

Ročník 2007

Souborné publikace
Kód publikace: 13-3232-07

Plzeň, září 2007
Č. j.: 357/2007

Vývoj nezaměstnanosti v Plzeňském kraji v letech 2000 až 2006

Zpracoval: ČSÚ, oddělení regionálních analýz a informačních služeb Plzeň
Vedoucí oddělení: Ing. Marie Košařová
Informační služby: tel.: 377 612 108, e-mail: infoservisplzen@czso.cz
Kontaktní zaměstnanec: Ing. Zuzana Trnečková, tel.: 377 612 249, e-mail: zuzana.trneckova@czso.cz

---

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Dozvíte se je na internetových stránkách ČSÚ:

[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

ISBN 978-80-250-1532-2

© Český statistický úřad, Plzeň, 2007

OBSAH

1. Úvod	5
2. Charakteristika Plzeňského kraje	6
3. Faktory ovlivňující trh práce	10
3.1 Věková struktura obyvatelstva	10
3.2 Vzdělání	22
3.3 Cizinci	22
3.4 Makroekonomické vlivy	27
4. Nezaměstnanost v Plzeňském kraji	28
4.1 Nezaměstnanost podle VŠPS	29
4.2 Nezaměstnanost podle MPSV	33
4.3 Porovnání nezaměstnanosti Plzeňského kraje s ostatními kraji ČR	37
A. Hodnocení podle výsledků VŠPS	37
B. Hodnocení podle výsledků MPSV	40
5. Nezaměstnanost v okresech Plzeňského kraje podle evidence úřadů práce	44
6. Nezaměstnanost ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje	57
7. Závěr	59
Seznam grafů	
Graf 1 Věkové složení obyvatelstva Plzeňského kraje k 31. 12. 2000	20
Graf 2 Věkové složení obyvatelstva Plzeňského kraje k 31. 12. 2006	21
Graf 3 Struktura nezaměstnaných podle vzdělání v Plzeňském kraji v roce 2000 (VŠPS)	32
Graf 4 Struktura nezaměstnaných podle vzdělání v Plzeňském kraji v roce 2006 (VŠPS)	32
Graf 5 Neumístění uchazeči o zaměstnání v Plzeňském kraji (stav k 31. 12.)	34
Graf 6 Vývoj míry registrované nezaměstnanosti v Plzeňském kraji (stav k 31. 12.)	52
Seznam kartogramů	
1. Geografická mapa Plzeňského kraje	60
2. Administrativní členění Plzeňského kraje	61
3. Míra registrované nezaměstnanosti podle obcí Plzeňského kraje k 31. 12. 2006	62

Reprodukce výňatků z této publikace lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Vývoj nezaměstnanosti v Plzeňském kraji v letech 2000 – 2006“ a původu statistických dat v ní otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

1. Úvod

Předkládaná analýza charakterizuje vývoj nezaměstnanosti Plzeňského kraje v časové řadě let 2000 až 2006. Vedle tradičně zpracovávaných výsledků z Výběrového šetření pracovních sil (dále jen VŠPS) a údajů z ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV), využívá nových poznatků od okresních úřadů práce získaných formou dotazů.

Údaje o zaměstnávání občanů z Evropské unie/Evropského hospodářského prostoru (dále jen EU/EHP) a cizinců v okresech Plzeňského kraje jsme získali od úřadů práce. Z důvodu jiného územního členění správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) na úřadech práce v porovnání s územním členěním SO ORP, které sleduje ČSÚ, se nedal využít Přehled o nezaměstnanosti v SO ORP Plzeňského kraje. Údaje o nezaměstnanosti v SO ORP Plzeňského kraje jsme nakonec získali z podkladů MPSV. Za ochotnou spolupráci patří všem okresním úřadům práce Plzeňského kraje poděkování, bez jejich přispění by v publikaci chyběly některé konkrétní poznatky z oblasti trhu práce.

2. Charakteristika Plzeňského kraje

Plzeňský kraj leží na jihozápadě České republiky. Hranici kraje na západě tvoří státní hranice se SRN (Bavorskem) Severozápadně leží kraj Karlovarský, severovýchodně kraj Středočeský a na jihovýchodě kraj Jihočeský.

Svou rozlohou 7 561 km² je třetím největším krajem v České republice, avšak počtem obyvatel se řadí na deváté místo v ČR. Sedm okresů kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov) představuje územní celky výrazně se odlišující krajinným charakterem, počtem i skladbou obyvatelstva, ekonomickým potenciálem, velikostí i hustotou osídlení.

Rozmanitost přírodních podmínek je dána především reliéfem kraje. Z hlediska geografického systému lze Plzeňský kraj rozdělit do několika oblastí: Plzeňská pahorkatina, Brdská vrchovina (část), Český les a Šumava. Klimatické, geologické a hydrologické podmínky jsou v jednotlivých územních celcích značně odlišné.

Zásoby nerostných surovin, které představují základní potenciál pro rozvoj zpracovatelského průmyslu, se v Plzeňském kraji soustřeďují zejména do vnitrozemí (oblast kolem Plzně). Jedná se o zásoby černého uhlí, žáruvzdorné a keramické jíly a stavební kámen. V oblasti podhůří Šumavy se nalézá vápenec. Pro zemědělství v kraji jsou celkem příznivé podmínky. Zemědělská půda pokrývá cca 50,6% celkové rozlohy kraje (z toho podíl orné půdy 68,8%). Lesní hospodářství je charakteristické dostatečnými přírodními zdroji dřeva. Podíl zalesněné plochy na celkové rozloze kraje činí 39,5% (zejména vlivem lesnatých ploch Šumavy, Českého lesa a Brdské vrchoviny). Z celkového objemu těžby dřeva v ČR zaujímá Plzeňský kraj druhé místo hned za Jihočeským krajem (s převažující těžbou jehličnatého dřeva).

Životní prostředí Plzeňského kraje v rámci ČR můžeme hodnotit příznivě. Hodnoty měrných emisí v Plzeňském kraji dosahují nižších hodnot než v ČR. V roce 2005 představovaly měrné emise oxidu siřičitého 1,54 t/km², což je 56,0% úrovně měrných emisí v ČR, měrné emise oxidů dusíku 0,68 t/km² (tj. 34,5% úrovně ČR), oxidu uhelnatého 1,20 t/km² (tj. 39,1% úrovně ČR) a tuhých emisí 0,32 t/km² (tj. 72,7% úrovně ČR).

K nejméně zatíženým oblastem náleží horské partie Šumavy, Českého lesa, západní Brdy a oblast v okolí Manětína a Nečtin. Ochrana přírody na Šumavě zabezpečuje NP a CHKO Šumava. V roce 2005 byla vyhlášena nová CHKO Český les. Na území se nachází 174 maloplošných chráněných území. Pro zachování rozmanitosti krajiny jsou vyhlášeny přírodní parky.

Výjimku tvoří Plzeň a její okolí, kde je životní prostředí extrémně narušeno. Měrné emise zjištěné v okrese Plzeň-město mnohonásobně převyšují hodnoty měrných emisí v ČR. Plzeň se svým okolím je zatížena vysokou koncentrací průmyslových aktivit a silniční dopravou. Přetížená silniční síť výrazně zhoršuje emisemi (oxidy dusíku a uhlovodíky) a hlukem kvalitu životního prostředí. Devastace krajiny po těžbě je nejrozsáhlejší v prostorech Nýřany-Tlučná-Vejprnice, Břasy-Radnice, Stříbrska a Ejpovicka.

K nejdůležitějším úkolům v oblasti životního prostředí patří ochrana vod. V současné době proběhla intenzifikace ČOV na řece Radbuze, což představuje asi 1/3 objemu z celkové modernizace ČOV. Zbývající projekty jsou zatím ve stádiu přípravy. V Plzeňském kraji nevzniká větší množství nebezpečných průmyslových problémových odpadů. Komplexní systém nakládání s odpady nebyl realizován, zatím byly řešeny pouze dílčí problémy odpadového hospodářství.

Silniční síť v Plzeňském kraji je tvořena 5 129,9 km silnic, z toho 418,7 km pokrývají silnice I. třídy, 1 510,3 km silnice II. třídy a 3 091,1 km silnice III. třídy. V porovnání s ostatními kraji v ČR má Plzeňský kraj druhý nejnižší krajský podíl silnic I. třídy a to 8,2%, v podílu silnic II. třídy zaujímá 4. místo v ČR. Dálnice se v Plzeňském kraji rozkládají v délce 109,7 km, z toho nejvíce v okrese Tachov (44,7 km), dále pak v okresech Rokycany (26,1 km) a Plzeň-sever (19,3 km). Délka železnic činila k 31. 12. 2006 v Plzeňském kraji 710 km, z toho je 236,8 km elektrizovaných.

Pro Plzeňský kraj je typický vysoký počet malých sídel s nerovnoměrným rozmístěním, chybí zde města střední velikosti, struktura středisek je v porovnání s ČR atypická. Město Plzeň se svými 163 392 obyvateli představuje protiklad k malým sídlům, neboť je po Praze druhým nejvýznamnějším centrem v Čechách. Plzeňský kraj má 50 měst, ve kterých žije 373 682 obyvatel tj. 67,4% z celkového počtu obyvatel kraje.

Od 1. 1. 2003 byla na základě zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností Česká republika nově administrativně rozdělena do 205 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. byly stanoveny správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem a správní obvody obcí s rozšířenou působností. Po ukončení činnosti okresních úřadů (k 31. 12. 2002) tak byla významná část jejich kompetencí přenesena na obce s rozšířenou působností. Plzeňský kraj byl rozdělen do 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a do nich spadajících 35 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POU). Mezi obce s rozšířenou působností patří: Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice a Tachov.

Většina rozvojových sídel leží na rozvojových osách regionálního významu a na západní radiální ose spojující Plzeň s Prahou a směřující koridorem k hranici s Německem. Mimo tyto osy se nachází řídce zalidněná území s převažující obytnou a zemědělskou funkcí s nedostatečně vyvinutou sociální a technickou infrastrukturou a omezenou dopravní obslužností. K oživení těchto sídel přispěje vznik malých podniků, obnova řemesel a rozvoj služeb vázaných na cestovní ruch. Aby mohly být některé aktivity alespoň částečně realizovány, sdružují se obce do mikroregionů.

Bytový fond se v Plzeňském kraji z dlouhodobého pohledu do roku 1990 rozšiřoval. Nevyhovující byty z předválečného a válečného období byly nahrazovány rozsáhlou bytovou výstavbou zejména panelových domů. Po roce 1990 nastává výrazný pokles v počtech dokončených bytů. Do popředí se dostává individuální bytová výstavba, která se podílí zhruba 38,0% na počtu dokončených bytů. Nové byty vznikají adaptací nebytových prostor a nástavbami, vestavbami a přístavbami k rodinným a bytovým domům. Individuální výstavba je soustředěna do Plzně a jejího okolí tj. do okresů Plzeň-jih a Plzeň-sever. V porovnání s ČR je podíl dokončených bytů na 1 000 obyvatel příznivější. V roce 2006 dosahovala v Plzeňském kraji intenzita bytové výstavby na 1 000 obyvatel 3,74 zatímco v ČR 2,94.

Plzeňský kraj je s počtem obyvatel 554 537 osob (k 31. 12. 2006) šestým nejmenším krajem v České republice a tvoří tak 5,4% z celkového počtu obyvatel ČR. Rozložení obyvatel v rámci kraje je značně nerovnoměrné. Téměř 30% obyvatel žije v Plzni a další více než pětina obyvatel je soustředěna do 13 měst s více než 5-ti tisíci obyvateli. Zbývající necelá polovina obyvatel je rozptýlena do menších měst či obcí.

Plzeňský kraj je v ČR druhým nejméně zalidněným krajem. Hustota obyvatel v kraji je 73,3 obyvatel na km² (hustota ČR 130,4 obyvatel na km²). Nejnižší hustoty v Plzeňském kraji dosahují okresy Tachov (hustota 37,6 obyvatel na km²) a Klatovy (hustota 45,4 obyvatel na km²).

Z hlediska věkové struktury patří Plzeňský kraj k územím s nejstarším obyvatelstvem v ČR, průměrný věk obyvatel kraje dosáhl v r. 2006 výše 40,6 let, v okresu Plzeň-město dokonce 41,8 let, naproti tomu v okrese Tachov pouhých 38,4 let. Vysoký podíl staršího obyvatelstva v Plzeňském kraji je patrný též z indexu stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0-14 let). V roce 2006 zde tento index dosáhl výše 105,5, což je po Praze druhá nejvyšší hodnota v ČR (index stáří ČR 100,2). V rámci kraje dosáhl index stáří nejvyšších hodnot v okresech Plzeň-město (128,8), Rokycany (113,6) a Klatovy (105,0), naopak velmi nízký je v okrese Tachov (74,3).

Počet obyvatel v ČR přestal od roku 2003 klesat, v roce 2006 se v porovnání s rokem 2005 zvýšil o 36 110 obyvatel, tj. zvýšení o 0,4%. Počet živě narozených dětí v ČR se meziročně zvýšil o 3 620 dětí, tj. o 3,5%. Přirozený přírůstek dosáhl 1 390 osob. Na růstu obyvatel ČR se podílel především přírůstek stěhování, který činil 34 720 osob.

Počet obyvatel v Plzeňském kraji se v roce 2006 v porovnání s rokem 2005 zvýšil o 3 009 obyvatel, tj. zvýšení o 0,5%. Počet živě narozených vzrostl meziročně o 358 osob, tj. zvýšení o 6,6%. Přirozený přírůstek, který dosáhl záporné úrovně -115 osob, k růstu obyvatel Plzeňského kraje nepřispěl. Na růstu obyvatel v Plzeňském kraji se podílel přírůstek stěhování, který představoval 3 124 osob.

V počtu živě narozených dětí na 1 000 obyvatel středního stavu byl Plzeňský kraj v roce 2006 nepatrně nad celorepublikovým průměrem. Relativně nejvíce dětí se narodilo v okrese Plzeň-město a Tachov. V počtu potratů na 1 000 narozených zaujímá Plzeňský kraj 4. místo v ČR po Ústeckém, Karlovarském a Libereckém kraji. Výrazně vyšší potratovosti v porovnání s krajským průměrem dosáhly okresy Plzeň-město (474,9) a Rokycany (436,5). V počtu sňatků a v počtu rozvodů na 1 000 obyvatel středního stavu dosáhl Plzeňský kraj přibližně celorepublikového průměru. Relativně nejvíce sňatků bylo uzavřeno v okresech Plzeň-město (6,1) a Plzeň-sever (5,3). Relativně nejvíce manželství bylo rozvedeno v okresech Plzeň-město (3,3) a Tachov (3,1), nejméně v okresech Klatovy (2,6) a Rokycany (2,7).

V roce 2005 představoval podíl Plzeňského kraje na celkovém hrubém domácím produktu v běžných cenách 5,2%. V přepočtu HDP na 1 obyvatele (278 326 Kč) se v porovnání s ostatními kraji umístil na druhém místě za Hlavním městem Prahou. Významné umístění Plzeňského kraje v rámci ostatních krajů ovlivňuje vysoká ekonomická výkonnost města Plzně. V Plzni je soustředěna téměř třetina průmyslových subjektů. Porovnáme-li jednotlivá průmyslová odvětví z hlediska objemu tržeb v kraji, zaujímá významné postavení průmysl potravinářský a elektrotechnický.

K významným potravinářským podnikům Plzeňského kraje patří: Plzeňský Prazdroj a.s., založený v roce 1843, největší český exportér piva do téměř 50 zemí světa, který je součástí mezinárodní skupiny SABMiller plc, druhé největší pivovarnické společnosti, Stock Plzeň a.s., tradiční výrobce lihovin, v současné době největší výrobce lihovin v České republice, Bohemia Sekt Českomoravská vinařská a.s. ve Starém Plzenci významný producent vín, který disponuje kolekcí téměř šedesáti produktů.

K významným průmyslovým odvětvím v regionu náleží strojírenství, které je spojováno především se jménem Škoda. Hlavním výrobním sortimentem jsou zařízení pro klasickou i jadernou energetiku a petrochemii, výrobky hutí a kováren, těžké obráběcí stroje, zařízení pro válcovny, zařízení pro zpracování cukrové třtiny, hydraulické a vulkanizační lis, převodovky, kolejové dopravní prostředky, trolejbusy, kompletní elektrické pohony. Rozvíjí se i vlastní výzkum a obchodní společnost. Dalšími důležitými průmyslovými podniky, které ovlivňují ekonomiku kraje, jsou: Dioss Nýřany a.s., který se zabývá především výrobou akumulátorů a baterií, Okula Nýrsko a.s., výrobce brýlových obrub a zpracování plastických hmot, Lasselsberger ČR a.s., který reprezentuje keramický průmysl a který tvoří společnosti (Chlumčanské keramické závody, Keramika Horní Bříza, Rako Rakovník, Cemix Čebín a Calofrig Borovany), Solo Sirkárna a.s. v Sušici, která je největším českým výrobcem sirek, Sklárna Heřmanova Huť a.s., orientující se především na výrobu nápojového skla.

Plzeňský kraj je díky své poloze přitažlivý pro zahraniční investory. Zahraničním investicím dominuje japonský závod Panasonic AVC Networks Czech s.r.o. na výrobu televizorů. K významným zahraničním firmám se řadí YAZAKI Wiring Technologies Czech s.r.o. na výrobu komponentů pro automobilový průmysl, firma Vishay Electronic s.r.o., zabývající se výrobou elektronických součástek, Alcoa Fujikura Czech s.r.o. s výrobou elektrických zařízení a Borgers CS s.r.o. s výrobou plastových výrobků, MD ELMONT spol. s.r.o. s výrobou izolačních vodičů a kabelů, Daikin Industries Czech Republic s.r.o. s výrobou a opravami průmyslových chladicích a vzduchotechnických zařízení.

Ke zmírňování sociálně ekonomických rozdílů přispívá přeshraniční spolupráce se sousedním Bavorskem v rámci euroregionů. Evropský program podpory přeshraniční spolupráce využívají v Plzeňském kraji okresy Domažlice a Klatovy v euroregionu Šumava a okres Tachov euroregionu Egrensis.

V Plzeňském kraji bylo v roce 2006 zaměstnáno podle podnikové metody bez podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců 160 833 osob, což je 29,5% z celkového počtu obyvatel v kraji. Největší skupina zaměstnanců našla uplatnění v průmyslu (47,4%). Další početně významná skupina zaměstnanců pracovala ve vzdělávání (8,8%) a ve zdravotní a sociální péči; veterinární činnosti (7,5%).

Podle registru ekonomických subjektů bylo k 31. 12. 2006 v Plzeňském kraji evidováno 129 639 ekonomických subjektů, z toho bylo nejvíce soukromých podnikatelů nezapsaných v obchodním rejstříku. Více než třetina ekonomických subjektů kraje má sídlo v okrese Plzeň-město. Výraznou úlohu v zaměstnanosti Plzeňského kraje sehraje 45 subjektů s více než 500 zaměstnanci, z toho 15 jich zaměstnává více než 1000 pracovníků. Mezi organizace s největším počtem zaměstnanců patří v Plzeňském kraji Fakultní nemocnice Plzeň, Psychiatrická léčebna Dobřany, Plzeňský Prazdroj, a.s., Západočeská univerzita v Plzni, Panasonic AVC Networks Czech, s.r.o., YAZAKI Wiring Technologies Czech s.r.o., Vishay Electronic, s.r.o., MD ELMONT s.r.o., KS Katalog – Servis, s.r.o. Štáhlavy, HP Pelzer, k.s. odštěpný závod Plzeň, Lasselsberger, a.s., Statutární město Plzeň, Plzeňské městské dopravní podniky, a.s., Finanční ředitelství v Plzni, Borgers CS, s.r.o., Alcoa Fujikura Czech s.r.o.

Průměrnou měsíční mzdou na fyzické osoby podle podnikové metody bez podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců (18 731 Kč) v roce 2005 se Plzeňský kraj řadí po Hl. m. Praze a Středočeském kraji na 3. místo v ČR, nedosahuje však celorepublikového průměru (je o 7,3% nižší).

Z hlediska odvětvové struktury jsou dlouhodobě nejvyšší průměrné mzdy vykazovány v odvětvích finančního zprostředkování (28 169 Kč), naproti tomu nejhůře placení jsou zaměstnanci v odvětví v ubytování a stravování (11 529 Kč) a v zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybolovu a chovu ryb (15 232 Kč).

V rámci ČR patří Plzeňský kraj k oblastem s nižší mírou nezaměstnanosti. K 31. 12. 2006 bylo evidováno

úřadem práce 17 959 uchazečů o zaměstnání. Porovnáme-li ostatní kraje ČR podle nejnižší míry nezaměstnanosti, zaujímá Plzeňský kraj s mírou nezaměstnanosti (podle nové metodiky) 5,60 % třetí místo. Nejvyšší míry nezaměstnanosti dosahují okresy Tachov (7,95%), Klatovy (7,74%) a Rokycany (5,46%), naopak nejnižší míra nezaměstnanosti je zastoupena v okresech Plzeň-jih (3,98%) a Plzeň-město (4,85%).

K 31. 12. 2006 bylo v Plzeňském kraji 7 214 volných míst, tj. 2,5 uchazeče na 1 volné pracovní místo. Mezi jednotlivými okresy Plzeňského kraje byla zjištěna nejlepší situace v okresech Plzeň-město, kdy na jedno volné pracovní místo připadlo 1,3 uchazeče a naopak nejhorší stav byl zaznamenán v okrese Tachov s 7,5 uchazeči na jedno volné pracovní místo. Nezaměstnaní absolventi a mladiství představovali v Plzeňském kraji 7,6% z celkového počtu neumístěných uchazečů.

Z hlediska struktury pracovních sil nejobtížněji hledají zaměstnání zaměstnanci s nízkou kvalifikací, osoby se zdravotním omezením, administrativní pracovníci se středoškolským vzděláním. Naopak nedostatek pracovníků převládá v technických profesích.

V roce 2005 zabezpečovalo ve zdravotnictví lůžkovou péči v kraji síť 11 nemocnic s 3 581 lůžky (údaje za všechny rezorty). Síť předškolních a školských zařízení v kraji představuje 255 mateřských škol, 204 základních škol, 14 gymnázií, 32 středních odborných škol a 30 středních odborných učilišť. Vysokoškolské vzdělání nabízí Západočeská univerzita ve svých 8 fakultách a Vysoká škola v Plzni, obecně prospěšná společnost s bakalářským studiem zdravotnických oborů a lékařská fakulta v Plzni, která patří pod Univerzitu Karlovu v Praze.

V Plzeňském kraji nabízelo v roce 2006 kulturní využití 33 stálých kin, 46 muzeí, 49 galerií, 14 divadel a 16 amfiteátrů. Čtenářům poskytovalo své služby 548 veřejných knihoven (včetně poboček). V Plzni také každoročně probíhá festival hudby a divadla Jazz, Struny a Divadlo na ulici, který do města přiláká mnoho diváků a posluchačů.

Pro cestovní ruch jsou v kraji příznivé podmínky. Město Plzeň nabízí mnoho kulturních památek, zajímavé je i jeho historické podzemí, které svým rozsahem cca 20 km patří k nejrozsáhlejším ve střední Evropě. K přírodním zajímavostem v Plzni patří Bolevecká rybníční soustava, což je z technického i krajinářského hlediska unikátní pozdně gotické dílo z 15. století. Je zde hustá síť rekreačních a turistických cest. K dalším často navštěvovaným místům patří zoologická a botanická zahrada města Plzně a vrchy v okolí Plzně – Krkavec, Chlum a Sylván s rozhlednami.

Ke kulturním památkám kraje patří barokní zámek Manětín, klášterní konvent v Plasích (národní kulturní památka), zříceniny gotických hradů Radyně a Buben, renesanční zámek Kaceřov, zřícenina hradu Rabštejn nad Střelou, renesanční zámek Horšovský Týn, vodní hrad Švihov, zámek Kozel, barokní zámek Nebílovy, zámek Lužany, klášter v Kladrubech, hrad Kašperk, zřícenina gotického hradu Libštejn a mnoho dalších. Také Domažlice a jejich tradiční každoroční srpnové Chodské slavnosti přitahují pozornost mnoha návštěvníků.

Výborné podmínky pro letní i zimní rekreaci nabízí Šumava díky svým četným turistickým i cykloturistickým stezkám. Pro sjezdové i běžecké lyžování je zde mnoho upravovaných sjezdovek a běžeckých tras. K rekreaci a zlepšení zdravotního stavu je možno využít pobytu v Konstantinových Lázních, které jsou zaměřeny na prevenci, léčbu a rekonvalescenci kardiovaskulárních chorob, na léčení pohybového aparátu, výměny látkové a dýchacího ústrojí. K dalším místům vhodným pro rekreaci v kraji patří přehradní nádrž Hracholusky a vodáky hojně využívaná řeka Berounka.

3. Faktory ovlivňující trh práce

Trh práce je ovlivněn mnoha různými faktory, ke kterým patří demografické změny, sociální klima daného území, geografický profil dané země, ekonomická politika státu. Ekonomická politika státu ve vyspělých zemích využívá k dosažení určité hospodářské úrovně makroekonomických nástrojů (fiskální politiky, monetární politiky, ekonomie vnějších ekonomických vztahů a důchodové politiky).

3.1 Věková struktura obyvatelstva

Věková struktura obyvatelstva určuje potenciální pracovní sílu, která může být v ekonomické sféře využita. Tato struktura je závislá na počtu živě narozených, zemřelých, přistěhovaných a vystěhovaných obyvatel na daném území za sledované období. Věkovou strukturu Plzeňského kraje znázorňují grafy na konci této podkapitoly konstruované za rok 2000 a rok 2006. Velké nepravidelnosti v těchto grafech se často odrážejí na trhu práce.

Nejvýraznější dopad na věkovou strukturu mají změny v **počtu živě narozených** jedinců. Podle toho, kolik dětí se narodí, můžeme přibližně odhadovat, jak bude v budoucnu vypadat potencionální pracovní síla v dané zemi. V minulosti byl počet narozených ovlivněn mnoha faktory. V grafech můžeme zaznamenat pokles porodnosti v době 1. světové války, kompenzační vzestup porodnosti po skončení 1. světové války, pokles porodnosti ve 30. letech v důsledku hospodářské krize, zvýšení porodnosti závěrem a po skončení 2. světové války, pokles porodnosti související s legalizací umělého přerušování těhotenství (poté následovalo opět zvýšení porodnosti jako reakce na zpřísnění potratového zákona a prodloužení mateřské dovolené), zvýšení porodnosti v důsledku přijetí komplexu pronatalitních opatření v 1. polovině 70. let, atd. Od roku 1975 počet živě narozených neustále klesal až do roku 2003. Mírný nárůst v počtu narozených zaznamenáváme až v posledních letech. Pokles porodnosti a stárnutí populace způsobily snížení podílu dětí ve věku 0-14 let a zároveň také zvýšení podílu osob ve věku 65 let a více. Zatímco v roce 2000 v Plzeňském kraji podíl dětí ve věku 0-14 let činil 15,7%, v roce 2006 již to bylo jen 14,1% z celkového počtu obyvatel. Naopak podíl osob v poproduktivním věku (65 a více let) zaznamenal v průběhu těchto šesti let nárůst z 14,3% na 14,9%. Z okresů Plzeňského kraje je na tom nejlépe z hlediska věku Tachov, kde podíl dětí ve věku 0-14 let tvořil v roce 2006 15,6% a podíl osob ve věku 65 a více činil „jen“ 11,6%. Naopak nejhorší výsledky byly zaznamenány v okrese Plzeň-město. Předproduktivní generace (0-14 let) se podílela na celkovém počtu obyvatelstva jen 12,7%, poproduktivní generace dokonce 16,4%. Již brzy ale obyvatel ve věku 65 a více let začne rapidně přibývat. Silné poválečné ročníky během několika let překročí věkovou hranici 65 let. To bude mít velký dopad na trh práce a také na důchodový systém. Po jejich odchodu do důchodu se na trhu práce zvýší počet volných pracovních míst, která rozhodně nebudou naplněna nově vzniklou pracovní silou. Lze tedy předpokládat, že nezaměstnanost během několika pár let poklesne.

Přibývání osob ve vyšším věku spolu s dalšími faktory má za následek nárůst velikosti indexu stáří. **Index stáří** vyjadřuje podíl osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0-14 let. Od konce roku 2000 do konce roku 2006 vzrostl index stáří v Plzeňském kraji z 91,1 na 105,5. Během tohoto období tedy přesáhl počet osob v poproduktivní generaci počet osob ve věku 0-14 let. Podobný vývoj lze pozorovat i v okresech Klatovy, Plzeň-jih a Rokycany. Počet osob v předproduktivním věku zatím převyšuje počet osob ve věku 65 let a více v okresech Domažlice, Plzeň-sever a Tachov. Index stáří okrese Plzeň-město dosahuje nejvyšších hodnot. Dokonce již v roce 2000 převyšoval počet osob v poproduktivní generaci počet osob v předproduktivní generaci asi o 1 500 osob. Růst indexu stáří zaznamenáme i u indexů konstruovaných podle jednotlivých pohlaví.

Přesun obyvatelstva mezi jednotlivými generacemi ovlivňuje výsledky také některých dalších charakteristik, jako je index celkové závislosti, obecný index hospodářského zatížení a index hospodářského zatížení konstruovaný podle OSN.

Index celkové závislosti udává poměr počtu závislých osob (osoby ve věku 0-14 let a osoby ve věku 65 let a více) k počtu osob v produktivním věku (15-64 let). V Plzeňském kraji a ve všech okresech, kromě Plzeň-města a Tachova, zaznamenal tento index za sledované období klesající tendenci. Vývoj tohoto indexu v okrese Plzeň-město byl totožný s ostatními okresy jen roku 2003, v okrese Tachov do roku 2005. Od tohoto roku v těchto okresech index celkové závislosti rostl.

Obecný index hospodářského zatížení vypočteme jako podíl počtu obyvatelstva a počtu osob v produktivním věku. Tento index lze jednoduše odvodit z indexu celkové závislosti, takže i vývoj tohoto indexu je shodný s vývojem v předchozím případě.

Index hospodářského zatížení konstruovaný podle OSN je vlastně upravený obecný index hospodářského zatížení. Vychází z myšlenky, že spotřeba osob v předproduktivním a poproduktivním věku je nižší než spotřeba osob v produktivním věku. Proto se počet osob ve věku 0-14 let a počet osob ve věku 65 let a více násobí koeficientem 0,7. Vývoj indexu hospodářského zatížení konstruovaného podle OSN odpovídá vývoji předchozích dvou indexů.

Věkovou strukturu a stáří obyvatelstva v Plzeňském kraji lze také popsat pomocí průměrného věku, mediánového věku a naděje dožití.

Průměrný věk je aritmetickým průměrem věků všech jedinců v dané populaci (v našem případě obyvatel Plzeňského kraje a jeho okresů). Průměrný věk od roku 2000 do roku 2006 roste, a to jak v Plzeňském kraji, tak i v jeho jednotlivých okresech. V roce 2006 činil průměrný věk obyvatel v tomto kraji 40,6 let, u mužů to bylo 39,2 let a u žen dokonce 41,9 let. Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele věkové struktury byla dosažena v okrese Plzeň-město, průměrný věk obyvatel byl zde 41,8 let, u mužů 40,3 let, u žen 43,3 let. Naopak nejnižší hodnotu zaznamenáme v okrese Tachov, kde tento věk ani u jednoho z pohlaví nepřesáhl hranici 40 let.

Mediánový věk rozděluje obyvatelstvo na dvě poloviny. 50% obyvatel tvoří osoby mladší než je věkový medián a zároveň 50% obyvatel jsou osoby starší než tento medián. Tento věk byl vypočten pomocí pětiletých věkových intervalů. Ve sledovaném období se hodnoty mediánového věku zvyšovaly, výjimku tvořily pouze okresy Plzeň-město a Rokycany, u nichž se hodnoty zjištěné v roce 2006 téměř shodovaly s hodnotami vypočtenými v roce 2005. Nejvyšší hodnota věkového mediánu byla dosažena, stejně jako u průměrného věku, v okrese Plzeň-město. Věk 50% obyvatel byl zde nižší než 41,4 let. Okres Tachov měl v Plzeňském kraji hodnotu mediánového věku nejnižší a to 37,4. Rozdíl mezi těmito okresy činil tedy neuvěřitelné čtyři roky. Na základě podílu věkového mediánu a aritmetického průměru lze hodnotit stárnutí obyvatelstva. Klesá-li hodnota tohoto podílu, znamená to stárnutí obyvatelstva.

Od průměrného a mediánového věku je třeba odlišit ukazatel střední délky života, označovaný také jako naděje dožití. **Naděje dožití** vyjadřuje počet roků, které pravděpodobně ještě prožije x let stará osoba za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání zjištěný úmrtnostní tabulkou. Během šesti let vzrostla naděje dožití v Plzeňském kraji u mužů ze 71,8 na 73,4 let a u žen ze 77,8 na 79,1 let. Za jednotlivé okresy máme hodnoty tohoto ukazatele pouze za rok 2005. Nejvyšší naději dožití máme v okrese Plzeň-město a to u obou pohlaví, nejnižší naopak v okrese Tachov u mužů a v okrese Domažlice a Plzeň-sever u žen.

3.1.1 Demografické charakteristiky Plzeňského kraje

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rozloha v ha	756 089	756 100	756 106	756 123	756 107	756 116	756 108
Hustota obyvatelstva na 1 km²	72,9	72,7	72,7	72,8	72,7	72,9	73,3
Počet obyvatel v Plzeňském kraji (stav k 31. 12.)	551 281	549 600	549 374	550 113	549 618	551 528	554 537
muži	270 012	269 194	268 949	269 342	269 155	270 421	272 423
ženy	281 269	280 406	280 425	280 771	280 463	281 107	282 114
Podíl obyvatel žijících ve městech v %	67,5	67,0	66,9	66,9	66,7	66,6	67,4
Úhrnná plodnost	1,152	1,129	1,154	1,163	1,188	1,286	1,371
Věková struktura							
0 - 14 let	86 686	84 914	83 516	81 848	80 199	79 032	78 308
15-64 let	385 663	385 792	386 831	388 931	389 337	391 166	393 643
65 let a více	78 932	78 894	79 027	79 334	80 082	81 330	82 586
Průměrný věk	39,2	39,5	39,7	40,0	40,2	40,4	40,6
muži	37,7	38,0	38,3	38,5	38,8	39,0	39,2
ženy	40,6	40,8	41,1	41,3	41,6	41,8	41,9
Mediánový věk	38,5	38,7	38,9	39,1	39,5	39,7	39,8
muži	36,9	37,2	37,4	37,6	37,9	38,2	38,3
ženy	40,2	40,4	40,6	40,8	41,1	41,3	41,4
Naděje dožití							
muži	71,8	72,2	72,5	72,3	72,3	72,6	73,4
ženy	77,8	78,1	78,3	78,6	78,6	78,6	79,1
Index staří	91,1	92,9	94,6	96,9	99,9	102,9	105,5
muži	70,2	72,0	73,5	75,6	78,1	80,9	83,4
ženy	113,1	114,9	116,9	119,3	122,8	126,1	128,8
Index celkové závislosti	0,429	0,425	0,420	0,414	0,412	0,410	0,409
Obecný index hospodářského zatížení	1,429	1,425	1,420	1,414	1,412	1,410	1,409
Index hospodářského zatížení OSN	1,301	1,297	1,294	1,290	1,288	1,287	1,286
Cizinci celkem	8 913	9 785	10 815	12 687	12 530	13 206	15 432
muži	.	.	.	7 373	7 224	7 537	8 920
ženy	.	.	.	5 314	5 306	5 669	6 512

3.1.2 Demografické charakteristiky okresu Domažlice

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rozloha v ha	114 010	114 011	114 013	114 017	114 012	114 013	114 012
Hustota obyvatelstva na 1 km²	51,3	51,6	51,7	51,7	51,7	51,8	52,1
Počet obyvatel v Plzeňském kraji k 31. 12.	58 439	58 776	58 895	58 901	58 968	59 076	59 444
muži	28 846	29 042	29 067	29 070	29 095	29 164	29 402
ženy	29 593	29 734	29 828	29 831	29 873	29 912	30 042
Podíl obyvatel žijících ve městech v %	55,0	54,4	54,4	54,4	54,4	54,4	56,6
Věková struktura							
0 - 14 let	9 597	9 538	9 409	9 261	9 033	8 894	8 788
15-64 let	41 002	41 361	41 647	41 830	42 040	42 213	42 524
65 let a více	7 840	7 877	7 839	7 810	7 895	7 969	8 132
Průměrný věk	38,5	38,7	38,9	39,1	39,4	39,6	39,8
muži	37,0	37,3	37,5	37,8	38,1	38,3	38,5
ženy	39,9	40,0	40,2	40,4	40,7	40,9	41,1
Mediánový věk	37,4	37,5	37,7	37,9	38,3	38,5	38,8
muži	35,9	36,2	36,4	36,6	36,9	37,2	37,6
ženy	38,9	39,0	39,0	39,2	39,7	39,8	40,1
Naděje dožití							
muži	.	.	.	.	.	71,8	.
ženy	.	.	.	.	.	77,9	.
Index staří	81,7	82,6	83,3	84,3	87,4	89,6	92,5
muži	61,2	62,8	63,4	64,8	66,9	68,9	71,3
ženy	103,2	103,3	104,0	104,7	108,8	111,1	114,8
Index celkové závislosti	0,425	0,421	0,414	0,408	0,403	0,399	0,398
Obecný index hospodářského zatížení	1,425	1,421	1,414	1,408	1,403	1,399	1,398
Index hospodářského zatížení OSN	1,298	1,295	1,290	1,286	1,282	1,280	1,279
Cizinci celkem	748	886	904	932	982	1 054	1 323
muži	.	.	.	516	535	566	751
ženy	.	.	.	416	447	488	572

3.1.3 Demografické charakteristiky okresu Klatovy

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rozloha v ha	193 951	193 949	193 950	193 960	193 954	193 954	193 950
Hustota obyvatelstva na 1 km²	45,3	45,4	45,2	45,2	45,1	45,2	45,4
Počet obyvatel v Plzeňském kraji k 31. 12.	87 929	87 991	87 680	87 573	87 545	87 725	88 124
muži	43 168	43 176	42 993	42 962	43 015	43 124	43 435
ženy	44 761	44 815	44 687	44 611	44 530	44 601	44 689
Podíl obyvatel žijících ve městech v %	64,3	64,1	64,3	64,4	64,5	64,5	64,4
Věková struktura							
0 - 14 let	13 862	13 610	13 396	13 174	12 941	12 780	12 667
15-64 let	60 860	61 289	61 280	61 410	61 591	61 805	62 151
65 let a více	13 207	13 092	13 004	12 989	13 013	13 140	13 306
Průměrný věk	39,3	39,5	39,7	40,0	40,2	40,4	40,6
muži	37,7	37,9	38,2	38,5	38,7	39,0	39,2
ženy	40,8	41,0	41,3	41,4	41,7	41,9	42,0
Mediánový věk	38,4	38,6	38,8	39,1	39,4	39,7	39,8
muži	36,7	36,9	37,2	37,5	37,8	38,2	38,4
ženy	40,1	40,3	40,6	40,8	41,1	41,3	41,4
Naděje dožití							
muži	.	.	.	.	.	72,1	.
ženy	.	.	.	.	.	78,7	.
Index staří	95,3	96,2	97,1	98,6	100,6	102,8	105,0
muži	71,9	72,6	72,8	74,2	76,3	78,9	81,4
ženy	120,4	121,3	123,1	124,5	126,4	128,0	130,0
Index celkové závislosti	0,445	0,436	0,431	0,426	0,421	0,419	0,418
Obecný index hospodářského zatížení	1,445	1,436	1,431	1,426	1,421	1,419	1,418
Index hospodářského zatížení OSN	1,311	1,305	1,302	1,298	1,295	1,294	1,293
Cizinci celkem	1 006	1 111	1 161	1 258	1 337	1 481	1 818
muži	.	.	.	732	783	868	1 076
ženy	.	.	.	526	554	613	742

3.1.4 Demografické charakteristiky okresu Plzeň-město

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rozloha v ha	12 475	12 474	12 476	13 766	13 765	13 765	13 766
Hustota obyvatelstva na 1 km²	1 336,7	1 317,4	1 312,8	1 192,6	1 181,5	1 182,4	1 186,9
Počet obyvatel v Plzeňském kraji k 31. 12.	166 759	164 336	163 791	164 180	162 627	162 759	163 392
muži	80 239	79 018	78 666	78 966	78 083	78 300	78 688
ženy	86 520	85 318	85 125	85 214	84 544	84 459	84 704
Podíl obyvatel žijících ve městech v %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Věková struktura							
0 - 14 let	23 586	22 703	22 263	21 793	21 257	20 966	20 781
15-64 let	118 130	116 398	116 177	116 792	115 535	115 485	115 851
65 let a více	25 043	25 235	25 351	25 595	25 835	26 308	26 760
Průměrný věk	40,3	40,7	40,9	41,2	41,5	41,7	41,8
muži	38,8	39,1	39,4	39,6	39,9	40,1	40,3
ženy	41,7	42,1	42,4	42,6	42,9	43,1	43,3
Mediánový věk	40,2	40,5	40,6	40,9	41,3	41,4	41,4
muži	38,2	38,5	38,5	38,7	39,1	39,2	39,3
ženy	42,1	42,5	42,8	43,0	43,4	43,5	43,4
Naděje dožití							
muži	.	.	.	.	.	73,8	.
ženy	.	.	.	.	.	79,2	.
Index staří	106,2	111,2	113,9	117,4	121,5	125,5	128,8
muži	83,7	87,8	89,9	92,6	95,8	99,5	103,2
ženy	129,6	135,3	138,5	143,2	148,3	152,8	155,6
Index celkové závislosti	0,412	0,412	0,410	0,406	0,408	0,409	0,410
Obecný index hospodářského zatížení	1,412	1,412	1,410	1,406	1,408	1,409	1,410
Index hospodářského zatížení OSN	1,288	1,288	1,287	1,284	1,285	1,287	1,287
Cizinci celkem	3 045	3 379	3 900	4 947	5 062	5 357	6 031
muži	.	.	.	2 994	2 978	3 104	3 458
ženy	.	.	.	1 953	2 084	2 253	2 573

3.1.5 Demografické charakteristiky okresu Plzeň-jih

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rozloha v ha	107 984	107 982	107 983	107 595	107 595	107 597	107 589
Hustota obyvatelstva na 1 km²	63,0	63,2	63,4	63,7	64,1	64,4	64,8
Počet obyvatel v Plzeňském kraji k 31. 12.	67 999	68 257	68 495	68 536	68 939	69 327	69 725
muži	33 678	33 866	33 980	33 976	34 223	34 460	34 725
ženy	34 321	34 391	34 515	34 560	34 716	34 867	35 000
Podíl obyvatel žijících ve městech v %	44,0	43,7	43,6	44,0	44,1	44,1	45,9
Věková struktura							
0 - 14 let	10 833	10 720	10 629	10 475	10 337	10 220	10 118
15-64 let	46 853	47 270	47 607	47 870	48 329	48 733	49 099
65 let a více	10 313	10 267	10 259	10 191	10 273	10 374	10 508
Průměrný věk	39,6	39,8	39,9	40,1	40,3	40,5	40,7
muži	38,0	38,3	38,5	38,7	38,9	39,1	39,3
ženy	41,1	41,2	41,4	41,4	41,6	41,8	42,0
Mediánový věk	39,0	39,2	39,2	39,3	39,6	39,8	39,9
muži	37,2	37,5	37,7	37,8	38,1	38,3	38,5
ženy	40,9	41,0	41,0	41,0	41,2	41,4	41,6
Naděje dožití							
muži	.	.	.	.	.	72,7	.
ženy	.	.	.	.	.	78,7	.
Index staří	95,2	95,8	96,5	97,3	99,4	101,5	103,9
muži	72,3	74,3	75,5	76,9	78,3	80,4	82,4
ženy	120,2	119,0	119,0	118,9	121,9	124,0	126,9
Index celkové závislosti	0,451	0,444	0,439	0,432	0,426	0,423	0,420
Obecný index hospodářského zatížení	1,451	1,444	1,439	1,432	1,426	1,423	1,420
Index hospodářského zatížení OSN	1,316	1,311	1,307	1,302	1,299	1,296	1,294
Cizinci celkem	821	871	952	1 044	965	958	1 302
muži	.	.	.	629	559	538	797
ženy	.	.	.	415	406	420	505

3.1.6 Demografické charakteristiky okresu Plzeň-sever

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rozloha v ha	132 301	132 311	132 311	131 408	131 407	131 407	131 406
Hustota obyvatelstva na 1 km²	55,3	55,4	55,6	56,1	56,6	57,1	57,8
Počet obyvatel v Plzeňském kraji k 31. 12.	73 197	73 241	73 610	73 774	74 428	75 069	75 918
muži	36 187	36 179	36 345	36 375	36 728	37 060	37 575
ženy	37 010	37 062	37 265	37 399	37 700	38 009	38 343
Podíl obyvatel žijících ve městech v %	40,8	40,1	40,0	40,1	39,9	39,6	39,4
Věková struktura							
0 - 14 let	12 291	12 109	11 980	11 714	11 681	11 506	11 448
15-64 let	50 843	51 186	51 614	51 987	52 522	53 146	53 893
65 let a více	10 063	9 946	10 016	10 073	10 225	10 417	10 577
Průměrný věk	38,6	38,8	39,0	39,2	39,4	39,6	39,7
muži	37,3	37,6	37,8	38,0	38,2	38,5	38,6
ženy	39,8	39,9	40,2	40,4	40,6	40,7	40,8
Mediánový věk	37,6	37,8	37,9	38,1	38,3	38,5	38,7
muži	36,3	36,6	36,8	37,0	37,2	37,4	37,7
ženy	38,9	39,0	39,2	39,3	39,6	39,7	39,8
Naděje dožití							
muži	.	.	.	.	.	72,0	.
ženy	.	.	.	.	.	77,9	.
Index staří	81,9	82,1	83,6	86,0	87,5	90,5	92,4
muži	64,3	64,6	66,1	68,2	70,0	73,1	74,5
ženy	100,1	100,3	101,9	104,6	105,9	108,7	111,3
Index celkové závislosti	0,440	0,431	0,426	0,419	0,417	0,413	0,409
Obecný index hospodářského zatížení	1,440	1,431	1,426	1,419	1,417	1,413	1,409
Index hospodářského zatížení OSN	1,308	1,302	1,298	1,293	1,292	1,289	1,286
Cizinci celkem	980	846	851	1 121	985	1 035	1 256
muži	.	.	.	555	497	526	675
ženy	.	.	.	566	488	509	581

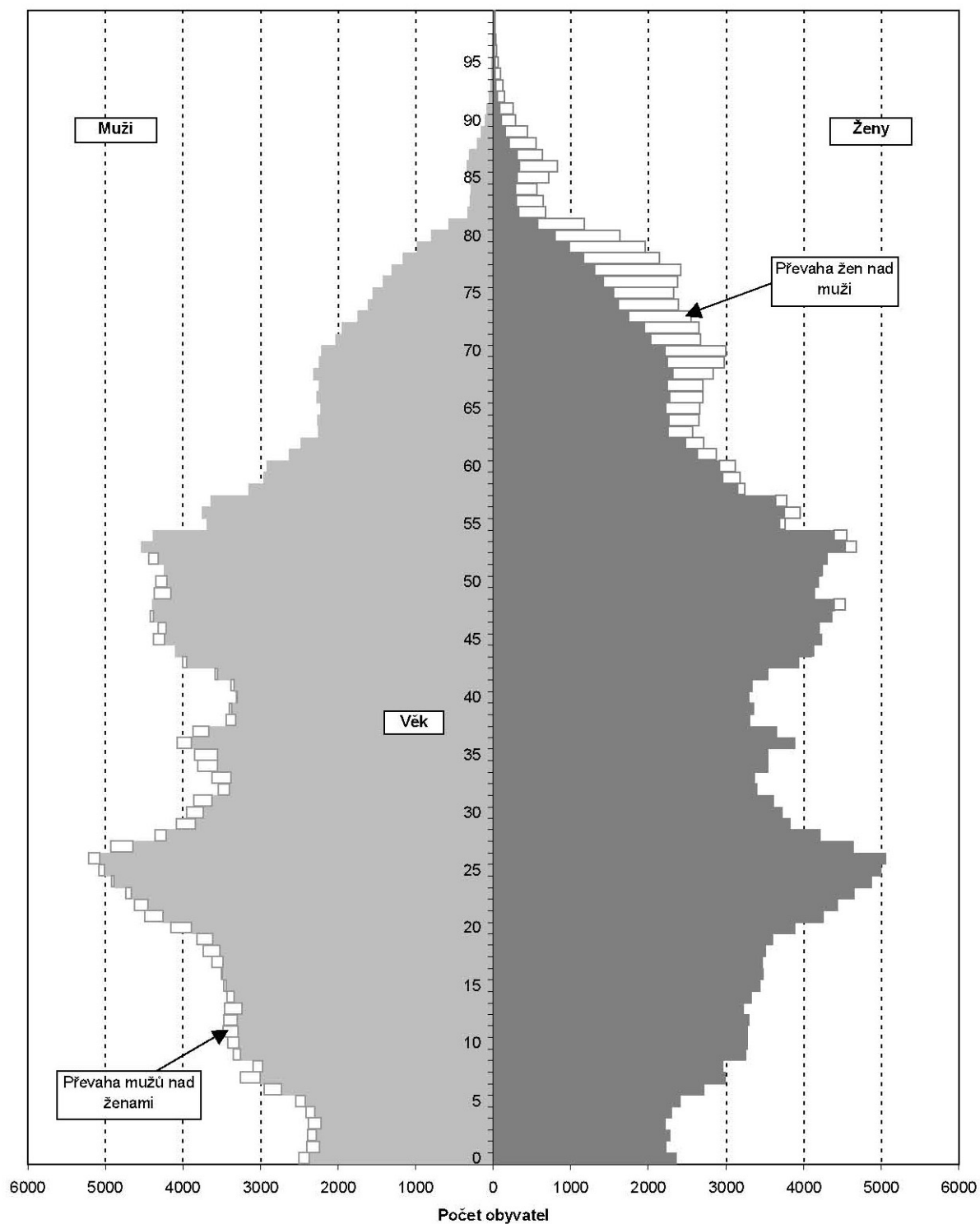
3.1.7 Demografické charakteristiky okresu Rokycany

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rozloha v ha	57 507	57 511	57 509	57 508	57 508	57 513	57 522
Hustota obyvatelstva na 1 km²	79,3	79,6	79,2	79,3	79,5	79,7	80,2
Počet obyvatel v Plzeňském kraji k 31. 12.	45 579	45 758	45 574	45 576	45 707	45 823	46 117
muži	22 362	22 442	22 381	22 371	22 481	22 562	22 808
ženy	23 217	23 316	23 193	23 205	23 226	23 261	23 309
Podíl obyvatel žijících ve městech v %	55,7	54,9	54,6	54,2	54,1	53,9	53,7
Věková struktura							
0 - 14 let	7 213	7 126	6 953	6 749	6 591	6 478	6 412
15-64 let	31 292	31 568	31 539	31 687	31 954	32 090	32 418
65 let a více	7 074	7 064	7 082	7 140	7 162	7 255	7 287
Průměrný věk	39,6	39,8	40,2	40,4	40,7	41,0	41,1
muži	38,1	38,3	38,7	39,1	39,4	39,7	39,8
ženy	41,1	41,2	41,5	41,8	42,0	42,3	42,4
Mediánový věk	38,8	39,0	39,4	39,7	40,0	40,3	40,3
muži	37,2	37,4	37,9	38,2	38,6	38,9	38,9
ženy	40,7	40,7	41,0	41,3	41,6	41,9	41,9
Naděje dožití							
muži	.	.	.	.	.	72,4	.
ženy	.	.	.	.	.	78,0	.
Index staří	98,1	99,1	101,9	105,8	108,7	112,0	113,6
muži	75,0	75,8	79,2	83,3	86,0	88,7	89,9
ženy	122,1	123,7	125,8	129,2	132,1	136,5	138,9
Index celkové závislosti	0,457	0,450	0,445	0,438	0,430	0,428	0,423
Obecný index hospodářského zatížení	1,457	1,450	1,445	1,438	1,430	1,428	1,423
Index hospodářského zatížení OSN	1,320	1,315	1,312	1,307	1,301	1,300	1,296
Cizinci celkem	595	783	763	759	912	944	1 172
muži	.	.	.	482	592	604	737
ženy	.	.	.	277	320	340	435

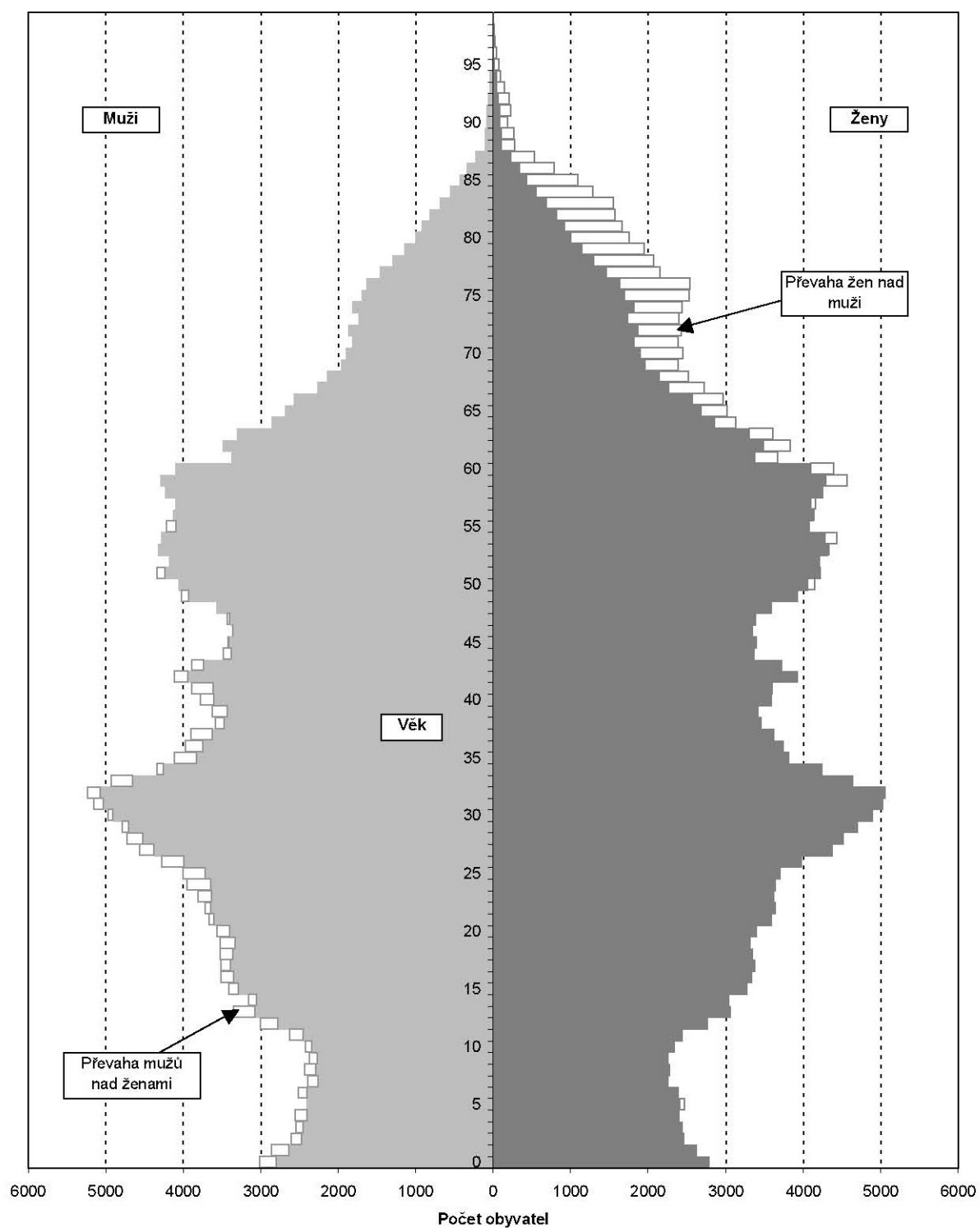
3.1.8 Demografické charakteristiky okresu Tachov

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rozloha v ha	137 861	137 862	137 864	137 869	137 866	137 867	137 862
Hustota obyvatelstva na 1 km²	37,3	37,2	37,2	37,4	37,3	37,5	37,6
Počet obyvatel v Plzeňském kraji k 31. 12.	51 379	51 241	51 329	51 573	51 404	51 749	51 817
muži	25 532	25 471	25 517	25 622	25 530	25 751	25 790
ženy	25 847	25 770	25 812	25 951	25 874	25 998	26 027
Podíl obyvatel žijících ve městech v %	61,6	60,6	60,4	60,4	60,2	60,0	64,2
Věková struktura							
0 - 14 let	9 304	9 108	8 886	8 682	8 359	8 188	8 094
15-64 let	36 683	36 720	36 967	37 355	37 366	37 694	37 707
65 let a více	5 392	5 413	5 476	5 536	5 679	5 867	6 016
Průměrný věk	36,5	36,8	37,1	37,4	37,8	38,1	38,4
muži	35,3	35,7	36,1	36,3	36,7	37,0	37,3
ženy	37,6	37,8	38,2	38,4	38,9	39,2	39,5
Mediánový věk	35,2	35,6	36,0	36,2	36,8	37,1	37,4
muži	34,3	34,9	35,3	35,4	36,0	36,2	36,5
ženy	36,1	36,4	36,8	37,1	37,6	38,0	38,4
Naděje dožití							
muži	.	.	.	.	.	71,1	.
ženy	.	.	.	.	.	78,2	.
Index staří	58,0	59,4	61,6	63,8	67,9	71,7	74,3
muži	45,0	46,4	47,9	49,7	53,2	55,4	57,6
ženy	71,9	73,5	76,5	79,0	83,8	89,3	92,3
Index celkové závislosti	0,401	0,395	0,389	0,381	0,376	0,373	0,374
Obecný index hospodářského zatížení	1,401	1,395	1,389	1,381	1,376	1,373	1,374
Index hospodářského zatížení OSN	1,280	1,277	1,272	1,266	1,263	1,261	1,262
Cizinci celkem	1 718	1 909	2 284	2 626	2 287	2 377	2 530
muži	.	.	.	1 465	1 280	1 331	1 426
ženy	.	.	.	1 161	1 007	1 046	1 104

Graf 1 Věkové složení obyvatelstva Plzeňského kraje k 31.12.2000

Graf 2 Věkové složení obyvatelstva Plzeňského kraje k 31.12.2006

3.2 Vzdělání

Uplatnění na trhu práce závisí vedle faktoru věku také na **struktuře vzdělání**. Je-li struktura vzdělání v souladu s požadavky trhu práce, klesá **strukturální nezaměstnanost**. V celé řadě případů však struktura vzdělání neodpovídá požadavkům trhu práce a je důvodem rostoucí strukturální nezaměstnanosti, např. (vyučení, vysokoškolské vzdělání). Pro hodnocení vývoje vzdělání bylo využito výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS). V roce 2006 mělo v Plzeňském kraji 46% mužů ve věku 15 a více let střední vzdělání bez maturity, 29% střední s maturitou, 14% základní nebo bylo bez vzdělání a 11% vysokoškolské vzdělání. U žen se pořadí liší. Největší podíl žen měl v roce 2006 střední vzdělání s maturitou, a to 38%. U 31% žen byl nejvyšším dosaženým stupněm vzdělání střední vzdělání bez maturity, u 25% základní vzdělání nebo byly bez vzdělání a nejmenší podíl tvořily vysokoškolsky vzdělané ženy, a to 7%. Ve srovnání s rokem 2000 se struktura vzdělání podle pohlaví příliš nezměnila. Zaznamenáváme hlavně pokles počtu žen v kategorii základní vzdělání a bez vzdělání o 4 procentní body a nárůst počtu žen dosahujících střední vzdělání s maturitou o 5 procentních bodů.

3.2.1 Obyvatelé Plzeňského kraje ve věku 15 let a více podle dosaženého stupně vzdělání v tis. (VŠPS)

Zdroj: VŠPS

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celkem							
základní a bez vzdělání	102,5	106,6	101,7	94,0	91,4	94,8	91,3
střední bez maturity	187,8	182,5	182,0	188,2	186,3	185,1	180,5
střední s maturitou	139,5	139,0	142,3	147,2	149,0	150,7	160,4
vysokoškolské	34,1	36,3	39,3	37,5	42,0	39,8	41,4
muži							
základní a bez vzdělání	33,7	36,3	34,3	31,7	30,0	31,7	31,6
střední bez maturity	110,6	108,6	105,2	109,9	111,4	110,5	105,9
střední s maturitou	60,6	59,1	63,2	62,7	62,2	63,2	67,6
vysokoškolské	20,3	21,5	23,1	22,4	24,1	23,1	25,4
ženy							
základní a bez vzdělání	68,8	70,3	67,3	62,3	61,4	63,1	59,7
střední bez maturity	77,2	73,9	76,8	78,3	75,0	74,6	74,6
střední s maturitou	78,9	79,9	79,1	84,5	86,8	87,5	92,7
vysokoškolské	13,8	14,8	16,2	15,1	17,9	16,7	16,1

3.3 Cizinci

Trh práce je nepochybně také ovlivněn mezinárodní migrací, tedy počtem přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel. Čím více k nám bude přicházet cizinců, kteří zde budou hledat práci, tím méně pracovních míst budou mít k dispozici občané ČR, resp. občané kraje. Většina cizinců v současné době vykonává práce, o které mezi obyvateli ČR není příliš velký zájem z důvodu nízké mzdy. Počet cizinců v Plzeňském kraji vzrostl během šesti let z 8 913 osob na 15 432 osob, tedy asi o 73%. Nejvíce cizinců žije v okresech Plzeň-město a Tachov. Nejméně jich nalezneme v okresech Rokycany a Plzeň-sever. Nejčastější státní občanství cizinců v Plzeňském kraji jsou Ukrajina, Vietnam, Slovensko, Německo, Moldavsko a další. Cizinci zde mají zatím výrazný vliv pouze ve vybraných odvětvích, a to hlavně ve stavebnictví a zemědělství.

V Plzeňském kraji v roce 2006 bylo podle úřadů práce zaměstnáno celkem 10 758 cizinců, z toho 7 734 tvořili občané EU/EHP. V porovnání s rokem 2004 zaznamenáváme nárůst v kategorii pracujících občanů EU/EHP o 2 925 osob a v kategorii pracujících cizinců, kteří nejsou nebo nebyli v době sledování členy EU/EHP, o 2 019 osob. Nejpočetnější skupinu občanů EU/EHP v Plzeňském kraji představovali Slováci, jejichž podíl na celkovém stavu v roce 2006 byl 92%. Druhou a třetí nejčetnější skupinu v této kategorii občanů tvořili Poláci 3,4% a Němci 2,4%. Pokud se zaměříme na cizince, kteří nejsou členy EU/EHP, zjistíme, že nejvíce pracovních míst zde v roce 2006 získali Ukrajinci, celkem 2 252. K dalším početným skupinám cizinců, které pracovaly v roce 2006 v Plzeňském kraji, patřili také Moldavané a Bělorusové. Nejen v Plzeňském kraji, ale i ve všech jeho okresech měli dominantní postavení občané Slovenska. Druhou nejpočetnější skupinou pracujících cizinců jak v kraji, tak v jednotlivých okresech byli Ukrajinci. Pro zajímavost můžeme zmínit, že občané z Mongolska pracovali jen v okresech Klatovy a Tachov, a dokonce v obou těchto okresech tvořili druhou nejpočetnější skupinu cizinců, kteří nejsou členy EU/EHP.

3.3.1 Občané EU/EHP a cizinci pracující v Plzeňském kraji (stav k 31. 12.)

	2004		2005		2006		Rozdíl 2006-2004	Index 2006/2004
	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy		
Občané EU/EHP	4 809	1 944	7 159	3 099	7 734	3 169	2 925	160,8
z toho								
Belgie	2	-	5	1	4	-	2	200,0
Francie	15	3	11	3	13	3	-2	86,7
Itálie	16	2	13	2	20	2	4	125,0
Litva	17	7	68	39	53	36	36	311,8
Lotyšsko	1	-	1	-	3	1	2	300,0
Maďarsko	14	-	16	-	21	1	7	150,0
Německo	123	17	176	28	183	22	60	148,8
Polsko	54	7	569	244	262	61	208	485,2
Slovensko	4 528	1 905	6 246	2 780	7 117	3 038	2 589	157,2
Slovinsko	1	1	1	-	1	-	-	100,0
Cizinci	1 005	428	2 835	1 139	3 024	1 167	2 019	300,9
z toho								
Bělorusko	39	11	87	34	77	32	38	197,4
Bulharsko	58	12	37	10	35	11	-23	60,3
Čína, Indie	10	3	38	12	33	11	23	330,0
Irán	-	-	-	-	1	-	1	x
Japonsko	42	-	64	2	69	1	27	164,3
Moldavsko	57	37	238	95	257	90	200	450,9
Rusko	12	5	45	18	49	20	37	408,3
Rumunsko	30	10	57	17	71	28	41	236,7
Ukrajina	638	293	2 151	896	2 252	901	1 614	353,0
Vietnam	3	1	5	3	23	8	20	766,7

3.3.2 Občané EU/EHP a cizinci pracující v okrese Domažlice (stav k 31. 12.)

Zdroj: Úřad práce Domažlice

	2004		2005		2006		Rozdíl 2006-2004	Index 2006/2004
	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy		
Občané EU/EHP	202	69	333	151	390	154	188	193,1
v tom								
Litva	4	-	19	15	11	9	7	275,0
Maďarsko	-	-	1	-	-	-	-	x
Německo	17	1	29	9	15	2	-2	88,2
Polsko	4	1	8	4	9	3	5	225,0
Slovensko	169	67	259	123	338	140	169	200,0
Rakousko	4	-	12	-	12	-	8	300,0
Velká Británie	4	-	4	-	3	-	-1	75,0
Nizozemsko	-	-	1	-	1	-	1	x
Cizinci	84	48	92	53	99	57	15	117,9
v tom								
Bělorusko	1	1	1	1	1	1	-	100,0
Bulharsko	2	-	2	-	-	-	-2	x
Moldavsko	6	5	3	2	3	2	-3	50,0
Rusko	3	3	2	1	3	1	-	100,0
Rumunsko	1	1	1	-	1	-	-	100,0
Ukrajina	69	38	78	45	79	49	10	114,5
Vietnam	1	-	-	-	6	-	5	600,0
Turecko	1	-	-	-	-	-	-1	x
Kazachstán	-	-	4	4	5	4	5	x
Tunis	-	-	1	-	1	-	1	x

3.3.3 Občané EU/EHP a cizinci pracující v okrese Klatovy (stav k 31. 12.)

Zdroj: Úřad práce Klatovy

	2004		2005		2006		Rozdíl 2006-2004	Index 2006/2004
	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy		
Občané EU/EHP	223	49	285	70	369	115	146	165,5
v tom								
Belgie	1	-	1	-	1	-	-	100,0
Itálie	2	1	2	1	2	1	-	100,0
Litva	1	1	3	2	5	4	4	500,0
Německo	15	2	9	1	12	1	-3	80,0
Nizozemsko	-	-	-	-	4	2	4	x
Polsko	5	1	6	-	29	8	24	580,0
Rakousko	2	-	2	-	2	-	-	100,0
Slovensko	197	44	261	66	313	99	116	158,9
Velká Británie	-	-	1	-	1	-	1	x
Cizinci	154	70	297	106	317	122	163	205,8
v tom								
Bělorusko	3	3	12	6	11	4	8	366,7
Brazílie	1	1	1	1	1	1	-	100,0
Hercegovina	1	-	1	-	1	-	-	100,0
Bulharsko	-	-	-	-	1	1	1	x
Čína, Indie	6	2	15	5	8	3	2	133,3
Chorvatsko	1	-	1	-	-	-	-1	x
Jordánsko	1	-	1	-	-	-	-1	x
Kazachstán	-	-	4	1	6	2	6	x
Kolumbie	-	-	-	-	1	-	1	x
Moldavsko	2	-	6	1	13	-	11	650,0
Mongolsko	57	34	51	31	54	33	-3	94,7
Rusko	-	-	-	-	1	-	1	x
Rumunsko	16	5	24	9	33	12	17	206,3
Ukrajina	64	24	178	51	183	65	119	285,9
USA	-	-	1	-	2	-	2	x
Vietnam	2	1	2	1	2	1	-	100,0

3.3.4 Občané EU/EHP a cizinci pracující v okrese Plzeň-město (stav k 31. 12.)

Zdroj: Úřad práce Plzeň-město

	2004		2005		2006		Rozdíl 2006-2004	Index 2006/2004
	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy		
Občané EU/EHP	3 138	1 314	4 700	2 117	4 447	1 851	1 309	141,7
z toho								
Belgie	1	-	1	-	3	-	2	300,0
Francie	5	3	6	3	7	3	2	140,0
Itálie	8	1	8	1	8	1	-	100,0
Litva	8	5	24	10	17	10	9	212,5
Lotyšsko	1	-	1	-	2	1	1	200,0
Maďarsko	3	-	3	-	3	-	-	100,0
Německo	27	5	59	10	57	8	30	211,1
Polsko	11	2	496	219	32	4	21	290,9
Slovensko	3 054	1 295	4 076	1 872	4 293	1 822	1 239	140,6
Slovinsko	1	1	-	-	-	-	-1	x
Cizinci	364	132	1 224	481	1 210	472	846	332,4
z toho								
Bělorusko	2	1	18	7	13	5	11	650,0
Bulharsko	35	3	17	3	17	3	-18	48,6
Čína	3	-	22	6	22	6	19	733,3
Indie	1	1	1	1	1	1	-	100,0
Japonsko	40	-	62	1	63	1	23	157,5
Moldavsko	29	25	152	71	149	69	120	513,8
Rusko	9	2	32	15	30	14	21	333,3
Rumunsko	2	-	2	1	2	1	-	100,0
Ukrajina	202	87	875	361	877	359	675	434,2
Vietnam	-	-	2	1	2	1	2	x

3.3.5 Občané EU/EHP a cizinci pracující v okrese Plzeň-jih (stav k 31. 12.)

Zdroj: Úřad práce Plzeň-jih

	2004		2005		2006		Rozdíl 2006-2004	Index 2006/2004
	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy		
Občané EU/EHP	249	81	432	186	418	224	169	167,9
v tom								
Itálie	1	-	1	-	1	-	-	100,0
Litva	3	1	1	1	3	3	-	100,0
Lotyšsko	-	-	-	-	1	-	1	x
Maďarsko	-	-	-	-	1	1	1	x
Německo	12	0	16	0	14	-	2	116,7
Polsko	4	0	1	1	6	-	2	150,0
Slovensko	229	80	412	184	391	220	162	170,7
Slovinsko	-	-	1	-	1	-	1	x
Cizinci	98	40	147	54	158	59	60	161,2
v tom								
Bělorusko	19	-	22	1	16	3	-3	84,2
Bulharsko	17	7	15	6	14	6	-3	82,4
Čína, Indie	-	-	-	-	2	1	2	x
Irán	-	-	-	-	1	-	1	x
Moldavsko	-	-	-	-	11	-	11	x
Rusko	-	-	1	-	1	1	1	x
Rumunsko	8	4	8	4	10	6	2	125,0
Ukrajina	52	29	100	43	102	42	50	196,2
Vietnam	-	-	-	-	1	-	1	x
Kolumbie	1	-	-	-	-	-	-1	x
USA	1	-	-	-	-	-	-1	x
Srbsko (Kosovo)	-	-	1	-	-	-	-	x

3.3.6 Občané EU/EHP a cizinci pracující v okrese Plzeň-sever (stav k 31. 12.)

Zdroj: Úřad práce Plzeň-sever

	2004		2005		2006		Rozdíl 2006-2004	Index 2006/2004
	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy		
Občané EU/EHP	387	183	434	151	720	301	333	186,0
v tom								
Belgie	-	-	3	1	-	-	-	x
Litva	1	-	12	6	11	8	10	1 100,0
Německo	6	1	11	1	13	2	7	216,7
Polsko	6	1	7	1	32	6	26	533,3
Slovensko	374	181	401	142	664	285	290	177,5
Cizinci	206	99	835	360	916	326	710	444,7
v tom								
Bělorusko	10	5	27	15	26	14	16	260,0
Japonsko	2	-	2	1	6	-	4	300,0
Moldavsko	8	6	55	18	63	18	55	787,5
Rusko	-	-	6	1	10	3	10	x
Rumunsko	1	0	11	2	7	4	6	700,0
Ukrajina	183	87	729	322	789	284	606	431,1
Ekvádor	1	-	1	-	1	-	-	100,0
USA	1	1	1	1	2	2	1	200,0
Kazachstán	-	-	1	-	3	-	3	x
Uzbekistán	-	-	2	-	4	1	4	x
Izrael	-	-	-	-	1	-	1	x
Makedonie	-	-	-	-	2	-	2	x
Egypt	-	-	-	-	2	-	2	x

3.3.7 Občané EU/EHP a cizinci pracující v okrese Rokycany (stav k 31. 12.)

Zdroj: Úřad práce Rokycany

	2004		2005		2006		Rozdíl 2006-2004	Index 2006/2004
	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy		
Občané EU/EHP	111	36	292	135	445	142	334	400,9
v tom								
Francie	8	-	4	-	5	-	-3	62,5
Itálie	4	-	1	-	7	-	3	175,0
Litva	-	-	-	-	3	-	3	x
Německo	4	-	9	-	14	-	10	350,0
Polsko	3	-	14	10	70	22	67	x
Slovensko	90	36	262	125	345	120	255	383,3
Řecko	1	-	1	-	1	-	-	100,0
Švýcarsko	1	-	1	-	-	-	-1	x
Cizinci	65	16	129	19	123	31	58	189,2
v tom								
Bělorusko	3	-	3	1	6	2	3	200,0
Moldavsko	12	1	20	2	16	1	4	133,3
Rusko	-	-	1	-	4	1	4	x
Rumunsko	2	-	11	1	16	4	14	800,0
Ukrajina	45	14	93	15	79	23	34	175,6
Izrael	2	1	-	-	-	-	-2	x
Jemen	1	-	-	-	-	-	-1	x
Chorvatsko	-	-	1	-	1	-	1	x
Kuba	-	-	-	-	1	-	1	x

3.3.8 Občané EU/EHP a cizinci pracující v okrese Tachov (stav k 31. 12.)

Zdroj: Úřad práce Tachov

	2004		2005		2006		Rozdíl 2006-2004	Index 2006/2004
	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy		
Občané EU/EHP	499	212	683	289	945	382	446	189,4
v tom								
Francie	2	-	1	-	1	-	-1	50,0
Itálie	1	-	1	-	2	-	1	200,0
Litva	-	-	9	5	3	2	3	x
Maďarsko	11	-	12	-	17	-	6	154,5
Německo	42	8	43	7	58	9	16	138,1
Polsko	21	2	37	9	84	18	63	400,0
Slovensko	415	202	575	268	773	352	358	186,3
Lucembursko	1	-	1	-	1	-	-	100,0
Irsko	2	-	1	-	1	1	-1	50,0
Holandsko	3	-	2	-	3	-	-	100,0
Portugalsko	1	-	1	-	1	-	-	100,0
Švédsko	-	-	-	-	1	-	1	x
Cizinci	34	23	111	66	201	100	167	591,2
v tom								
Bělorusko	1	1	4	3	4	3	3	400,0
Bulharsko	4	2	3	1	3	1	-1	75,0
Filipíny	6	6	-	-	-	-	-6	x
Mongolsko	-	-	-	-	35	10	35	x
Moldavsko	-	-	2	1	2	-	2	x
Rusko	-	-	3	1	-	-	-	x
Rumunsko	-	-	-	-	2	1	2	x
Ukrajina	23	14	98	59	143	79	120	621,7
Vietnam	-	-	1	1	12	6	12	x

3.4 Makroekonomické vlivy

Mezi makroekonomické vlivy, které podstatně ovlivňují výši nezaměstnanosti, patří **hrubý domácí produkt (HDP)**. V období velmi nízké nezaměstnanosti, ekonomika vyrábí více, než je její potenciál, zdroje se využívají intenzivně. Naopak v období vysoké nezaměstnanosti se hrubý domácí produkt pohybuje pod úrovní potenciálního produktu, ekonomika nevyrábí tolik, kolik je schopna vyrobit. Vysoká nezaměstnanost je projevem plýtvání zdroji. Makroekonomickým cílem je dosažení vysoké rostoucí úrovně reálného produktu. Prostřednictvím vládních výdajů se ovlivňuje relativní poměr kolektivní spotřeby se soukromou spotřebou. Zdanění naopak odčerpává část důchodů a omezuje soukromé výdaje, kromě toho ovlivňuje investice a potenciální produkt. Celkové výdaje krátkodobě působí na reálný HDP a na inflaci.

Dalším vlivem, který působí na nezaměstnanost, je **míra inflace**. V období nízké nezaměstnanosti se míra inflace zvyšuje, zatímco v období vysoké nezaměstnanosti míra inflace klesá. Makroekonomickým cílem je zajištění **cenové stability cen při volných trzích**. Ceny a množství by měly být v co největší míře určovány tržními silami, nabídkou a poptávkou. Centrální banka vymezuje nabídku peněz. Změny v nabídce peněz pohybují úrokovými sazbami nahoru nebo dolů a ovlivňují výdaje na investice, a tím ovlivňují výši reálného i potenciálního HDP.

Na stabilizaci cen působí jako regulační mechanismus **výše mzdy**. Čím rychleji roste inflace, tím se zpomaluje růst mezd. V období nízké nezaměstnanosti, kdy se začíná zvyšovat inflace, se dosahuje zvyšování mezd propouštěním zaměstnanců. Kdyby se mzdy plynule přizpůsobovaly měnícím se vztahům mezi poptávkou a nabídkou pracovní síly, zmizely by nerovnováhy u jednotlivých trhů práce, protože by mzdy poklesly v oblastech, kde je pracovních sil nadbytek, a vzrostly by v oblastech, kde je naopak pracovních sil nedostatek, což by částečně přispělo k řešení **strukturální nezaměstnanosti**.

Zahraniční ekonomické vztahy mají rovněž dopad na celkovou nezaměstnanost. Cílem pro dosažení optimální zaměstnanosti je dosažení **stabilního měnového kurzu a vyrovnané obchodní bilance**.

4. Nezaměstnanost v Plzeňském kraji

Nezaměstnanost se ve statistice sleduje na základě **evidence nezaměstnaných u úřadů práce** a na základě **Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS)**, které provádí ČSÚ.

Rozdíly v nezaměstnanosti mezi VŠPS a úřady práce

Výběrové šetření pracovních sil je zdrojem informací o **trhu práce** zjišťovaných šetřením v domácnostech respondentů v místě bydliště. Metodika ukazatelů zjišťovaných VŠPS koresponduje s definicemi a doporučeními **Mezinárodní organizace práce** (ILO – International Labour Organization), data získaná prostřednictvím šetření mohou sloužit jako základ pro přímou mezinárodní srovnatelnost charakteristik trhu práce v různých zemích. Zároveň je respektována prováděcí metodika **Eurostatu**, která poskytuje výklad náplně konkrétních charakteristik trhu práce. Rozsah výběrového souboru, umožňující získat spolehlivé odhady, dosahoval 0,6% všech trvale obydlených bytů v České republice. Údaje získané z VŠPS v jednotlivých letech představují průměrné roční údaje.

Za **nezaměstnané** se podle metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) považují všechny osoby 15-leté a starší, které ve sledovaném období souběžně **splňovaly dále uvedené tři podmínky**.

- **nebyly zaměstnané, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu** v referenčním týdnu
- **hledaly aktivně práci**. Formou aktivního hledání práce se rozumí hledání prostřednictvím úřadu práce nebo soukromé zprostředkovatelny práce, dále hledání práce přímo v podnicích, využívání inzerce, podnikání kroků pro založení vlastní firmy, podání žádosti o pracovní povolení a licence nebo hledání zaměstnání jiným způsobem
- **byly připraveny k nástupu do práce**, tj. během referenčního období byly k dispozici okamžitě nebo později do 14 dnů pro výkon placeného zaměstnání nebo zaměstnání ve vlastním podniku

Pokud osoby nesplňují alespoň jednu ze tří uvedených podmínek, jsou klasifikovány jako zaměstnané, nebo ekonomicky neaktivní. Výjimku tvoří osoby, které práci nehledají, protože ji již našly, ale nástup je stanoven na dobu nejpozději do 14 dnů. Tyto osoby jsou podle definice Eurostatu zařazeny rovněž mezi nezaměstnané.

V létech 2000 až 2006 se v Plzeňském kraji **počet nezaměstnaných dle VŠPS** (roční průměry) snížil o 26,6%, průměrná roční změna klesla o 5,0%. V absolutní míře se počet nezaměstnaných snížil ze 17,7 tis. osob v roce 2000 na 13,0 tis. osob v roce 2006, tj. snížení v absolutní míře o 4,7 tis. osob.

Neumístění uchazeči o zaměstnání jsou občané trvale bydlící v příslušné oblasti, kteří nejsou v pracovním nebo obdobném vztahu k zaměstnavateli ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost a kteří požádali úřad práce o zprostředkování vhodného zaměstnání.

Počet neumístěných uchazečů o práci k 31.12. dle MPSV se v časové řadě let 2000 až 2006 snížil o 3,1%, průměrná roční změna klesla o 0,5%. V absolutní míře se počet uchazečů o práci snížil z 18 535 osob v roce 2000 na 17 959 osob v roce 2006, tj. snížení o 576 osob. V roce 2006 v porovnání s rokem 2000 vzrostl počet neumístěných žen o 3,3%.

Z důvodu sjednocení metodiky mezi MPSV a ČSÚ se od 1. 7. 2004 začali na úřadech práce sledovat **dosažitelní neumístění uchazeči**. I po sjednocení metodiky se při hodnocení nezaměstnanosti objevují rozdíly z hlediska času a sezónnosti. Zatímco VŠPS hodnotí nezaměstnanost prostřednictvím ročního průměru, úřady práce sledují nezaměstnanost jakou stavovou veličinu.

Dosažitelní neumístění uchazeči o zaměstnání jsou evidovaní nezaměstnaní (vč. občanů EU a EHP), kteří mohou nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného místa, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do zaměstnání.

Počet dosažitelných neumístěných uchazečů k 31.12. dle MPSV se snížil z 19 645 v roce 2004 na 16 929 v roce 2006, tj. snížení o 13,8%. V roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil počet žen (dosažitelní uchazeči) o 10,6%.

Míra nezaměstnanosti vyjadřuje procentuálním způsobem podíl nezaměstnaných (čítatel) na celkové pracovní síle (jmenovatel).

Míra obecné nezaměstnanosti představuje ukazatel, který je získán z výsledků VŠPS dle metodiky (ILO), v čitateli a ve jmenovateli jsou šetřené osoby uváděny podle místa pobytu. **Míra registrované nezaměstnanosti** platná do 30.6. 2004 je mírou nezaměstnanosti, kde v čitateli počet nezaměstnaných představuje počet neumístěných uchazečů o zaměstnání (ke konci období) a ve jmenovateli disponibilní pracovní síla, tj. součet zaměstnaných z VŠPS a neumístěných uchazečů (roční klouzavý průměr).

Míra registrované nezaměstnanosti platná od 1.7. 2004 je mírou nezaměstnanosti, kde v čitateli počet nezaměstnaných představuje počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání (ke konci období) a ve jmenovateli disponibilní pracovní síla, tj. součet počtu zaměstnaných z VŠPS, pracujících cizinců registrovaných na úřadech práce nebo s platným povolením k zaměstnání či živnostenským oprávněním a počtu dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání (roční klouzavý průměr).

V roce 2000 dosáhla v Plzeňském kraji **míra obecné nezaměstnanosti** (roční průměr) 6,24%, v roce 2006 klesla na 4,62%, rozdíl činil 1,62 procentního bodu. V roce 2006 představoval meziroční pokles míry obecné nezaměstnanosti 0,46 procentního bodu. V období 2000 až 2006 se míra obecné nezaměstnanosti u žen snížila ze 7,20% na 5,55%, tj. pokles o 1,65 procentního bodu. Míra obecné nezaměstnanosti v roce 2006 (roční průměr) dosáhla u žen 5,55%, u mužů 3,90%, tj. rozdíl o 1,65 procentních bodů.

V roce 2006 činila **míra registrované nezaměstnanosti** k 31.12. (podle nové metodiky) 5,60%, v porovnání s rokem 2004 klesla o 1,14 procentního bodu. Míra registrované nezaměstnanosti k 31.12. 2006 představovala u žen 6,93%, u mužů 4,56%, tj. rozdíl o 2,37 procentních bodů.

4.1 Nezaměstnanost podle VŠPS

Nezaměstnanost v letech 2000 až 2004 měla kolísavý charakter. Ukazatele míra obecné nezaměstnanosti a absolutní počet nezaměstnaných dosáhly v roce 2000 vůbec nejvyšší hodnoty v celé časové řadě, v dalších letech až do roku 2004 střídavě klesaly a rostly. Obrat ve vývoji míry obecné nezaměstnanosti nastal po roce 2004, kdy se začala postupně snižovat a její nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2006. **Pokles nezaměstnanosti souvisel se vstupem České republiky do Evropské unie**, po jejímž vstupu se otevřel trh práce s nabídkou většího počtu pracovních příležitostí především pro mladší generaci, a s **přesunem části ekonomicky aktivního obyvatelstva do skupiny ekonomicky neaktivních** (tj. osoby mimo pracovní sílu - např. osoby navštěvující vzdělávací instituce, starobní důchodci, dlouhodobě nemocní nebo invalidní osoby, osoby na rodičovské dovolené, pokud nesplňují podmínky zařazení mezi zaměstnané či nezaměstnané, uchazeči o práci evidovaní na úřadu práce, ale neschopní nastoupit práci do 14 dnů).

I když se zaměstnanost v Plzeňském kraji zvyšovala, $index_{2006/2000}$ činil 100,9%, změna v růstu zaměstnanosti nepředstavovala takový rozdíl, jako růst ekonomicky neaktivních obyvatel. Skupina ekonomicky neaktivních dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 2006, $index_{2006/2000}$ činil 106,7%. Meziroční zvýšení ekonomicky neaktivních činilo 3,0%. Důvodem meziročního růstu ekonomicky neaktivních obyvatel byla narůstající skupina starobních důchodců, která souvisí s demografickým stárnutím populace, zvýšení počtu osob, které pečují o rodinu, jsou v domácnosti a zvýšení počtu invalidních důchodců. Meziročně se zvýšil počet starobních důchodců o 4,3% (absolutně o 4,3 tis. osob), počet osob, které pečují o rodinu a jsou v domácnosti o 12,1% (absolutně 1,7 tis. osob) a počet invalidních důchodců o 4,9% (absolutně o 0,7 tis. osob).

Z hlediska dlouhodobého vývoje se na růstu skupiny ekonomicky neaktivních podílel i počet studujících na střední škole (vč. učňů) a studujících na vysoké škole. Počty studujících se zvyšovaly hlavně v letech 2003 a 2004. Nejvyššího počtu studujících na vysokých školách byl dosaženo v roce 2005, kdy na vysokých školách studovalo 13,1 tis. osob.

Rostoucí zaměstnanost, která částečně snižovala skupinu nezaměstnaných, se zvyšovala v dlouhodobém vývoji především v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví). V roce 2000 představoval počet osob pracujících v sekundárním sektoru z celkového počtu zaměstnaných 41,5% a v roce 2006 pracovalo v průmyslu a stavebnictví 43,4%. V roce 2005 bylo dosaženo nejvyššího procentního zastoupení osob pracujících v sekundárním sektoru (45,4%).

Nejnižší podíl pracujících byl zaměstnán v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybnictví). V roce 2000 představoval počet osob pracujících v primárním sektoru z celkového počtu zaměstnaných 6,8%, v roce 2006 pracovalo v primárním sektoru 5,5%. Nejnižšího podílu pracujících v primárním sektoru (4,4%)

bylo dosaženo v roce 2004, naopak nejvyšší podíl (7,0%) byl zaznamenán v roce 2002.

Ve sledovaném období se podíl pracujících v terciárním sektoru (tržní a netržní služby) pohyboval v rozmezí (49,0% až 53,1%). V roce 2005 byl tento podíl pracujících ve službách nejnižší, v roce 2006 se zvýšil na 51,1%.

Zaměstnaní a nezaměstnaní tvoří dohromady **ekonomicky aktivní** část obyvatelstva (pracovní sílu). Vzhledem k tomu, že nezaměstnanost klesala rychleji než rostla zaměstnanost, snižoval se i počet ekonomicky aktivních. V časové řadě let 2000 až 2006 se snížila pracovní síla o 2,4 tis. osob, tj. pokles o 0,8%, průměrná roční změna představovala snížení o 0,1%. Meziročně představoval tento pokles 2,5 tis. osob, index $_{2006/2005}$ dosáhl 99,1%. Ve sledované časové řadě bylo zaznamenáno nejvíce ekonomicky aktivních obyvatel (284,2 tis. osob) v roce 2005. Na poklesu ekonomicky aktivních se nejvíce podílel rostoucí počet starobních důchodců a počet osob na další mateřské dovolené.

4.1.1 Ekonomická aktivita v Plzeňském kraji

Zdroj: VŠPS

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Změna v %	
								2006/2000	průměrná roční změna
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let celkem (tis. osob)	463,9	464,4	465,3	466,9	468,8	470,4	473,6	2,1	0,3
v tom:									
ekonomicky aktivní	284,1	282,3	280,9	278,1	279,6	284,2	281,7	-0,8	-0,1
v tom:									
zaměstnaní v NH	266,4	266,0	267,8	263,3	263,3	269,8	268,7	0,9	0,1
nezaměstnaní	17,7	16,3	13,1	14,8	16,3	14,5	13,0	-26,6	-5,0
ekonomicky neaktivní	179,8	182,1	184,4	188,8	189,2	186,2	191,8	6,7	1,1
Míra ekonomické aktivity celkem (%)	61,2	60,8	60,4	59,6	59,6	60,4	59,5	¹⁾ -1,8	x
v tom ve věku:									
15 - 29 let	61,9	61,0	57,8	54,3	55,0	53,0	52,3	¹⁾ -9,5	x
30 - 44 let	91,8	91,5	91,5	90,3	89,8	92,1	91,3	¹⁾ -0,4	x
45 - 59 let	79,8	79,7	80,2	82,9	82,1	83,8	82,1	¹⁾ 2,3	x
60 a více let	6,9	6,7	8,5	7,7	8,8	10,2	10,0	¹⁾ 3,1	x
v tom podle vzdělání:									
základní a bez vzděl.	28,7	27,8	25,4	22,6	21,4	22,5	23,7	¹⁾ -5,0	x
střední bez maturity	68,9	69,4	68,8	67,9	67,9	69,4	65,8	¹⁾ -3,1	x
střední s maturitou	72,1	71,5	69,4	68,6	68,5	69,0	67,8	¹⁾ -4,3	x
vysokoškolské	76,9	76,4	79,4	75,3	74,8	76,9	79,4	¹⁾ 2,6	x
Míra obecné nezaměstnanosti (%)	6,24	5,78	4,66	5,31	5,83	5,08	4,62	¹⁾ -1,63	x
v tom									
muži	5,49	5,23	4,08	4,61	4,82	3,46	3,90	¹⁾ -1,59	
ženy	7,20	6,50	5,40	6,18	7,11	7,15	5,55	¹⁾ -1,65	x

¹⁾ rozdíl 2006 - 2000 v procentních bodech

Ve struktuře nezaměstnanosti podle věku, neuvažujeme-li věkovou skupinu 60 let a více, představovala **věková skupina 45 až 59 let** z celkového počtu nezaměstnaných nejnižší dosažený podíl. V roce 2000 činil tento podíl 23,9% a v roce 2006 dosáhl 28,8% (rozdíl 4,9 procentních bodů). Podíl nezaměstnaných v této věkové skupině poroste především z důvodu stárnoucí populace a prodlužujícího se věku odchodu do důchodu u žen. Při ztrátě zaměstnání má tato věková skupina na trhu práce prakticky velmi omezenou možnost získat pracovní příležitost. Jestliže zaměstnavatelé budou raději zaměstnávat mladší generaci, budou se počty nezaměstnaných ve věkové kategorii 45 až 59 let zvyšovat.

Hodnotíme-li **nezaměstnanost podle pohlaví** v rozmezí časové řady 2000 až 2006, pak se u mužů ve věkové skupině 45 až 59 let podíl zvýšil o 2,3 procentních bodů. V roce 2000 činil podíl u mužů v této věkové skupině 24,9% a v roce 2006 dosáhl 27,2% .

V rozmezí let 2000 až 2005 (s výjimkou roku 2002) dosahoval podíl nezaměstnaných žen ve věkové 45 až 59 let nejnižší hodnoty ve všech sledovaných věkových skupinách. Situace se změnila v roce 2006, kdy se podíl této věkové skupiny nezaměstnaných žen meziročně zvýšil o 7,8 procentních bodů.

4.1.2 Nezaměstnanost podle pohlaví, věku a vzdělání v Plzeňském kraji

Zdroj: VŠPS

%

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15 až 29 let	43,9	37,5	34,8	36,1	36,8	36,9	37,1
30 až 44 let	31,9	32,1	25,8	38,8	33,6	35,4	31,0
45 až 59 let	23,9	29,4	36,9	24,3	28,7	25,6	28,8
60 a více let	-	1,0	2,4	0,8	0,9	.	3,1
základní a bez vzdělání	27,3	31,8	29,8	25,1	22,7	25,6	23,1
střední bez maturity	42,7	38,8	38,2	43,3	42,4	33,2	39,2
střední s maturitou	28,9	25,0	23,7	26,4	30,1	34,6	27,7
vysokoškolské	1,0	3,1	9,2	4,7	4,3	6,2	10,0
muži	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15 až 29 let	45,9	39,6	34,0	42,1	43,2	45,2	45,7
30 až 44 let	28,6	30,6	21,0	27,5	24,7	21,9	23,5
45 až 59 let	24,9	29,6	43,6	30,1	31,0	30,6	27,2
60 a více let	-	0,9	1,7	-	1,1	.	3,6
základní a bez vzdělání	21,2	28,3	29,7	29,6	26,4	18,2	16,2
střední bez maturity	52,1	43,9	37,5	43,7	51,6	45,5	53,5
střední s maturitou	25,5	20,8	21,9	18,3	15,9	25,5	16,2
vysokoškolské	0,7	5,2	12,5	7,0	6,6	9,1	14,6
ženy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15 až 29 let	42,0	35,7	35,7	30,5	31,3	31,9	29,3
30 až 44 let	35,2	33,9	30,5	49,5	41,3	43,6	37,8
45 až 59 let	22,9	29,5	30,7	19,0	26,7	22,5	30,3
60 a více let	-	1,0	3,1	0,9	0,7	.	2,6
základní a bez vzdělání	33,1	32,3	30,0	20,9	19,5	29,7	29,2
střední bez maturity	32,5	31,7	39,0	43,2	34,4	25,7	26,3
střední s maturitou	32,2	32,3	25,5	34,0	42,4	40,2	38,0
vysokoškolské	1,3	3,7	6,0	2,6	2,3	4,4	5,8

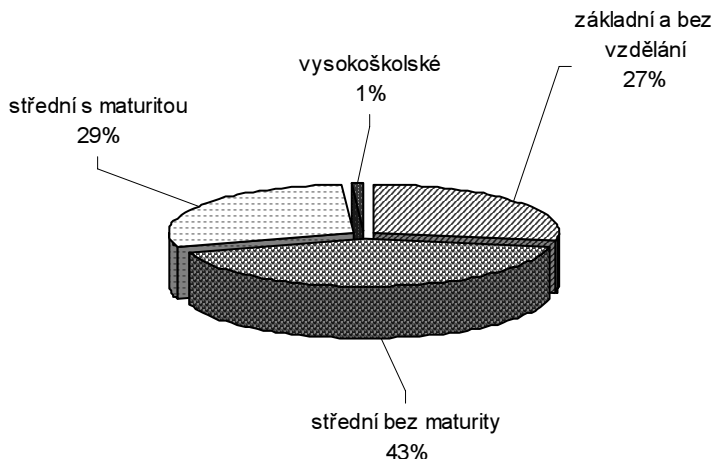
V časové řadě let 2000 až 2006 (s výjimkou let 2002 a 2003) dosáhl podíl nezaměstnaných ve skupině 30 až 44 let druhé nejnižší hodnoty. Počátek toho věkového intervalu je příznivý z hlediska uplatnění uchazečů na trhu práce. Uchazeči mají včetně dokončeného vzdělání i získanou praxi a dosahují větší pracovní výkonnosti. Na konci tohoto věkového intervalu se možnost uplatnění na trhu práce snižuje.

Ve sledovaném období let 2000 až 2006 (s výjimkou let 2002 a 2003) dosahovala věková skupina osob 15 až 29 let nejvyššího podílu nezaměstnaných. Podíl nezaměstnaných této věkové skupině se pohyboval v rozmezí 34,8% až 43,9%. Uchazeči o práci na začátku tohoto věkového intervalu dosahují pouze základního vzdělání, nemají dostatečnou praxi, možnost uplatnění na trhu práce je velmi nízká. Ve věku 24 let má řada uchazečů dokončené i vysokoškolské vzdělání, ale chybí potřebná praxe, z těchto důvodů se uplatnění uchazečů na trhu práce stává příznivé až na konci tohoto věkového intervalu.

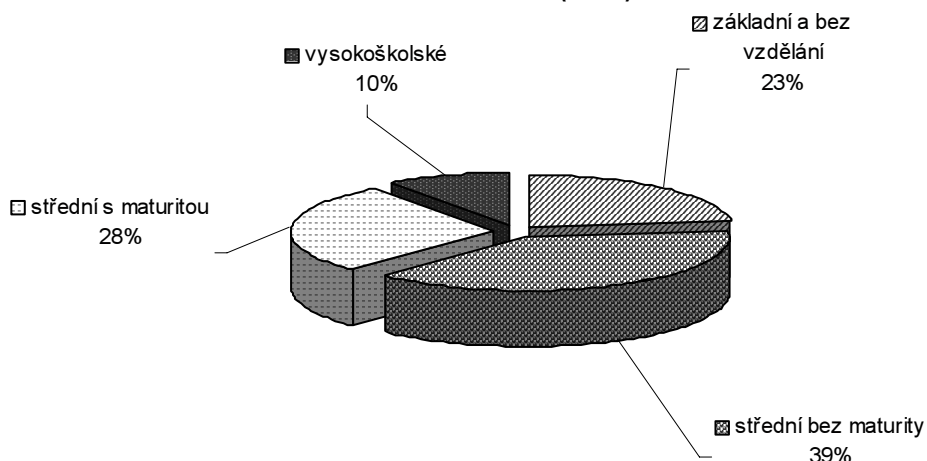
V roce 2006 dosáhly **podíly nezaměstnaných ve struktuře podle vzdělání** těchto hodnot: základní a bez vzdělání 23,1%, střední bez maturity 39,2%, střední s maturitou 27,7 % a vysokoškolské vzdělání 10,0%. Z hlediska výše dosažených podílů znamenalo vysokoškolské vzdělání nejlepší uplatnění na trhu práce. V rozmezí let 2000 až 2006 se podíl nezaměstnaných snížil ve všech sledovaných kategoriích s výjimkou vysokoškolského vzdělání. Rozdíly v procentních bodech představovaly snížení: u základního a bez vzdělání o 4,2, u středního bez maturity o 3,5 a u středního vzdělání s maturitou o 1,2. Jedině u vysokoškolsky vzdělané populace se podíl nezaměstnaných zvýšil o 9,0 procentních bodů. Z hlediska dynamiky vývoje se může podíl nezaměstnané vysokoškolsky vzdělané populace zvyšovat, jestliže její struktura nebude odpovídat požadavkům trhu práce. Nesoulad mezi požadavky trhu práce a strukturou

vysokoškolsky vzdělané populace poroste, pokud studující budou upřednostňovat studium humanitních oborů před studiem technických oborů.

Struktura nezaměstnaných podle vzdělání v Plzeňském kraji v roce 2000 (VŠPS)

Struktura nezaměstnaných podle vzdělání v Plzeňském kraji v roce 2006 (VŠPS)

Ve sledovaném období dosahovala nezaměstnanost, jak u vysokoškolsky vzdělaných mužů, tak u vysokoškolsky vzdělaných žen nejnižších podílů z celkového počtu nezaměstnaných. V roce 2000 činil tento podíl u mužů 0,7%, u žen 1,3%, v roce 2006 se tyto podíly zvýšily na 14,6% u mužů a na 5,8% u žen. Vývoj nezaměstnanosti se u vysokoškolsky vzdělané populace zhoršoval. V rozsahu časové řady představovala změna zvýšení u mužů o 13,9 procentních bodů, u žen o 4,5 procentních bodů.

V roce 2006 byl dosažen druhý nejnižší podíl u nezaměstnaných mužů se středním vzděláním s maturitou (16,2%) a se základním a bez vzdělání (16,2%). Nejhůře se uplatňovala na trhu práce skupina mužů se středním vzděláním bez maturity, podíl nezaměstnaných mužů v této skupině činil 53,5%. Nejpříznivější vývoj z hlediska nezaměstnanosti byl zaznamenán u skupiny mužů se středním vzděláním s maturitou, ve sledovaném období se počet nezaměstnaných této skupiny snížil o 9,3 procentních bodů.

Situace u nižšího vzdělání byla u nezaměstnaných žen v porovnání s nezaměstnanými muži rozdílná. V roce 2006 byl dosažen druhý nejnižší podíl u nezaměstnaných žen se středním vzděláním bez maturity (26,3%), třetí nejnižší podíl u vzdělání základního a bez vzdělání (29,2%) a nejhůře se na trhu práce uplatňovala

skupina žen se středním vzděláním s maturitou (38,0%). Skupina nezaměstnaných žen se středním vzděláním s maturitou dosahovala nejhorší dynamiky vývoje, v roce 2006 v porovnání s rokem 2000 se zvýšila o 5,8 procentních bodů. V časové řadě let 2000 až 2006 se nejlépe vyvíjela skupina nezaměstnaných žen se středním vzděláním bez maturity, nezaměstnanost se v této skupině snížila o 6,2 procentních bodů.

Rozdíly mezi muži a ženami v nezaměstnanosti podle nižšího vzdělání jsou podmíněny rozdílným přístupem žen a mužů k mzdovým požadavkům, z důvodu péče o rodinu jsou ženy častěji ochotny pracovat za nižší mzdu. U mladší vzdělanější populace se začíná tento tradiční model péče o rodinu postupně měnit. Hlavní důvod nezaměstnanosti, který je pro obě pohlaví společný, spočívá ve struktuře vzdělaných, která často neodpovídá požadavkům trhu práce.

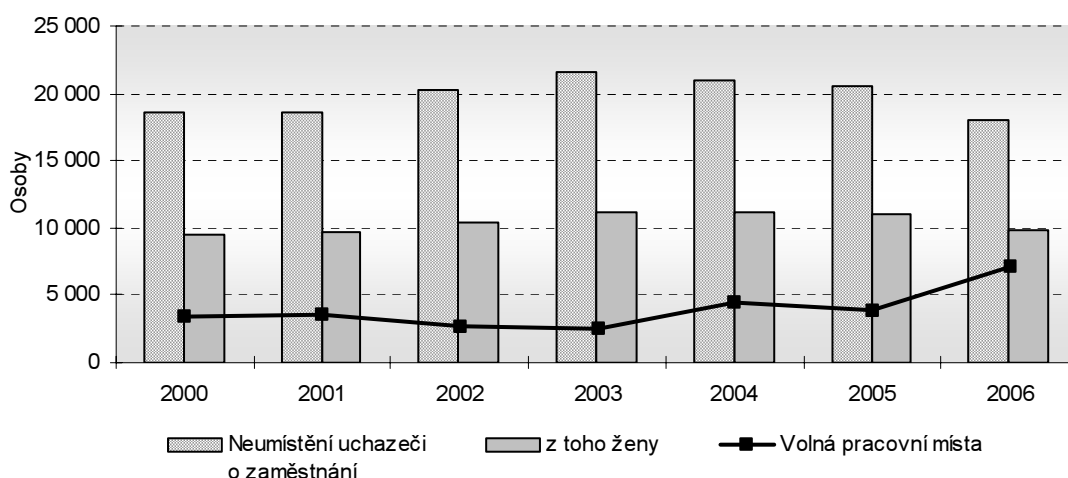
4.2 Nezaměstnanost podle MPSV

V časové řadě let 2000 až 2006 je třeba hodnotit **nezaměstnanost podle MPSV** ve dvou časových obdobích. **První hodnocené období představuje léta 2000 až 2003**, v tomto období se míra registrované nezaměstnanosti postupně zvyšovala. V roce 2003 dosáhla míra registrované nezaměstnanosti 7,60 %, což byla vůbec nejvyšší hodnota v celém sledovaném vývoji, **míra registrované nezaměstnanosti se v prvním sledovaném období zvýšila o 1,13 procentních bodů**. Na zvyšování nezaměstnanosti se podílela transformace české ekonomiky spojená s restrukturalizací celé řady podniků.

V druhém časovém období let 2004 až 2006 se začíná **míra registrované nezaměstnanosti** postupně snižovat, její snížení představuje **pokles o 1,14 procentních bodů**. Na poklesu míry registrované nezaměstnanosti se v roce 2004 může ještě částečně podílet změna metodiky, ale hlavní důvod poklesu nezaměstnanosti je spojen se vstupem ČR do Evropské unie. Příliv zahraničních investic do Plzeňského kraje je ovlivněn především výhodnou geografickou polohou kraje. Příznivou roli hraje nepochybně tradice vyspělé průmyslové výroby v regionu, spojená s vysokou kvalifikací dostupné pracovní síly, nižší výrobní náklady v porovnání s vyspělými zeměmi Evropské unie.

V období let 2000 až 2003 se **počet neumístěných uchazečů** o zaměstnání zvýšil o 16,8% (u žen o 18,1%), v období 2004 až 2006 se snížil o 14,7% (u žen o 12,0%). **Index_{2003/2000} počtu neumístěných absolventů a mladistvých** činil 103,1%, v období let 2006 až 2004 dosáhl 69,6%. Zlepšení situace na trhu práce u této skupiny byla podmíněna zvýšením příspěvku na absolventy v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Mladí lidé vykazují větší flexibilitu, jsou ochotnější stěhovat se za prací a jsou vybaveni většími jazykovými znalostmi. **Počet uchazečů o zaměstnání se ZP** se zvyšoval v obou sledovaných obdobích. V časovém rozmezí let 2000 až 2003 se jejich počet zvýšil o 26,6%, v období let 2004 až 2006 o 1,5%. Při zaměstnávání osob se zdravotním postižením vzniká celá řada problémů. Povinnost firem zaměstnávat osoby se ZP byla vymezena limitem nad 25 přepočtených zaměstnanců. V oblastech, kde se vyskytují především malé firmy, nevzniká povinnost tyto občany zaměstnávat. K dalším problémům patří nedostatek pracovních míst na zkrácenou pracovní dobu. Většina osob se ZP má nižší kvalifikaci. Zaměstnavatel se obává zaměstnat tyto uchazeče z důvodu větší nemocnosti a administrativní náročnosti. Umístit občany se ZP je obtížnější především ve venkovských oblastech okresů se špatnou dopravní obslužností.

Neumístění uchazeči o zaměstnání v Plzeňském kraji (stav k 31.12.)

Podle délky evidence nezaměstnanosti dosahují k uchazeči s dobou nezaměstnanosti nad 12 měsíců nejvyššího podílu z celkového počtu nezaměstnaných uchazečů. V roce 2000 představoval tento podíl 34,6% a v roce 2006 činil 34,7%. Převážnou část uchazečů této skupiny tvoří problémoví uchazeči zpravidla s nižším vzděláním, kteří většinou nemají zájem pracovat. Relativně vysoké sociální zabezpečení snižuje motivaci hledat zaměstnání. Druhý nejvyšší podíl tvoří uchazeči s dobou nezaměstnanosti do 3 měsíců. Většinu uchazečů této skupiny se často nepodaří získat v tak krátké době zaměstnání, které by odpovídalo jejich kvalifikaci. Z těchto příčin je nezaměstnanost této skupiny relativně hodně vysoká. V roce 2000 dosáhl podíl nezaměstnaných v této skupině 29,5% a v roce 2006 představoval 31,3%. Z uvedeného hodnocení vyplývá, že nejvhodnější dobou pro sehnání zaměstnání je doba od 9 do 12 měsíců. V této skupině bylo dosaženo nejnižších podílů neumístěných uchazečů. V roce 2000 byl podíl této skupiny nezaměstnaných 6,9 %, v roce 2006 činil 6,8%.

Podle věku uchazečů o zaměstnání dosahovala z celkového počtu nezaměstnaných nejvyšších podílů skupina ve věku od 45 do 54 let. V roce 2000 představoval tento podíl 25,0% a v roce 2006 činil 25,5%. Ke stabilním podílům patřily podíly uchazečů ve věku od 25 do 34 let a od 35 do 44 let. Naopak nejnižší míru stability vykazovala věková skupina do 25 let a od 55 do 59 let. Zatímco v roce 2000 dosáhl podíl nezaměstnaných ve věku do 25 let 24,4%, v roce 2006 představoval jen 16,5 %. Pokles činil 7,9 procentních bodů. Poměrně vysoké snížení uchazečů v této věkové skupině bylo ovlivněné příznivými podmínkami, které byly na trhu práce vytvořeny pro absolventy škol a mladistvé. Opačný jev se vyskytoval ve skupině uchazečů ve věku od 55 do 59 let. V roce 2000 činil podíl této věkové skupiny 4,8%, zatímco v roce 2006 už dosáhl 12,3%. I když tento podíl (s výjimkou nezaměstnaných nad 60 let) tvořil nejnižší podíl z celkového počtu nezaměstnaných začal se v průběhu sledovaného vývoje zvyšovat. K hlavními důvodům zvyšování této skupiny nezaměstnaných patří neustále se prodlužující věk odchodu žen do důchodu a při ztrátě zaměstnání prakticky zanedbatelná možnost uplatnit se na trhu práce. Skupinu uchazečů nad 60 let tvoří v převážné většině muži, i u této skupiny se projevuje z hlediska vývoje zvýšení podílu nezaměstnaných, důvody jsou prakticky totožné jako u předchozí věkové skupiny.

Podle vzdělání uchazečů o zaměstnání tvořili uchazeči s vyučením nejvyšší podíl z celkového počtu nezaměstnaných. V roce 2000 i v roce 2006 dosáhl tento podíl stejné úrovně (38,5%). Z uvedené skutečnosti vyplývá, že struktura vyučených uchazečů neodpovídá požadavkům trhu práce. Druhého nejvyššího podílu dosahovala skupina uchazečů se základním vzděláním a bez vzdělání. V roce 2000 činil tento podíl 33,2% a v roce 2006 se nepatrně snížil na 30,9%. Třetí nejsilnější skupinu uchazečů o zaměstnání představovali nezaměstnaní s ÚSO s maturitou bez vyučení. V roce 2000 dosáhla tato skupina podílu 15,5 %, v roce 2006 byl tento podíl 16,9%. Nejnižší podíly uchazečů o zaměstnání byly zjištěny ve skupině s vyšším odborným vzděláním, v roce 2000 činily 0,3% a v roce 2006 dosáhly 0,5%.

Podíl nezaměstnaných se středoškolským vzděláním bez maturity a nižším středním vzděláním patřil v roce 2000 k druhým nejnižším podílům z celkového počtu nezaměstnaných, činil 1,3%. V roce 2006 se podíl

nezaměstnaných se středoškolským vzděláním bez maturity snížil na 1,1%, zatímco podíl s nižším středním vzděláním se zvýšil na 1,8%. Další nejnižší podíl představovala skupina nezaměstnaných s úplným středním vzděláním, v roce 2000 činil tento podíl 3,0%, v roce 2006 se snížil na 2,8%. Podíl vysokoškolsky vzdělaných uchazečů o práci vč. uchazečů s vědeckou přípravou, který v roce 2000 představoval 3,1% z celkového počtu nezaměstnaných, se v roce 2006 zvýšil na 4,1%. Z narůstajícího podílu vysokoškolsky vzdělaných uchazečů vyplývá, že struktura vzdělání neodpovídá požadavkům trhu práce. Z důvodu mzdových úspor některé organizace raději zaměstnávají uchazeče se středoškolským vzděláním než vysokoškolsky vzdělané uchazeče.

V časové řadě 2000 až 2006 se **počet volných pracovních míst** více než zdvojnásobil, celkově představovalo zvýšení 110,3%. V rozmezí let 2000 až 2003 se počet volných pracovních míst snižoval ze 3 431 na 2 550, tj. pokles o 25,7%. V roce 2004 začal počet volných pracovních míst narůstat. V rozmezí let 2004 až 2006 se zvýšil z 4 416 na 7 214, tj. v zvýšení o 63,4%. V roce 2000 připadalo přibližně na 1 volné pracovní místo 5,4 uchazeče, v roce 2006 činil počet uchazečů na 1 volné pracovní místo 2,5. K rozvoji zaměstnanosti přispěl vysoký podíl realizovaných zahraničních investic, atraktivní lokalitu pro zahraniční investory představuje Plzeň a významná je vzájemná poloha Plzně a Prahy. Celá řada pracovních příležitostí vzniká především podél osy Praha – Norimberk. Důležitá je také výstavba lokálních průmyslových zón kolem přirozených místních center a v dalších přitažlivých lokalitách dopravně snadno dostupných z dálnice D5.

4.2.1 Nezaměstnanost v Plzeňském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: MPSV

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Index 2006/2000
Míra registrované^{1), 2)} nezaměstnanosti (%)	6,47	6,52	7,06	7,60	6,74	6,45	5,60	-1,14
v tom								
muži ²⁾					5,74	5,31	4,56	-1,18
ženy ²⁾					8,00	7,93	6,93	-1,07
Neumístění uchazeči o zaměstnání celkem	18 535	18 580	20 226	21 650	21 051	20 500	17 959	96,9
z toho								
ženy	9 495	9 611	10 362	11 211	11 144	11 039	9 809	103,3
absolventi škol a mladiství občané se zdravotním postižením	1 955	1 865	2 056	2 016	1 840	1 528	1 281	65,5
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	7 521	7 781	8 931	8 990	6 660	7 064	6 295	83,7
dosažitelní uchazeči ³⁾					19 645	19 315	16 929	86,2
z toho								
ženy ³⁾					10 272	10 325	9 180	89,4
v tom podle délky evidence								
do 3 měsíců	5 459	5 702	5 951	5 849	6 078	6 252	5 613	102,8
3 - 6 měsíců	3 541	3 564	4 341	4 495	4 020	3 760	3 228	91,2
6 - 9 měsíců	1 855	1 824	2 058	2 192	2 243	2 089	1 678	90,5
9 - 12 měsíců	1 275	1 310	1 445	1 750	1 521	1 358	1 214	95,2
více než 12 měsíců	6 405	6 180	6 431	7 364	7 189	7 041	6 226	97,2
v tom podle věku								
do 25 let	4 523	4 417	4 710	4 880	4 308	3 649	2 965	65,6
25 - 34 let	4 623	4 625	4 840	5 281	5 270	4 859	4 222	91,3
35 - 44 let	3 798	3 910	3 990	4 231	4 243	4 144	3 609	95,0
45 - 54 let	4 641	4 601	5 049	5 274	5 159	5 270	4 583	98,8
55- 59 let	887	957	1 515	1 759	1 826	2 256	2 216	249,8
nad 60 let	63	70	122	225	245	322	364	577,8
v tom podle vzdělání								
se zákl. vzděl. a bez vzděl. vyučení	6 152	6 272	6 698	7 215	6 657	6 208	5 551	90,2
středoškolské bez maturity	232	224	237	250	242	231	190	81,9
nižší střední	236	281	299	368	385	369	316	133,9
s úplným středním všeobecným	551	525	570	586	615	585	510	92,6
s ÚSO s vyučením i maturitou	721	557	642	688	662	661	638	88,5
s ÚSO s maturitou bez vyučení	2 878	2 874	3 233	3 318	3 526	3 423	3 032	105,4
s vyšším odborným	54	80	107	91	119	106	87	161,1
s vyokoškolským vč. vědecké výchovy	580	621	688	767	790	855	729	125,7
Volná pracovní místa	3 431	3 534	2 651	2 550	4 416	3 940	7 214	210,3
z toho								
pro absolventy a mladistvé	412	436	293	319	396	428	1 122	272,3
pro občany se zdravotním postižením	264	302	163	97	62	85	165	62,5
Počet neumístěných uchazečů na 1 volné pracovní místo⁴⁾	5,4	5,3	7,6	8,5	4,8	5,2	2,5	-2,9
z toho								
absolventi škol a mladiství ⁴⁾ občané se zdravotním postižením ⁴⁾	4,7	4,3	7,0	6,3	4,6	3,6	1,1	-3,6
	8,8	8,4	16,3	30,5	48,8	37,1	18,6	9,7

¹⁾ v letech 2000 - 2003 podle metodiky platné do 30.6. 2004, v letech 2004 -2006 podle metodiky platné od 1. 7. 2004

²⁾ rozdíl 2006 - 2004 v procentních bodech

³⁾ index 2006/2004

⁴⁾ rozdíl v počtu uchazečů na 1 místo (2006 - 2000)

4.3 Porovnání nezaměstnanosti Plzeňského kraje s ostatními kraji ČR

A. Hodnocení podle výsledků VŠPS

Plzeňský kraj patří tradičně ke krajům s nižší nezaměstnaností. V roce 2006 dosáhl počet nezaměstnaných na 1000 obyvatel 23,5 osob. V praxi znamená tento údaj, že z 1000 osob byla nezaměstnána zhruba každá 43. osoba, v kraji s nejnižší nezaměstnaností, v Hl. městě Praha, každá 65. a naopak v kraji s nejvyšší nezaměstnaností, v Ústeckém, každá 14. **Na základě zjištěných výsledků z VŠPS se umístil Plzeňský kraj v počtu nezaměstnaných osob na 1 000 obyvatel středního stavu na 3. místě za Středočeským krajem a před Jihočeským krajem.** Nízká nezaměstnanost **Plzeňského kraje je podmíněna v porovnání s ostatními kraji příznivou polohou.**

Z hlediska **vývoje nezaměstnanosti** v rozmezí let 2000 až 2006 se snížil počet nezaměstnaných na 1 000 obyvatel středního stavu nejvíce v Olomouckém kraji (snížení o 23 osob) a naopak nejhůře se vyvíjela nezaměstnanost v krajích Karlovarském (zvýšení o 7,7 osob) a v Libereckém (zvýšení o 7,5 osob). V ostatních krajích ČR se dařilo nezaměstnanost snižovat. Z hlediska časového vývoje se Plzeňský kraj ve snižování počtu osob na 1 000 obyvatel středního stavu zařadil na šesté místo.

V roce 2006 se v **počtu zaměstnaných osob na 1 000 obyvatel zařadil Plzeňský kraj na druhé místo** za Hl. město Prahu. Nejvíce osob bylo v Plzeňském kraji zaměstnáno v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví). Nejnižší zaměstnanosti dosahovaly Moravskoslezský kraj a Ústecký kraj. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo v Moravskoslezském kraji přibližně 430 osob a v Ústeckém kraji 441 osob.

V časové řadě let 2000 až 2006 se zaměstnanost v Plzeňském kraji zvýšila přibližně o 3 zaměstnané osoby na 1 000 obyvatel. Zaměstnanost se nejrychleji vyvíjela v Olomouckém kraji (zvýšení zhruba o 23 osob na 1 000 obyvatel). Naopak v Karlovarském kraji, v Libereckém kraji se počet zaměstnaných snižoval, na 1000 obyvatel středního stavu klesla zaměstnanost v Karlovarském kraji zhruba o 26 osob a v Libereckém kraji přibližně o 8 osob. I když zaměstnanost v Plzeňském kraji dosahovala příznivé úrovně, v hodnoceném období se vývoj zaměstnanosti v porovnání s ostatními kraji příliš nezvyšoval.

I když se v **počtu ekonomicky aktivních na 1000 obyvatel středního stavu zařadil Plzeňský kraj na čtvrté místo**, ve sledovaném období se **počet ekonomicky aktivních Plzeňského kraje nepatrně snížil**. V roce 2000 připadlo na 1 000 obyvatel středního stavu 515,0 ekonomicky aktivních, v roce 2006 bylo zjištěno 509,6 ekonomicky aktivních. Pokles ekonomické aktivity byl ovlivněn přesunem obyvatelstva do skupiny ekonomicky neaktivních. **Ekonomická neaktivita se vyvíjela rychleji.** V průběhu let 2000 až 2006 se počet ekonomicky neaktivních na 1 000 obyvatel středního stavu zvýšil o 21 osob. Rychle rostoucí skupina ekonomicky neaktivních obyvatel Plzeňského kraje byla podmíněna stárnoucí populací. Počet starobních důchodců se zvyšoval.

4.3.1 Ekonomická aktivita podle krajů

Zdroj: VŠPS

	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem na 1 000 obyvatel středního stavu		Zaměstnaní celkem na 1 000 obyvatel středního stavu		Nezaměstnaní celkem na 1 000 obyvatel středního stavu		Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo celkem na 1 000 obyvatel středního stavu	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006
Česká republika	504,9	506,4	460,6	470,3	44,2	36,2	331,0	348,1
Hlavní město Praha	540,8	545,2	518,1	529,9	22,7	15,3	322,0	333,8
Středočeský kraj	505,7	508,0	467,7	484,9	38,0	23,1	332,6	341,0
Jihočeský kraj	508,4	507,4	478,7	481,6	29,7	25,9	323,2	344,8
Plzeňský kraj	515,0	509,6	482,8	486,0	32,2	23,5	325,9	346,9
Karlovarský kraj	540,4	522,6	495,0	469,5	45,5	53,2	289,1	326,8
Ústecký kraj	501,5	511,1	421,4	441,1	80,1	70,1	327,6	333,9
Liberecký kraj	501,4	501,0	470,5	462,5	31,0	38,5	327,7	346,6
Královéhradecký kraj	509,1	505,0	478,0	477,8	31,1	27,2	325,2	347,0
Pardubický kraj	490,9	495,9	450,2	468,8	40,7	27,1	338,3	351,7
Vysočina	492,5	495,9	459,2	469,5	33,3	26,4	332,1	351,7
Jihomoravský kraj	500,0	495,4	458,6	456,0	41,4	39,4	337,9	361,7
Olomoucký kraj	498,0	497,7	434,3	457,0	63,7	40,7	334,9	355,9
Zlínský kraj	488,2	499,6	448,6	464,4	39,6	35,2	344,3	355,7
Moravskoslezský kraj	483,9	488,0	414,5	429,6	69,4	58,5	342,1	363,3

V roce 2006 bylo dosaženo **nejvyšší ekonomické aktivity** v kraji Hl. město Praha, kde na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo 545,2 ekonomicky aktivních. Nejnižší ekonomické aktivity byla zaznamenána v Moravskoslezském kraji (488,0 ekonomicky aktivních na 1 000 obyvatel). Ve sledovaném období se nejrychleji vyvíjela ekonomická aktivita ve Zlínském kraji, nejpomaleji v Karlovarském kraji. V období let 2000 až 2006 se ve Zlínském kraji na 1 000 obyvatel zvýšila ekonomická aktivita o 11,4, v Karlovarském kraji poklesla o 17,8 ekonomicky aktivních.

Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let. V roce 2006 činila **míra ekonomické aktivity** v Plzeňském kraji **59,5%**. **V míře ekonomické aktivity se Plzeňský kraj společně s Jihočeským krajem zařadil na 5. místo za Středočeský kraj a před Královéhradecký kraj.** Z hlediska časového vývoje klesala míra ekonomicky aktivity ve všech krajích (s výjimkou Ústeckého kraje). Míra ekonomické aktivity se v Plzeňském kraji snižovala v důsledku klesajícího počtu ekonomicky aktivních v čitateli a naopak rostoucího počtu obyvatel ve věku 15 let a více ve jmenovateli.

V počtu ekonomicky neaktivních obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu se Plzeňský kraj umístil na sedmém místě za Královéhradeckým krajem a před Jihočeským krajem. V roce 2006 bylo dosaženo nejvyšší ekonomické neaktivity v Moravskoslezském kraji, kde na 1000 obyvatel středního stavu připadlo 363,3 ekonomicky neaktivních. Nejnižší ekonomická neaktivita byla zjištěna v Karlovarském kraji (326,8 ekonomicky neaktivních na 1 000 obyvatel). Ve sledovaném období se nejvíce zvýšil počet ekonomicky neaktivních v Karlovarském kraji, nejméně v Ústeckém kraji. V období let 2000 až 2006 se v Karlovarském kraji na 1 000 obyvatel zvýšila ekonomická neaktivita o 37,7, v Ústeckém kraji vzrostla o 6,4 ekonomicky neaktivních.

V porovnání s rokem 2000 se v roce 2006 se snížila míra obecné nezaměstnanosti o 1,62 procentních bodů. **Plzeňský kraj se umístil v míře obecné nezaměstnanosti na 3. místě za Středočeským krajem a před Jihočeským krajem.** Nejnižší míra obecné nezaměstnanosti byla dosažena v kraji Hl. město Praha (2,80%) a nejvyšší v Ústeckém kraji (13,71%) a v Moravskoslezském kraji (11,98%). Z hlediska vývoje ve sledovaném období se míra obecné nezaměstnanosti nejvíce se snižovala v Olomouckém kraji o 4,61 procentních bodů, naopak nejvíce se zvyšovala v krajích Karlovarském a Libereckém se zvyšovala. V Karlovarském kraji se zvýšila míra obecné nezaměstnanosti o 1,76 procentních bodů a v Libereckém kraji o 1,51 procentních bodů. V pořadí podle největšího snížení míry obecné nezaměstnanosti se Plzeňský kraj umístil na šestém místě.

Míra obecné nezaměstnanosti u žen se v roce 2006 v porovnání s rokem 2000 snížila o 1,65 procentních bodů. **Plzeňský kraj se zařadil v míře obecné nezaměstnanosti žen na druhé místo za Hl. město Prahu a před Středočeský kraj.**

Počet nezaměstnaných se základním a bez vzdělání na 1 000 obyvatel středního stavu se (s výjimkou Jihočeského kraje, Karlovarského, Libereckého a Zlínského kraje) ve všech krajích ve sledovaném časovém období snižoval. Důvod poklesu počtu nezaměstnaných obyvatel se základním a bez vzdělání může být na jedné straně ovlivněn demografickým stárnutím obyvatelstva, kdy starším ročníkům populace s nižší kvalifikací vznikl nárok na odchod do důchodu, nebo na druhé straně s rozvojem průmyslových zón vznikla celá řada podniků, která umožnila zaměstnávat i obyvatele s nižší kvalifikací. V časové řadě let 2000 až 2006 se v Plzeňském kraji snížila nezaměstnanost této skupiny o 3,3 procentních bodů. V roce 2006 připadlo v Plzeňském kraji na 1 000 obyvatel středního 5,5 nezaměstnaných se základním a bez vzdělání. **Plzeňský kraj se umístil v počtu nezaměstnaných se základním a bez vzdělání na 1 000 obyvatel středního stavu na šestém místě za Středočeským krajem a před Jihomoravským krajem.** V roce 2006 bylo dosaženo nejnižšího počtu nezaměstnaných se základním a bez vzdělání na 1 000 obyvatel středního stavu v kraji Hl. město Praha (2,7) a naopak nejvyššího v krajích Ústeckém (23,4) a Karlovarském (22,8).

V časovém vývoji se **počet nezaměstnaných se středním odborným vzděláním bez maturity na 1 000 obyvatel středního stavu** (s výjimkou Karlovarského a Libereckého kraje) snižoval ve všech krajích. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo v Plzeňském kraji 9,2 nezaměstnaných se středním odborným vzděláním bez maturity. V časové řadě let 2000 až 2006 se počet nezaměstnaných této skupiny snížil o 4,4 procentních bodů. **Plzeňský kraj se umístil v počtu nezaměstnaných se středním odborným vzděláním bez maturity na 1 000 obyvatel středního stavu na druhém místě, za Hl. městem Prahou a před Středočeským a Jihočeským krajem.** V roce 2006 bylo dosaženo nejnižšího počtu nezaměstnaných se středním odborným vzděláním bez maturity na 1 000 obyvatel středního stavu v kraji Hl. město Praha (4,9) a naopak nejvyššího v kraji Moravskoslezském (30,4).

4.3.2 Míra ekonomické aktivity a míra obecné nezaměstnanosti podle krajů

Zdroj: VŠPS

	Obyvatelstvo ve věku 15 let a více		Míra ekonomické aktivity v %		Míra obecné nezaměstnanosti v %		Míra obecné nezaměstnanosti ženy v %	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006
Česká republika	8 586,4	8 773,4	60,4	59,3	8,76	7,14	10,57	8,84
Hlavní město Praha	1 021,5	1 040,3	62,2	62,0	4,26	2,80	5,18	2,66
Středočeský kraj	933,2	990,4	60,3	59,8	7,51	4,54	9,99	5,99
Jihočeský kraj	520,6	535,9	61,1	59,5	5,84	5,10	7,92	6,83
Plzeňský kraj	463,9	473,6	61,2	59,5	6,24	4,62	7,20	5,55
Karlovarský kraj	252,7	258,7	65,1	60,8	8,41	10,17	8,02	11,89
Ústecký kraj	685,6	695,7	60,5	61,5	15,97	13,71	18,37	17,17
Liberecký kraj	355,8	364,3	60,5	59,1	6,17	7,68	6,82	9,98
Královéhradecký kraj	460,0	467,9	61,0	59,3	6,11	5,39	7,52	6,60
Pardubický kraj	421,7	429,6	59,2	58,5	8,29	5,46	11,03	7,08
Vysočina	429,6	433,2	59,7	58,5	6,76	5,32	8,49	6,61
Jihomoravský kraj	952,4	969,4	59,7	57,8	8,28	7,95	10,15	9,80
Olomoucký kraj	534,4	545,8	59,8	58,3	12,78	8,17	15,91	11,31
Zlínský kraj	497,9	504,5	58,6	58,4	8,12	7,05	10,31	9,26
Moravskoslezský kraj	1 057,2	1 064,2	58,6	57,3	14,34	11,98	16,92	14,30

Počet nezaměstnaných se středním odborným a všeobecným vzděláním s maturitou na 1 000 obyvatel středního stavu se s výjimkou (Ústeckého kraje, Libereckého kraje a Jihomoravského kraje) ve všech krajích ve sledovaném časovém období snižoval. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo v Plzeňském kraji 6,5 nezaměstnaných se středním odborným a všeobecným vzděláním s maturitou. V časové řadě let 2000 až 2006 se počet nezaměstnaných této skupiny snížil o 2,8 procentních bodů. **Plzeňský kraj se umístil v počtu nezaměstnaných se středním odborným a všeobecným vzděláním s maturitou na 1 000 obyvatel středního stavu na třetím místě za Jihočeským krajem a před Libereckým krajem.** V roce 2006 bylo dosaženo nejnižšího počtu nezaměstnaných se středním odborným a všeobecným vzděláním s maturitou na 1 000 obyvatel středního stavu v kraji Hl. město Praha (5,9) a naopak nejvyššího v kraji Ústeckém (13,8) a Jihomoravském (12,7).

4.3.3 Nezaměstnaní podle vzdělání na 1000 obyvatel středního stavu, podle krajů

Zdroj: VŠPS

	Nezaměstnaní celkem se základním vzděláním a bez vzdělání		Nezaměstnaní celkem se středním odborným vzděláním bez maturity		Nezaměstnaní celkem se středním odborným a všeobecným vzděláním s maturitou		Nezaměstnaní celkem s vysokoškolským vzděláním	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006
Česká republika	11,3	8,9	19,7	16,6	11,3	8,9	1,6	1,7
Hlavní město Praha	3,4	2,7	6,3	4,9	10,3	5,9	2,8	1,7
Středočeský kraj	12,9	5,0	15,0	10,1	8,7	7,5	0,7	0,4
Jihočeský kraj	6,7	8,1	13,2	10,1	8,8	6,4	1,1	1,3
Plzeňský kraj	8,8	5,5	13,6	9,2	9,3	6,5	0,3	2,3
Karlovarský kraj	14,6	22,8	17,8	19,5	11,3	8,8	0,6	2,0
Ústecký kraj	24,5	23,4	40,0	31,1	13,5	13,8	0,9	1,8
Liberecký kraj	11,0	12,9	14,0	17,5	3,8	6,6	2,0	1,4
Královéhradecký kraj	6,0	4,9	13,6	12,7	9,2	7,2	1,5	2,3
Pardubický kraj	6,1	4,6	21,2	13,9	12,1	6,8	1,4	1,8
Vysočina	6,1	4,4	15,3	13,3	11,1	6,9	0,6	1,8
Jihomoravský kraj	10,0	6,4	19,0	18,0	10,3	12,7	2,0	2,3
Olomoucký kraj	19,0	8,5	26,0	20,7	16,2	10,0	2,2	1,4
Zlínský kraj	7,1	7,8	18,8	16,0	11,8	9,4	1,7	1,9
Moravskoslezský kraj	17,0	14,6	32,9	30,4	16,6	11,4	2,5	2,1

I když z celkového počtu nezaměstnaných podle vzdělání patřili vysokoškoláci ke skupině s nejnižší nezaměstnaností, z hlediska vývoje se ve sledovaném období počet nezaměstnaných s vysokoškolským vzděláním ve většině krajů zvyšoval. Počet nezaměstnaných s vysokoškolským vzděláním na 1 000 obyvatel středního stavu se zvýšil v devíti krajích, zatímco pouze v pěti krajích se snížil: v Hl. městě Praha, Středočeském, Libereckém, Olomouckém a Moravskoslezském. Z uvedeného vyplývá, že struktura vysokoškolsky vzdělaných odborníků ve většině krajů buď požadavkům trhu práce neodpovídá, nebo naopak začíná být trh práce v některých oblastech vysokoškolskými odborníky nasycen. Na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo v Plzeňském kraji 2,3 nezaměstnaných s vysokoškolským vzděláním. V časové řadě let 2000 až 2006 se počet nezaměstnaných této skupiny zvýšil o 2,0 procentní body. **Plzeňský kraj se umístil v počtu nezaměstnaných s vysokoškolským vzděláním na 1 000 obyvatel středního stavu na posledním místě společně s Královéhradeckým a Jihomoravským krajem.**

B. Hodnocení podle výsledků MPSV

V roce 2006 se Plzeňský kraj podle údajů získaných z MPSV umístil v míře registrované nezaměstnanosti na třetím místě za Středočeským krajem a před Jihočeským krajem. Nízká nezaměstnanost v Plzeňském kraji souvisí především s výhodnou polohou kraje. Blízkost západních hranic je přitažlivá pro celou řadu zahraničních investorů. Z hlediska nezaměstnanosti se Plzeňský kraj nejvíce přibližuje Jihočeskému kraji, ale před Jihočeským krajem je zvýhodněn lepším dopravním spojením s Prahou. Plzeň představuje silné centrum ekonomické, průmyslové a kulturní. Tradice vyspělé průmyslové výroby v regionu je spojená s vysokou kvalitací dostupné pracovní síly a pestrým zázemím středního a vysokého školství. Uvnitř Plzeňského kraje existují bipolarity: na jedné straně oblast Plzeňska spolu s oblastmi snadno dopravně dostupnými z dálnice D5 (Praha – Norimberk) s dobrým hospodářským potenciálem, na druhé straně přírodní neurbanizované celky s řídkým osídlením a s nízkou dopravní obslužností, které představují ekonomicky zaostalé oblasti s nízkým rozvojovým potenciálem.

V počtu dosažitelných uchazečů na 1 000 obyvatel středního stavu se umístil Plzeňský kraj na 4. místě před Královéhradeckým krajem a za Jihočeským krajem. Na 1000 obyvatel středního stavu připadlo 30,6 dosažitelných uchazečů. Nejnižší hodnota byla dosažena v Hl. městě Praha (16,6) a naopak nejvyšší v Ústeckém kraji (73,2). Podíl žen z celkového počtu dosažitelných uchazečů byl nejnižší v Karlovarském kraji (48,7%) a nejvyšší v Jihočeském kraji (55,1%). V Plzeňském kraji, na Vysočině a v Jihomoravském kraji činil 54,2%. **V podílu žen z celkového počtu dosažitelných uchazečů se umístil Plzeňský kraj na devátém místě.**

Podíl neumístěných uchazečů podle délky evidence do 3 měsíců z celkového počtu neumístěných uchazečů se v krajích ČR pohyboval v rozmezí od 19,9% do 35,9%. Nejnižších podílů dosahovali neumístění uchazeči s délkou evidence od 9 do 12 měsíců, v krajích ČR se tento podíl pohyboval v rozmezí

od 6,2% do 8,1%. Naopak nejvyšších podílů dosahovali neumístění uchazeči s délkou evidence více než 12 měsíců, v krajích ČR se pohyboval tento podíl v rozmezí od 24,3% do 50,8%.

Hodnotíme-li podíly neumístěných uchazečů podle vzdělání z celkového počtu neumístěných uchazečů podle krajů, pak se na trhu práce nejlépe uplatňují uchazeči s vyšším odborným vzděláním. Ve všech krajích představuje kategorie s vyšším odborným vzděláním nejnižší podíl z neumístěných uchazečů. **V podílu neumístěných uchazečů s vyšším odborným vzděláním se Plzeňský kraj umístil na třetím místě za Moravskoslezským krajem.**

Ve všech krajích s výjimkou Hl. města Prahy představuje druhý nejnižší podíl neumístěných uchazečů kategorie středoškolského vzdělání bez maturity. **V podílu neumístěných uchazečů se středoškolským vzděláním bez maturity se Plzeňský kraj umístil spolu s kraji Jihočeským a Zlínským na šestém místě za kraji Libereckým, Pardubickým, Vysočinou a Olomouckým.**

V krajích s vyšší nezaměstnaností (Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském) činí třetí nejnižší podíl v neumístěných uchazečích skupina vysokoškolsky vzdělaných včetně vědecké přípravy. Zatímco v krajích s nižší nezaměstnaností patří skupina vysokoškolsky vzdělaných včetně vědecké přípravy ke skupinám, které dosahují z neumístěných uchazečů šesté (Hl. město Praha a Plzeňský kraj), či páté pořadí (Středočeský kraj a Jihočeský kraj). V těchto krajích je trh práce nasycen vysokoškolsky vzdělanými uchazeči nebo struktura vysokoškolsky vzdělaných odborníků neodpovídá požadavkům trhu práce. Obecně lze konstatovat, že naopak v krajích s vyšší nezaměstnaností (Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském) existuje zpravidla nižší kvalita vzdělání, proto zde vysokoškolsky vzdělaná populace dosahuje lepšího uplatnění. **V podílu vysokoškolsky vzdělaných uchazečů se Plzeňský kraj umístil na devátém místě za Zlínským krajem.**

Ve všech krajích s výjimkou kraje Karlovarského a Ústeckého dosahuje nejvyššího podílu z neumístěných uchazečů kategorie vyučených. Vyučení neumístění uchazeči se pohybují v rozmezí od 31,6% do 47,4%. **V podílu vyučených uchazečů se Plzeňský kraj umístil na čtvrtém místě za Ústeckým krajem.**

Druhý nejvyšší podíl neumístěných uchazečů představuje ve všech krajích s výjimkou krajů Hl. města Prahy, Karlovarského a Ústeckého skupina se základním vzděláním a bez vzdělání. **V podílu uchazečů se základním vzděláním a bez vzdělání se umístil Plzeňský kraj na sedmém místě za Olomouckým krajem.**

Z neumístěných uchazečů se středoškolským vzděláním se na trhu práce nejhůře uplatňuje skupina uchazečů s ÚSO s maturitou bez vyučení. Ve všech krajích s výjimkou Hl. města Prahy dosahuje tato skupina třetího nejvyššího podílu. **V podílu uchazečů s ÚSO s maturitou bez vyučení se umístil Plzeňský kraj spolu s krajem Vysočina na jedenáctém místě za Jihočeským krajem.**

Ve všech krajích (s výjimkou Hl. města Prahy) se ze středoškolských oborů s maturitou na trhu práce uplatnila nejlépe skupina uchazečů s úplným středním všeobecným vzděláním. Podíl neumístěných uchazečů této skupiny se pohyboval v rozmezí od 1,7% do 5,7%. **V podílu uchazečů s úplným středním všeobecným vzděláním se umístil Plzeňský kraj společně s Moravskoslezským krajem na pátém místě za Jihočeským krajem.**

Ve struktuře neumístěných uchazečů podle vzdělání dosahovali neumístění uchazeči se vzděláním středoškolským bez maturity a nižším středním nižších podílů než uchazeči se středoškolským vzděláním s maturitou.

Z neumístěných uchazečů podle věku dosahovali nejnižšího podílu neumístění uchazeči nad 60 let. Tento podíl se pohyboval v rozmezí od 1,2% do 2,7%. **V podílu uchazečů nad 60 let se umístil Plzeňský kraj společně se Středočeským krajem na osmém místě za Královéhradeckým a Pardubickým krajem.** Nízký podíl těchto uchazečů je způsoben tím, že většině populace v tomto věku vzniká nárok na starobní důchod.

Druhý nejnižší podíl představovala skupina uchazečů ve věkové skupině 55 až 59 let. Podíl uchazečů v této věkové skupině se pohyboval v rozmezí od 9,8% do 13,3%. **V podílu uchazečů ve věkové skupině 55 až 59 let se zařadil Plzeňský kraj na 12. místo za Královéhradeckým krajem.** I v této věkové skupině je nízký podíl uchazečů ovlivněn tím, že většině ženské populace vzniká nárok na starobní důchod. Vysoké pořadí v umístění Plzeňského kraje v rámci ostatních krajů ČR je ovlivněno především tím, že Plzeňský kraj patří z demografického hlediska ke krajům se starší populací zvláště okresy (Plzeň-město a Rokycany).

4.3.4 Nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2006

Zdroj: MPSV

	Česká republika	Hlavní město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	7,67	2,72	5,32	5,68	5,60	9,20
v tom						
muži	6,41	2,35	4,19	4,49	4,56	8,34
ženy	9,30	3,19	6,83	7,23	6,93	10,32
Neumístění uchazeči o zaměstnání celkem	448 545	21 364	35 498	20 426	17 959	16 221
z toho						
ženy	238 713	11 343	19 640	11 408	9 809	7 949
absolventi škol a mladiství občané se zdravotním postižením	31 955	1 386	2 608	1 599	1 281	1 042
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	129 882	8 520	12 173	7 781	6 295	4 156
dosažitelní uchazeči	421 286	19 603	33 471	18 803	16 929	15 499
z toho						
ženy	222 132	10 252	18 353	10 368	9 180	7 547
v tom podle délky evidence						
do 3 měsíců	119 809	7 361	11 147	7 330	5 613	4 293
3 - 6 měsíců	73 972	4 695	6 542	3 687	3 228	2 539
6 - 9 měsíců	39 139	2 371	3 245	1 845	1 678	1 339
9 - 12 měsíců	30 716	1 737	2 440	1 389	1 214	1 056
více než 12 měsíců	184 909	5 200	12 124	6 175	6 226	6 994
v tom podle věku						
do 25 let	78 480	3 218	6 297	3 672	2 965	3 147
25 - 34 let	107 757	5 455	8 841	4 994	4 222	3 831
35 - 44 let	93 269	4 238	7 182	4 193	3 609	3 193
45 - 54 let	111 035	5 044	8 295	4 980	4 583	4 057
55- 59 let	50 145	2 840	4 164	2 265	2 216	1 756
nad 60 let	7 859	569	719	322	364	237
v tom podle vzdělání						
se zákl. vzděl. a bez vzděl. vyučení	140 919	3 929	11 256	5 716	5 551	7 712
středoškolské bez maturity	4 202	356	436	220	190	93
nižší střední	10 591	307	775	423	316	496
s úplným středním všeobecným	12 819	1 214	1 133	545	510	281
s ÚSO s vyučením i maturitou	18 067	1 170	1 423	921	638	340
s ÚSO s maturitou bez vyučení	64 193	4 789	5 382	3 285	3 032	1 728
s vyšším odborným	2 506	295	225	173	87	33
s vyokoškolským vč. vědecké výchovy	15 582	2 543	1 110	773	729	225
Volná pracovní místa	93 425	16 192	12 478	5 222	7 214	2 354
z toho						
pro absolventy a mladistvé	17 477	1 323	3 332	1 288	1 122	518
pro občany se zdravotním postižením	3 170	398	803	245	165	49
Počet neumístěných uchazečů na 1 volné pracovní místo	4,8	1,3	2,8	3,9	2,5	6,9
z toho						
pro absolventy a mladistvé	1,8	1,0	0,8	1,2	1,1	2,0
pro občany se zdravotním postižením	22,5	6,0	7,0	13,7	18,6	39,7

Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
13,77	7,04	6,32	6,91	7,10	8,82	8,97	7,75	12,58
11,66	5,83	5,37	5,77	5,70	7,29	7,36	6,27	10,88
16,61	8,66	7,52	8,41	8,97	10,82	11,09	9,68	14,76
63 652	17 258	19 298	19 369	20 060	55 230	31 187	25 601	85 422
33 164	9 257	10 283	10 218	10 947	29 489	16 838	14 059	44 309
4 027	1 229	1 399	1 519	1 759	4 209	2 160	1 979	5 758
8 619	2 636	3 272	3 862	3 551	9 553	4 977	4 982	13 487
13 323	5 746	7 227	6 853	6 739	16 139	8 965	7 942	17 483
60 245	15 988	18 305	18 381	18 824	52 056	29 299	23 505	80 378
31 007	8 435	9 679	9 661	10 200	27 649	15 632	12 732	41 437
13 305	5 080	6 268	6 389	5 924	14 676	8 815	6 639	16 969
8 499	3 149	3 624	3 317	3 402	9 419	4 946	4 573	12 352
5 103	1 674	1 841	1 679	1 679	4 622	2 824	2 279	6 960
4 423	1 200	1 321	1 205	1 244	3 665	2 172	1 867	5 783
32 322	6 155	6 244	6 779	7 811	22 848	12 430	10 243	43 358
12 107	3 169	3 344	3 335	3 683	9 875	5 001	4 228	14 439
16 185	4 032	4 586	4 660	4 974	13 871	7 366	5 955	18 785
13 702	3 507	3 905	3 856	4 206	11 185	6 551	5 357	18 585
14 614	4 134	4 783	4 846	4 882	13 508	8 274	6 674	22 361
6 265	2 127	2 332	2 332	2 003	5 936	3 573	2 973	9 363
779	289	348	340	312	855	422	414	1 889
28 521	5 830	5 648	5 415	4 209	15 077	9 132	5 539	27 384
22 207	6 833	8 047	8 384	9 514	22 773	12 935	11 505	36 360
418	180	225	190	195	468	316	282	633
1 871	380	452	523	377	999	830	506	2 336
1 254	412	563	471	540	1 753	902	815	2 426
1 793	486	720	745	990	2 500	1 270	1 427	3 644
6 560	2 528	2 909	2 882	3 395	8 782	4 523	4 352	10 046
147	100	130	155	187	349	187	163	275
881	509	604	604	653	2 529	1 092	1 012	2 318
5 003	3 648	4 413	7 296	4 071	7 990	4 537	5 111	7 896
917	505	703	2 841	513	1 502	688	1 089	1 136
147	171	97	336	99	243	108	223	86
12,7	4,7	4,4	2,7	4,9	6,9	6,9	5,0	10,8
4,4	2,4	2,0	0,5	3,4	2,8	3,1	1,8	5,1
58,6	15,4	33,7	11,5	35,9	39,3	46,1	22,3	156,8

Třetí nejnižší podíl uchazečů zahrnoval skupinu uchazečů ve věkové skupině do 25 let. Nízký podíl uchazečů v této skupině je ovlivněn tím, že většina populace této věkové skupiny se připravuje na zaměstnání studiem na středních a vysokých školách a o zaměstnání se uchází pouze část této populace. **V podílu uchazečů ve věkové skupině do 25 let se umístil Plzeňský kraj společně se Zlínským krajem na třetím místě za krajem Olomouckým.** Podíl uchazečů v této věkové skupině se pohyboval v rozmezí od 15,1% do 19,4%.

Čtvrtý nejnižší podíl neumístěných uchazečů byl zastoupen věkovou skupinou 35 až 44 let. Podíl uchazečů v této věkové skupině se pohyboval v rozmezí od 19,7% do 21,8%. **V podílu uchazečů ve věkové skupině 35 až 44 let se Plzeňský kraj umístil na 4. místě za Pardubickým krajem.** Věková skupina uchazečů 35 až 44 let představuje pro zaměstnavatele optimální věkovou skupinu. Uchazeči o zaměstnání mají ukončené vzdělání, dostatečnou praxi a ve většině případů nejsou zatěžováni péčí o rodinu.

Zbývající věkové skupiny neumístěných uchazečů 25 až 34 let a 45 až 54 let dosahují zhruba stejných podílů. Věková skupina 25 až 34 let představuje pro zaměstnavatele tyto nevýhody: uchazeči zejména na začátku tohoto věkového intervalu nemají dostatečnou praxi a v řadě případů jsou zatíženi péčí o rodinu. V porovnání s věkovou skupinou 45 až 54 let bylo dosaženo nižších podílů neumístěných uchazečů ve věkové skupině 25 až 34 v těchto krajích: Plzeňském, Karlovarském, Libereckém, Královéhradeckém, Pardubickém, Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském. Maximální rozdíl mezi oběma podíly činil 4,2 procentních bodů a byl dosažen v Moravskoslezském kraji. **V podílu uchazečů ve věkové skupině 25 až 34 let se Plzeňský kraj umístil na 4. místě za Libereckým krajem.** Podíl uchazečů v této věkové skupině se pohyboval v rozmezí od 22,0% do 25,5%.

Z hlediska zaměstnavatele představují neumístění uchazeči ve věkové skupině 45 až 54 let v porovnání s předcházejícími věkovými skupinami tyto nevýhody: nižší flexibilitu, menší ochotu se stěhovat za prací, nižší jazykové znalosti a horší zdravotní stav. Podíl uchazečů v této věkové skupině se pohyboval v rozmezí od 23,0% do 26,5%. **V podílu uchazečů ve věkové skupině 45 až 54 let se Plzeňský kraj společně s Pardubickým krajem zařadil na 10. místo za Karlovarským a Pardubickým krajem.**

V počtu neumístěných uchazečů na 1 volné pracovní místo se Plzeňský kraj umístil na druhém místě za krajem Hl. město Praha a před Středočeským krajem. Na 1 volné pracovní místo připadl nejnižší počet neumístěných uchazečů v Hl. městě Praha (1,3) a nejvyšší v kraji Ústeckém (12,7).

V počtu neumístěných absolventů a mladistvých na 1 pracovní místo pro absolventy a mladistvé se Plzeňský kraj umístil na 4. místě za Hl. město Praha. Na 1 volné pracovní místo připadl nejnižší počet neumístěných uchazečů v Pardubickém kraji (0,5) a nejvyšší v kraji Moravskoslezském (5,1).

Složitější situace se vyskytla **v počtu neumístěných uchazečů se zdravotním postižením na 1 volné pracovní místo pro občany se zdravotním postižením.** V rámci krajů ČR připadl nejnižší počet uchazečů se zdravotním postižením na 1 volné pracovní místo v Hl. městě Praha (6,0) a nejvyšší v Moravskoslezském kraji (156,8). V Plzeňském kraji připadlo 18,6 zdravotně postižených občanů na 1 volné pracovní místo pro občany se zdravotním postižením, **v porovnání s ostatními kraji se Plzeňský kraj umístil na 6. místě za Libereckým krajem.**

5. Nezaměstnanost v okresech Plzeňského kraje podle evidence úřadů práce

Počet neumístěných uchazečů v okrese Domažlice se v časové řadě let 2000 až 2006 zvýšil o 36,4%. Až do roku 2004 počet neumístěných uchazečů neustále rostl, od roku 2005 začal postupně klesat. V roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet v absolutní míře o 389 osob, tj. pokles o 18,2%. **Počet neumístěných žen** se ve sledovaném období zvýšil o 58,3%, v roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet o 12,4%. **Počet dosažitelných uchazečů** v rozmezí let 2004 až 2006 klesl o 18,0%.

Počet neumístěných uchazečů podle věkové struktury se ve sledované časové řadě snížil pouze ve věkové skupině uchazečů do 25 let o 13,8%. V ostatních věkových skupinách se počet neumístěných uchazečů zvyšoval: ve věkové skupině 35 - 44 let o 32,5%, ve věkové skupině 45 - 54 let o 36,6%, ve věkové skupině 25 - 34 let o 37,3%. S prodlužujícím se věkem odchodu do důchodu se výrazněji začali zvyšovat uchazeči ve věkových skupinách 55 - 59 let a nad 60 let. Počet uchazečů ve věkové skupině 55 - 59 let se zvýšil v absolutní míře ze 73 v roce 2000 na 219 v roce 2006 a ve věkové skupině nad 60 let z 1 v roce 2000 na 38 v roce 2006.

Ve sledovaném vývoji se **počet neumístěných uchazečů podle vzdělání** v absolutní míře snížil jedině ve skupině uchazečů s vyšším odborným vzděláním o 1, naopak nejvíce se zvýšil ve skupině uchazečů s vyučením o 207. Jestliže seřadíme ostatní skupiny uchazečů podle vzdělání v absolutní míře od nejnižšího zvýšení po nejvyšší, následují tyto skupiny neumístěných uchazečů: nižší středním vzděláním o 2, se středním vzděláním bez maturity o 4, s ÚSO s vyučením i maturitou o 5, s úplným středním všeobecným a s vysokoškolským vzděláním včetně vědecké přípravy o 12, s ÚSO s maturitou bez vyučení o 110 a se základním vzděláním a bez vzdělání o 117. Z uvedeného vývoje vyplývá, že nejlépe se na trhu práce uplatňují uchazeči s vyšším odborným vzděláním. Uplatnění uchazečů se vzděláním vysokoškolským včetně vědecké přípravy se zhoršuje, protože struktura vysokoškolsky vzdělaných uchazečů neodpovídá požadavkům trhu práce. Nejhůře se na trhu uplatňují vyučení, protože vzdělávání vyučených by se mělo více orientovat na profese, kterých je na trhu práce nedostatek.

Ve sledovaném období 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů absolventů a mladistvých** do roku 2003 zvyšoval, od roku 2004 se začal snižovat. Index_{2006/2000} činil 70,4%. Ke snižování neumístěných absolventů a mladistvých přispěl částečně zvýšený příspěvek na absolventy v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. V některých případech bylo umísťování uchazečů absolventů a mladistvých na trhu práce problematické, protože kvalifikační struktura absolventů neodpovídala kvalifikační struktuře, kterou požadovali zaměstnavatelé.

V časové řadě let 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů se zdravotním postižením** zvýšil o 20,5%. Počet volných míst pro tyto uchazeče se snížil. Zatímco v roce 2000 činil počet volných míst pro uchazeče se zdravotním postižením 61, v roce 2006 klesl jejich počet na 3 volná pracovní místa. Umísťování uchazečů se zdravotním postižením na trhu práce bývá problematické především z těchto příčin: nedostatek míst se zkrácenou pracovní dobou, špatná dopravní obslužnost a ve většině případů nízká kvalifikace uchazečů. Zaměstnavatelé se obávají větší nemocnosti v této skupině uchazečů. Zaměstnávání uchazečů se zdravotním postižením je spojené s administrativní náročností a při reorganizačních změnách je obtížnější jejich propouštění.

Růst nezaměstnanosti v rozmezí let 2000 až 2004 byl ovlivněn propouštěním velkého počtu zaměstnanců v rámci organizačních změn ve firmách: SANMINA – SCI, CZECH REPUBLIC, s.r.o. v Bělé nad Radbuzou (výroba kabelů a vodičů), Vennus Praha, divize ve Kdyni, Agra ve Lštění, Česká pojišťovna v Domažlicích, Doagra v Domažlicích, Úřad pro zastupování ve věcech majetkových, AQUA BRUSH, s.r.o., DOAGRA Agropol Group, a.s. Domažlice, Telecom Domažlice, Galí Optik Domažlice, Chodovia Klenčí pod Čerchovem, Pollsterworld Collection Holýšov. Jednodušší výrobní činnosti se přesouvaly za levnější pracovní silou na východ. Snižovaly se počty zaměstnanců ve Vojenském zařízení Holýšov.

Míra registrované nezaměstnanosti se v časové řadě let 2004 až 2006 snížila o 1,36 procentních bodů. **V rámci Plzeňského kraje se okres Domažlice v míře registrované nezaměstnanosti (5,14%) umístil na čtvrtém místě před okresem Rokycany a za okresem Plzeň - sever. Ke snižování nezaměstnanosti přispělo výhodné sousedství se SRN spojené částečně s přísunem zahraničního kapitálu. Počet volných míst** se od roku 2004 začal zvyšovat. Počet neumístěných uchazečů, který připadl na jedno volné pracovní místo, se snížil ze 7,3 uchazeče v roce 2004 na 3,4 uchazeče v roce 2006. Ke snížení nezaměstnanosti přispívá rekvalifikace uchazečů, po skončení rekvalifikace se daří na trhu práce umístit v průměru kolem 60 až 70% uchazečů.

V roce 2006 bylo dosaženo v okrese Domažlice druhé nejnižší míry registrované nezaměstnanosti u mužů a čtvrté nejnižší u žen. Dosažený rozdíl v míře nezaměstnanosti mezi oběma pohlavími (3,18 procentních bodů) byl druhý nejvyšší ze všech okresů Plzeňského kraje. Buď se kvalifikační struktura žen významněji liší od kvalifikační struktury mužů a méně vyhovuje požadavkům trhu práce, nebo nízká dopravní obslužnost působí ženám, které pečují o rodinu, obtíže sehnat odpovídající místo na trhu práce.

Počet neumístěných uchazečů v okrese **Klatovy** se v časové řadě let 2000 až 2006 zvýšil o 26,2%. Do roku 2005 počet neumístěných uchazečů neustále rostl, v roce 2006 se poprvé snížil. V roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet v absolutní míře o 328 osob, tj. pokles o 8,4%. **Počet neumístěných žen** se ve sledovaném období zvýšil o 39,8%, v roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet o 5,4%. **Počet dosažitelných uchazečů** v rozmezí let 2004 až 2006 klesl o 6,4%.

Počet neumístěných uchazečů podle věkové struktury se ve sledované časové řadě snížil pouze ve věkové skupině uchazečů do 25 let o 12,2%. V ostatních věkových skupinách se počet neumístěných uchazečů zvyšoval: od 25 - 34 let o 16,8%, od 45 - 54 let o 31,0%, od 35 - 44 let o 31,8%. S prodlužujícím se odchodem do důchodu se výrazněji začali zvyšovat uchazeči ve věkových

skupinách 55 – 59 let a nad 60 let. Počet uchazečů ve věkové skupině 55 – 59 let se zvýšil v absolutní míře ze 137 v roce 2000 na 401 v roce 2006 a ve věkové skupině nad 60 let z 5 v roce 2000 na 47 v roce 2006.

Ve sledovaném vývoji se **počet neumístěných uchazečů podle vzdělání** v absolutní míře snížil jedině ve skupině uchazečů se středním vzděláním bez maturity o 5, naopak nejvíce se zvýšil ve skupině uchazečů s vyučením o 383. Jestliže seřadíme ostatní skupiny uchazečů podle vzdělání v absolutní míře od nejnižšího zvýšení po nejvyšší, následují tyto skupiny neumístěných uchazečů: s vyšším odborným vzděláním o 2, s úplným středním všeobecným vzděláním o 4, s ÚSO s vyučením i maturitou o 12, s nižším středním vzděláním o 25, s vysokoškolským vzděláním včetně vědecké přípravy o 31, se základním vzděláním a bez vzdělání o 104 a s ÚSO s maturitou bez vyučení o 189. Z uvedeného vývoje vyplývá, že nejlépe se na trhu práce uplatňují uchazeči se středním vzděláním bez maturity a s vyšším odborným vzděláním. Uplatnění uchazečů se vzděláním vysokoškolským včetně vědecké přípravy se zhoršuje, protože struktura vysokoškolsky vzdělaných uchazečů neodpovídá požadavkům trhu práce. Nejhůře se na trhu uplatňují vyučení, protože vzdělávání vyučených by se mělo více orientovat na profese, kterých je na trhu práce nedostatek.

Ve sledovaném období 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů absolventů a mladistvých** do roku 2003 zvyšoval, od roku 2004 se začal snižovat. Index_{2006/2000} činil 92,2%. Ke snižování neumístěných absolventů a mladistvých přispěla realizace nového zákona o zaměstnanosti od 1.10.2004. Realizací tohoto zákona byly poskytnuty organizacím, které zaměstnávaly absolventy a mladistvé ve věkové kategorii do 25 let, příspěvky na úhradu mzdových nákladů. V roce 2005 bylo zaměstnáno na vyhrazených pracovních místech 108 uchazečů absolventů a mladistvých, v roce 2006 se zvýšil tento počet o 52 uchazečů.

V časové řadě let 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů se zdravotním postižením** zvýšil o 104,0%. Počet volných míst se pro tyto uchazeče snížil. Zatímco v roce 2000 činil počet volných míst pro uchazeče se zdravotním postižením 19, v roce 2006 klesl jejich počet na 8 volných pracovních míst. Umísťování uchazečů se zdravotním postižením na trhu práce bývá problematické, protože se jedná většinou o osoby s částečným invalidním důchodem, kteří nemohou pracovat na plný úvazek, zhoršený zdravotní stav představuje pro zaměstnavatele riziko vyšší nemocnosti. Výrobní programy firem často neodpovídají kvalifikaci těchto uchazečů. V místech se zhoršenou dopravní obslužností prakticky neexistuje možnost tyto uchazeče zaměstnávat. Úřad práce v Klatovech spolupracuje při hledání vhodného zaměstnání pro tyto postižené občany s Agenturou podporovaného zaměstnání, se střediskem Radost a Diakonií Merklijn.

Růst nezaměstnanosti v rozmezí let 2000 až 2004 byl ovlivněn propouštěním velkého počtu zaměstnanců. Exportující průmyslové a zemědělské podniky se dostaly do odbytových problémů v souvislosti s přetrvávající recesí v zemích EU. K hlavním podnikům, které se s těmito problémy potýkaly, patřily: JOKA, Škoda s.r.o. Klatovy, SOLO SÍRKÁRNA a Mlékárna, a.s. Klatovy. V průběhu prvního pololetí ukončily podnikatelskou činnost z důvodu nízkého objemu zakázek: Pozemní stavby a.s. Klatovy a dlouhodobý výrobce textilu JITEX Písek a.s., závod Horažďovice. K rušení textilních provozů přispěl dovoz levného textilu z Číny.

Míra registrované nezaměstnanosti se v časové řadě let 2004 až 2006 snížila o 0,77 procentního bodu. **V rámci Plzeňského kraje se okres Klatovy v míře registrované nezaměstnanosti (7,74%) umístil na šestém místě před okresem Tachov a za okresem Rokycany.** Na snižování nezaměstnanosti se podílely firmy: Rodenstock ČR, s.r.o. (výrobce oční optiky a dioptrických skel) a Stavební podnik, a.s. Klatovy, které přibíraly nové zaměstnance. Dále vznikaly soukromé firmy a menší podniky. Rozšíření výrobního programu a vznik nových firem byl po roce 2004 rovněž ovlivněn vstupem ČR do EU. **Počet volných míst** se v roce 2006 v porovnání s rokem 2004 zvýšil o 63,8%. Počet neumístěných uchazečů, který připadl na jedno volné pracovní místo, se snížil ze 6,9 uchazeče v roce 2004 na 3,9 uchazeče v roce 2006. Ke snížení nezaměstnanosti přispívá rekvalifikace uchazečů, po skončení rekvalifikace se daří na trhu práce umístit v průměru kolem 55 až 60% uchazečů.

V roce 2006 se okres Klatovy zařadil v míře registrované nezaměstnanosti u mužů na šesté místo a u žen na sedmé místo. I když se nezaměstnanost v okrese Klatovy snižovala, v rámci Plzeňského kraje patří okres Klatovy k okresům s vyšší nezaměstnaností. K vyšší nezaměstnanosti v porovnání s ostatními okresy Plzeňského kraje přispívají: obtížné přírodní podmínky, vyšší nadmořská výška, nízká hustota obyvatelstva, velký počet malých venkovských sídel a špatná dopravní obslužnost.

Počet neumístěných uchazečů v okrese Plzeň - město se v časové řadě let 2000 až 2006 snížil o 24,5%. Do roku 2003 (s výjimkou roku 2001) počet neumístěných uchazečů rostl, od roku 2004 začal

postupně klesat. V roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet v absolutní míře o 1 109 osob, tj. pokles o 18,4%. **Počet neumístěných žen** se ve sledovaném období snížil o 21,0%, v roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet o 16,8%. **Počet dosažitelných uchazečů** v rozmezí let 2004 až 2006 klesl o 17,8%.

Počet neumístěných uchazečů podle věkové struktury se ve sledované časové řadě snížil ve všech věkových kategoriích od 25 až do 54 let: do 25 let o 47,2%, od 25 - 34 let o 23,0%, od 35 - 44 let o 28,4% a od 45 - 54 let o 28,7%. V souvislosti s prodlouženým odchodem do důchodu se počet neumístěných uchazečů ve vyšších věkových kategoriích začal zvyšovat výrazněji. Počet uchazečů ve věkové skupině 55 - 59 let se zvýšil v absolutní míře z 303 v roce 2000 na 603 v roce 2006, ve věkové skupině nad 60 let z 26 v roce 2000 na 97 v roce 2006.

Ve sledovaném vývoji se **počet neumístěných uchazečů podle vzdělání** v absolutní míře snížil ve skupinách uchazečů: s vyučením o 656, se základním vzděláním a bez vzdělání o 614, s ÚSO s maturitou a bez vyučení o 220, s úplným středním všeobecným vzděláním o 83, s ÚSO s vyučením i maturitou o 67 a se střední školou bez maturity o 22. Naopak nejvíce se zvýšil ve skupině uchazečů s vysokoškolským vzděláním včetně vědecké přípravy o 37. Jestliže seřadíme ostatní skupiny uchazečů podle vzdělání v absolutní míře od nejnižšího zvýšení po nejvyšší, následují tyto skupiny neumístěných uchazečů: s vyšším odborným vzděláním o 12 a s nižším středním vzděláním o 19. Situace na trhu práce se v okrese Plzeň - město v porovnání s ostatními okresy Plzeňského kraje liší. Nejlépe se na trhu práce uplatňují uchazeči s vyučením, protože Plzeň představuje průmyslové centrum, ve kterém ve větší míře existuje více pracovních míst pro profese s nižší kvalifikací. Jedním z vlivů, který působí na výrazné snížení neumístěných uchazečů se základním vzděláním a bez vzdělání, je rostoucí kvalifikace, počet obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání se v populaci neustále snižuje. Uplatnění uchazečů se vzděláním vysokoškolským včetně vědecké přípravy se zhoršuje, protože v řadě případů struktura vysokoškolsky vzdělaných uchazečů neodpovídá požadavkům trhu práce. Zároveň je koncentrace a konkurenceschopnost vysokoškolsky vzdělaných odborníků na území města Plzně v porovnání s ostatními okresy vyšší.

Ve sledovaném období 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů absolventů a mladistvých** do roku 2003 střídavě snižoval a zvyšoval, od roku 2004 se neustále snižoval. Index_{2006/2000} činil 55,2%. Před platností nového zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti bylo přijímání absolventů do pracovního poměru podporováno z prostředků aktivní politiky zaměstnanosti formou absolventských praxí, po přijetí zákona formou společensky účelných pracovních míst.

V časové řadě let 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů se zdravotním postižením** zvýšil o 6,2%. Počet volných míst se pro tyto uchazeče zvýšil. Zatímco v roce 2000 činil počet volných míst pro uchazeče se zdravotním postižením 31, v roce 2006 vzrostl jejich počet na 44 volných pracovních míst. Umísťování uchazečů se zdravotním postižením na trhu práce bývá problematické, protože se jedná většinou o osoby s částečným invalidním důchodem, kteří nemohou pracovat na plný úvazek, zdravotní stav neumožňuje těmto uchazečům vykonávat veškeré potřebné práce v dané profesi. Ve většině případů nižší kvalifikace uchazečů často neodpovídá požadavkům na trhu práce.

Růst nezaměstnanosti v rozmezí let 2000 až 2004 byl ovlivněn propouštěním velkého počtu zaměstnanců v důsledku probíhající restrukturalizace. Na úřadu práce v Plzni neexistuje studie, která by jednoznačně prokázala, z kterého podniku se nově přichozí uchazeči do evidence úřadu práce dostali a jakou mírou se jednotlivé podniky propouštějící zaměstnance podílely na celkové míře nezaměstnanosti.

V časové řadě let 2004 až 2006 se **míra registrované nezaměstnanosti** snížila o 1,36 procentních bodů. **V rámci Plzeňského kraje se okres Plzeň - město v míře registrované nezaměstnanosti (4,85%) umístil na druhém místě za okresem Plzeň - jih a před okresem Plzeň - sever.** Rozšíření výrobního programu a vznik nových firem byl po roce 2004 rovněž ovlivněn vstupem ČR do EU. Ke zlepšení podmínek na trhu práce přispěla v okrese Plzeň - město nejen výhodná poloha města Plzně, levná, kvalitní pracovní síla, ale i solidní infrastruktura hlavního města Plzeňského kraje, která představuje dobré zázemí ke vzniku dalších podniků na jejím území. Významnou roli při snižování nezaměstnanosti sehrál Městský industriální park Borská pole, který se stal jednou z prvních a nejnúspěšnějších zón v Plzni. Vznikalo mnoho nových výrobních firem, které vycházely především z tradičních průmyslových oborů. Tradičně silně zastoupené obory strojírenství, elektrotechnika, potravinářství (zejména výroba nápojů), výroba stavební keramiky byly především doplněny o elektroniku a informační technologie. Rozvíjely se také společnosti, jejichž aktivity souvisejí s automobilovým průmyslem. Plzeň představuje místo s kvalitními podmínkami pro rozvoj inovací a nových technologií, na jejichž realizaci se podílí Západočeská univerzita a Podnikatelské a inovační centrum BIC Plzeň s cílem vytvářet prostředí pro vznik a vývoj inovačních firem. Všechny tyto aktivity vytvářejí prostor pro vznik celé řady pracovních míst. **Počet volných míst** se v roce 2006 v porovnání

s rokem 2004 zvýšil o 53,9%. Počet neumístěných uchazečů, který připadl na jedno volné pracovní místo, se snížil ze 2,4 uchazeče v roce 2004 na 1,3 uchazeče v roce 2006. Ke snížení nezaměstnanosti přispívá rekvalifikace uchazečů, v roce 2006 se po skončení rekvalifikace podařilo na trhu práce umístit 59% uchazečů.

V roce 2006 se okres Plzeň - město zařadil v míře registrované nezaměstnanosti u mužů na páté místo a u žen na druhé místo. Rozdíl v procentních bodech mezi oběma pohlavími v míře registrované nezaměstnanosti činil 1,86 a představoval třetí nejmenší rozdíl v Plzeňském kraji. Nízký rozdíl v míře nezaměstnanosti znamená, že jak kvalifikační struktura mužů, tak kvalifikační struktura žen je srovnatelná při uplatňování na trhu práce a v porovnání s ostatními okresy Plzeňského kraje získávají ženy, které pečují o rodinu, nespornou výhodu v solidní dopravní obslužnosti.

Počet neumístěných uchazečů v okrese **Plzeň - jih** se v časové řadě let 2000 až 2006 zvýšil o 3,7%. Do roku 2004 počet neumístěných uchazečů rostl, od roku 2004 začal postupně klesat. V roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet v absolutní míře o 275 osob, tj. pokles o 14,7%. **Počet neumístěných žen** se ve sledovaném období zvýšil o 10,2%, v roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet o 14,1%. **Počet dosažitelných uchazečů** v rozmezí let 2004 až 2006 klesl o 15,0%.

Počet neumístěných uchazečů podle věkové struktury se ve sledované časové řadě snížil v nižších věkových skupinách: do 25 let o 37,8% a od 25 – 34 let o 0,3%. V ostatních věkových skupinách se počet neumístěných uchazečů zvyšoval: od 35 - 44 let o 6,8%, od 45 - 54 let o 2,0%. S prodlužujícím se odchodem do důchodu se uchazeči ve vyšších věkových skupinách 55 – 59 let a od 60 let začali výrazněji zvyšovat. Počet uchazečů ve věkové skupině 55 – 59 let se zvýšil v absolutní míře z 66 v roce 2000 na 221 v roce 2006 a ve věkové skupině nad 60 let z 6 v roce 2000 na 33 v roce 2006.

Ve sledovaném vývoji se **počet neumístěných uchazečů podle vzdělání** v absolutní míře snížil nejvíce ve skupině vyučených o 36, dále se snížil ve skupině se středním vzděláním bez maturity o 4 a ve skupině se základním vzděláním a bez vzdělání o 1. Naopak nejvíce se zvýšil ve skupině uchazečů s vysokoškolským vzděláním včetně vědecké přípravy o 39. Jestliže seřadíme ostatní skupiny uchazečů podle vzdělání v absolutní míře od nejnižšího zvýšení po nejvyšší, následují tyto skupiny neumístěných uchazečů: s ÚSO s vyučením a maturitou o 2, s vyšším odborným vzděláním o 6, s nižším středním vzděláním o 9, s úplným středním všeobecným vzděláním o 14, s ÚSO s maturitou bez vyučení o 28. V okrese Plzeň – jih je situace na trhu práce obdobná jako v okrese Plzeň – město. Nejlépe se na trhu práce uplatňují vyučení. Uplatnění uchazečů se vzděláním vysokoškolským včetně vědecké přípravy se zhoršuje, protože struktura vysokoškolsky vzdělaných uchazečů neodpovídá požadavkům trhu práce.

Ve sledovaném období 2000 až 2006 (s výjimkou roku 2001) se **počet neumístěných uchazečů absolventů a mladistvých** snižoval. Index_{2006/2000} činil 53,8%. Ke snižování neumístěných absolventů a mladistvých přispěl částečně zvýšený příspěvek na absolventy v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Zájem zaměstnavatelů o uchazeče absolventy souvisí s jejich vyšší kvalifikací, flexibilitou a většími jazykovými znalostmi.

V časové řadě let 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů se zdravotním postižením** zvýšil o 46,0%. Počet volných míst se pro tyto uchazeče zvýšil. V roce 2000 činil počet volných míst pro uchazeče se zdravotním postižením 33, v roce 2006 vzrostl jejich počet na 36 volných pracovních míst. Umístění uchazečů se zdravotním postižením na trhu práce bývá problematické, protože vzhledem k jejich zdravotnímu postižení existuje velmi málo pracovních míst, která splňují předpoklady k jejich zaměstnání. V řadě případů se zaměstnavatelé často obávají jejich zvýšené pracovní neschopnosti.

Růst nezaměstnanosti v rozmezí let 2000 až 2004 byl ovlivněn propouštěním zaměstnanců v důsledku probíhající restrukturalizace. K nejvíce postiženým oblastem nezaměstnaností patřily SO ORP Dobruška a Nepomuk. V roce 2003 rostla nezaměstnanost nejrychleji v SO ORP Blovice. I když se do roku 2004 nezaměstnanost v okrese zvyšovala, v okrese Plzeň – jih nebyl zrušen žádný větší zaměstnavatel. Situace na trhu práce v tomto okrese se příliš nelišila od situace v okrese Plzeň – město, protože většina obyvatel tohoto okresu dojíždí za prací do Plzně.

V časové řadě let 2004 až 2006 se **míra registrované nezaměstnanosti** snížila o 0,92 procentních bodů. **V rámci Plzeňského kraje se okres Plzeň – jih v míře registrované nezaměstnanosti (3,98%) umístil na prvním místě před okresem Plzeň – město.** K nízké nezaměstnanosti přispívá stabilní podnikatelské prostředí, které je ovlivněno především blízkostí města Plzně. Okolí města Plzně představuje dobré podmínky pro vznik podniků. K dalším příznivým faktorům nízké nezaměstnanosti přispívá ochota obyvatel dojíždět za prací do Plzně (solidní dopravní obslužnost), osídlování okresu plzeňskými obyvateli (výstavba

rodinných domů), kteří jsou trvale zaměstnáni v Plzni, a tím i částečně ovlivňují nízkou nezaměstnanost v okrese. V oblastech se zhoršenou dopravní obslužností a větší vzdáleností od Plzně (Nepomucko) se míra registrované nezaměstnanosti zvyšuje. **Počet volných míst** v roce 2006 v porovnání s rokem 2004 vzrostl o 67,1%. Počet neumístěných uchazečů, který připadl na jedno volné pracovní místo, se snížil ze 5,8 uchazeče v roce 2004 na 3,0 uchazeče v roce 2006. Ke snížení nezaměstnanosti přispívá rekvalifikace uchazečů. V letech 2000 až 2003 se podíl umístěných rekvalifikovaných uchazečů na trhu práce pohyboval v rozmezí (42,9% až 62,6%), v časovém období 2004 až 2006 v rozmezí (34,5% až 56,6%). Nejnižšího podílu úspěšně rekvalifikovaných (34,5%) bylo dosaženo v roce 2006.

V roce 2006 se okres Plzeň - jih zařadil v míře registrované nezaměstnanosti u mužů i u žen na první místo. Nejnižší rozdíl v míře nezaměstnanosti mezi oběma pohlavími (1,61 procentních bodů) představuje srovnatelnou kvalifikační strukturu mezi oběma pohlavími a přibližně stejné uplatnění na trhu práce, ochotu žen dojíždět za prací do Plzně, ke které přispívá zejména v oblastech blízké vzdálenosti od Plzně solidní dopravní obslužnost.

Počet neumístěných uchazečů v okrese **Plzeň - sever** se v časové řadě let 2000 až 2006 zvýšil o 3,6%. Do roku 2003 (s výjimkou roku 2001) počet neumístěných uchazečů rostl, od roku 2004 (s výjimkou roku 2005) klesal. V roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet v absolutní míře o 262 osob, tj. pokles o 10,5%. **Počet neumístěných žen** se ve sledovaném období zvýšil o 19,7%, v roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet o 4,2%. **Počet dosažitelných uchazečů** v rozmezí let 2004 až 2006 klesl o 9,7%.

Počet neumístěných uchazečů podle věkové struktury se ve sledované časové řadě snížil v nižších věkových skupinách: do 25 let o 26,4% , od 25 – 34 let o 0,6% a od 35 – 34 let o 0,7%. Ve věkové skupině 45 – 54 let se počet neumístěných uchazečů zvýšil o 6,0%. S prodlužujícím se odchodem do důchodu se uchazeči ve vyšších věkových skupinách 55 – 59 let a od 60 let začali zvyšovat výrazněji. Počet uchazečů ve věkové skupině 55 – 59 let se zvýšil v absolutní míře ze 121 v roce 2000 na 285 v roce 2006 a ve věkové skupině nad 60 let z 10 v roce 2000 na 45 v roce 2006.

Ve sledovaném vývoji se **počet neumístěných uchazečů podle vzdělání** v absolutní míře snížil nejvíce ve skupině vyučených o 28, dále se snížil ve skupině se středním vzděláním bez maturity o 3, a ve skupině se základním vzděláním a bez vzdělání o 2. Naopak nejvíce se zvýšil ve skupině uchazečů s ÚSO s maturitou bez vyučení o 74. Skupina uchazečů s ÚSO s vyučením a maturitou se v roce 2006 v porovnání s rokem 2000 nezměnila. Jestliže seřadíme zbývající skupiny neumístěných uchazečů podle vzdělání v absolutní míře od nejnižšího zvýšení po nejvyšší, následují tyto skupiny: s nižším středním vzděláním o 3, s úplným středním všeobecným vzděláním o 7, s vyšším odborným vzděláním o 11 a s vysokoškolským vzděláním včetně vědecké přípravy o 15. V okrese Plzeň – sever v blízkém okolí Plzně je situace na trhu práce obdobná jako v okrese Plzeň – město. Nejlépe se na trhu práce uplatňují vyučení. Uplatnění uchazečů se vzděláním vysokoškolským včetně vědecké přípravy se zhoršuje, protože struktura vysokoškolsky vzdělaných uchazečů neodpovídá požadavkům trhu práce.

Ve sledovaném období 2000 až 2006 (s výjimkou roku 2001) se **počet neumístěných uchazečů absolventů a mladistvých** snižoval. $Index_{2006/2000}$ činil 69,0%. Ke snižování neumístěných absolventů přispívá finanční příspěvek, který získávají zaměstnavatelé od úřadů práce v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Příspěvek umožňuje zřizovat zaměstnavatelům společensky účelná pracovní místa pro absolventy. Ze strany zaměstnavatelů je největší zájem o vyučené uchazeče, následují uchazeči se základním vzděláním. Stálým problémem zůstává umísťování absolventů gymnázií, absolventů některých středních škol s převážně administrativním zaměřením.

V časové řadě let 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů se zdravotním postižením** zvýšil o 47,9%. Počet volných míst se pro tyto uchazeče snížil. V roce 2000 činil počet volných míst pro uchazeče se zdravotním postižením 15, v roce 2006 klesl jejich počet na 4 volná pracovní místa. Umísťování uchazečů se zdravotním postižením na trhu práce bývá problematické, protože vzhledem k jejich zdravotnímu postižení existuje velmi málo pracovních míst, která splňují předpoklady k jejich zaměstnávání. V řadě případů se zaměstnavatelé často obávají jejich zvýšené pracovní neschopnosti.

Růst nezaměstnanosti v rozmezí let 2000 až 2003 byl ovlivněn propouštěním zaměstnanců v důsledku probíhajících organizačních změn. V důsledku těchto změn se snižovaly počty zaměstnanců ve firmách: DIOSS Nýřany a.s., Ziegler Automobiltechnik,s.r.o., Aktiva a.s. v Kaznějově, EPIQ CZ, s.r.o. a provozy firmy LASSELSBERGER. Činnost ukončila firma FRANTIŠEK ZÁVESKÝ v Třemošné a firma Karlovarský porcelán a.s. ukončila činnost provozovny v Kožlanech. Většina obyvatel tohoto okresu dojíždí za prací do Plzně, proto se situace na trhu práce vyvíjela obdobným způsobem jako v okrese Plzeň – město.

V časové řadě let 2004 až 2006 se **míra registrované nezaměstnanosti** snížila o 0,73 procentních bodů. **V rámci Plzeňského kraje se okres Plzeň – sever v míře registrované nezaměstnanosti (5,13%) umístil na třetím místě před okresem Domažlice a za okresem Plzeň-město.** Blízkost města Plzně, ochota obyvatel dojíždět za prací přispívají k relativně nízké míře nezaměstnanosti. Faktory, které přispívají k relativně nízké míře nezaměstnanosti, jsou obdobné jako v okrese Plzeň - jih. **Počet volných míst** v roce 2006 v porovnání s rokem 2004 vzrostl o 154,4%. Počet neumístěných uchazečů, který připadl na jedno volné pracovní místo, se snížil z 8,7 uchazeče v roce 2004 na 3,1 uchazeče v roce 2006. Ke snížení nezaměstnanosti přispívá částečně i rekvalifikace uchazečů. V roce 2006 se prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanosti podařilo umístit na trhu práce 81,2% uchazečů, prostřednictvím Evropského sociálního fondu 51,0% uchazečů

V roce 2006 se okres Plzeň - sever zařadil v míře registrované nezaměstnanosti u mužů na čtvrté místo, u žen na třetí místo. Rozdíl v míře nezaměstnanosti mezi oběma pohlavími (2,65 procentních bodů) dosahuje v rámci Plzeňských okresů průměrnou úroveň. Vyšší rozdíl v míře nezaměstnanosti mezi oběma pohlavími může představovat rozdílná kvalifikační struktura mezi oběma pohlavími nebo menší ochota žen dojíždět za prací do Plzně ze vzdálenějších míst okresu z důvodu péče o rodinu.

Počet neumístěných uchazečů v okrese Rokycany se v časové řadě let 2000 až 2006 snížil o 20,8%. V období let 2000 až 2003 (s výjimkou roku 2001) počet neumístěných uchazečů rostl, od roku 2004 se začal postupně snižovat. V roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet v absolutní míře o 408 osob, tj. pokles o 22,3%. **Počet neumístěných žen** se ve sledovaném období snížil o 14,5%, v roce 2006 v porovnání s rokem 2004 o 16,9%. **Počet dosažitelných uchazečů** v rozmezí let 2004 až 2006 klesl o 20,4%.

Počet neumístěných uchazečů podle věkové struktury se ve sledované časové řadě snížil v nižších věkových skupinách: do 25 let, 55,4%, od 25 – 34 let o 33,1%, od 35 – 34 let o 14,8% a od 45 – 54 let o 17,6%. S prodlužujícím se odchodem do důchodu se uchazeči ve vyšších věkových skupinách 55 – 59 let a od 60 let začali zvyšovat výrazněji. Počet uchazečů ve věkové skupině 55 – 59 let se zvýšil v absolutní míře z 97 v roce 2000 na 208 v roce 2006 a ve věkové skupině nad 60 let z 11 v roce 2000 na 47 v roce 2006.

Ve sledovaném vývoji se **počet neumístěných uchazečů podle vzdělání** v absolutní míře snížil nejvíce ve skupině vyučených o 156, dále se snížil ve skupině se základním vzděláním a bez vzdělání o 118, s ÚSO s maturitou bez vyučení o 67, s ÚSO s vyučením a maturitou o 33, se střední školou bez maturity o 6 a s vysokoškolským vzděláním včetně vědecké přípravy o 1. Nejvíce se zvýšil počet uchazečů ve skupině s nižším středním vzděláním o 4. Ve skupinách s vyšším odborným vzděláním a s úplným středním všeobecným vzděláním se počet uchazečů zvýšil o 1.

Ve sledovaném období 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů absolventů a mladistvých** do roku 2003 (s výjimkou roku 2001) zvyšoval, od roku 2004 se začal snižovat. Index_{2006/2000} činil 41,1%. Ke snižování neumístěných absolventů a mladistvých přispívá zvýšený příspěvek na absolventy v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, zvyšování efektivity při monitorování zaměstnavatelů a vyhledávání volných míst ze strany úřadu práce.

V časové řadě let 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů se zdravotním postižením** zvýšil o 26,3%. V průběhu sledovaného období se počty volných míst pro postižené uchazeče střídavě nepatrně zvyšovaly a snižovaly. Výskyt většího počtu volných pracovních míst se objevil až v roce 2006. V roce 2000 činil počet volných míst pro uchazeče se zdravotním postižením 4, v roce 2006 vzrostl jejich počet na 42 volných pracovních míst. Umísťování uchazečů se zdravotním postižením na trhu práce bývá problematické především z těchto příčin: nedostatek míst se zkrácenou pracovní dobou a nízká úroveň dopravní obslužnosti. V některých případech neumožňuje zdravotní stav vykonávat původní profesi a často bývá i překážkou k získání nové kvalifikace podle potřeb trhu práce.

Růst nezaměstnanosti v rozmezí let 2000 až 2003 byl ovlivněn propouštěním velkého počtu zaměstnanců v rámci organizačních změn ve firmě FERROMET GROUP, s.r.o. a vojenských útvarech ve Strašicích.

Míra registrované nezaměstnanosti se v časové řadě let 2004 až 2006 snížila o 1,64 procentních bodů. **V rámci Plzeňského kraje se okres Rokycany v míře registrované nezaměstnanosti (5,46%) umístil na pátém místě před okresem Klatovy a za okresem Domažlice.** Ke snižování nezaměstnanosti přispěla změna ekonomické situace po vstupu České republiky do EU, přijetí a aplikace nového zákona zaměstnanosti. Pro získání pracovních míst v okrese Rokycany existují rozdílné oblasti z hlediska dopravní

obslužnosti. Pro obyvatele Rokycan a obcí v těsné blízkosti dálnice D5 je uplatnění na trhu práce snazší. Vznik průmyslových zón kolem dálnice D5, snadné dopravní spojení těchto oblastí s Plzní a Prahou, umožňuje získávat celou řadu pracovních příležitostí. Na druhé straně dopravní obslužnost v údolí řeky Berounky a v jihovýchodní části okresu v oblasti Brd je nízká a obyvatelé těchto oblastí se potýkají s vyšší mírou nezaměstnanosti. **Počet volných míst** se od roku 2004 začal zvyšovat. Počet neumístěných uchazečů, který připadl na jedno volné pracovní místo, se snížil ze 14,2 uchazeče v roce 2004 na 4,7 uchazeče v roce 2006. Ke snížení nezaměstnanosti přispívá rovněž rekvalifikace uchazečů, po skončení rekvalifikace se daří na trhu práce umístit až 91 % uchazečů.

V roce 2006 bylo dosaženo v okrese Rokycany třetí nejnižší míry registrované nezaměstnanosti u mužů a páté nejnižší u žen. Dosažený rozdíl v míře nezaměstnanosti mezi oběma pohlavími (3,80 procentních bodů) byl nejvyšší ze všech okresů Plzeňského kraje. Příčiny vyššího rozdílu v míře nezaměstnanosti mohou spočívat v rozdílné kvalifikační struktuře mezi oběma pohlavími, která patrně u žen méně vyhovuje požadavkům trhu práce, a v nízké dopravní obslužnosti v oblastech mimo dálnici D5, která působí ženám pečujícím o rodinu obtíže sehnat odpovídající místo na trhu práce.

Počet neumístěných uchazečů v okrese Tachov se v časové řadě let 2000 až 2006 zvýšil o 1,9%. V období let 2000 až 2003 počet neumístěných uchazečů rostl, od roku 2004 se začal postupně snižovat. V roce 2006 se v porovnání s rokem 2004 snížil jejich počet v absolutní míře o 321 osob, tj. pokles o 11,6%. **Počet neumístěných žen** se ve sledovaném období snížil o 3,9%, v roce 2006 v porovnání s rokem 2004 o 12,2%. **Počet dosažitelných uchazečů** v rozmezí let 2004 až 2006 klesl o 11,5%.

Počet neumístěných uchazečů podle věkové struktury se ve sledované časové řadě snížil v nižších věkových skupinách: do 25 let o 26,3%, od 25 – 34 let o 15,0% a od 35 – 34 let o 9,6%. V ostatních vyšších věkových skupinách se počet uchazečů zvyšoval. Ve věkové skupině 45 - 54 let se zvýšil počet uchazečů o 14,1%. S prodlužujícím se odchodem do důchodu se začal projevovat narůstající počet uchazečů výrazněji ve věkových skupinách 55 – 59 let a nad 60 let. Počet uchazečů ve věkové skupině 55 – 59 let se zvýšil v absolutní míře z 90 v roce 2000 na 279 v roce 2006 a ve věkové skupině nad 60 let ze 4 v roce 2000 na 57 v roce 2006.

Ve sledovaném vývoji se **počet neumístěných uchazečů podle vzdělání** v absolutní míře snížil nejvíce ve skupině se základním vzděláním a bez vzdělání o 87, dále se snížil ve skupině se střední školou bez maturity o 6, s ÚSO s vyučením a maturitou o 2. Naopak nejvíce se zvýšil počet uchazečů ve skupině s vyučením o 61. Jestliže seřadíme zbývající skupiny neumístěných uchazečů podle vzdělání v absolutní míře od nejnižšího zvýšení po nejvyšší, následují tyto skupiny: s vyšším odborným vzděláním o 2, s úplným středním všeobecným vzděláním o 4, s vysokoškolským vzděláním včetně vědecké přípravy o 16, s nižším středním vzděláním o 18 a s ÚSO s maturitou bez vyučení o 40. Jedním z vlivů, který působí na výrazné snížení neumístěných uchazečů se základním vzděláním a bez vzdělání, je rostoucí kvalifikace, počet obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání se v populaci neustále snižuje. Nejhůře se na trhu uplatňují vyučení, protože vzdělávání vyučených by se mělo více orientovat na profese, kterých je na trhu práce nedostatek.

Ve sledovaném období 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů absolventů a mladistvých** do roku 2004 (s výjimkou roku 2001) zvyšoval, od roku 2005 se začal snižovat. Index_{2006/2000} činil 94,2%. Ke snižování neumístěných absolventů a mladistvých částečně přispěly příspěvky vyplácené zaměstnavatelům při zaměstnávání mladých lidí v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. I když se v okrese Tachov počet neumístěných absolventů a mladistvých snižoval, v porovnání s ostatními okresy Plzeňského kraje byl vývoj v umísťování uchazečů absolventů a mladistvých nejméně příznivý. Počet volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé byl ve sledovaném období vůbec nejnižší v celém Plzeňském kraji a pohyboval se v rozmezí od žádných volných pracovních míst v letech 2001 a 2002 do 19 míst v roce 2004.

V časové řadě let 2000 až 2006 se **počet neumístěných uchazečů se zdravotním postižením** zvýšil o 30,8%. V roce 2000 činil počet volných míst pro uchazeče se zdravotním postižením 101, v roce 2006 klesl jejich počet na 28 volných pracovních míst. Umísťování uchazečů se zdravotním postižením na trhu práce bývá problematické především z těchto příčin: nedostatek vhodných míst se zkrácenou pracovní dobou, dojíždění, zdravotní problémy, častá nemocnost, nižší výkony, nezájem zaměstnavatelů zaměstnávat uchazeče se zdravotním postižením.

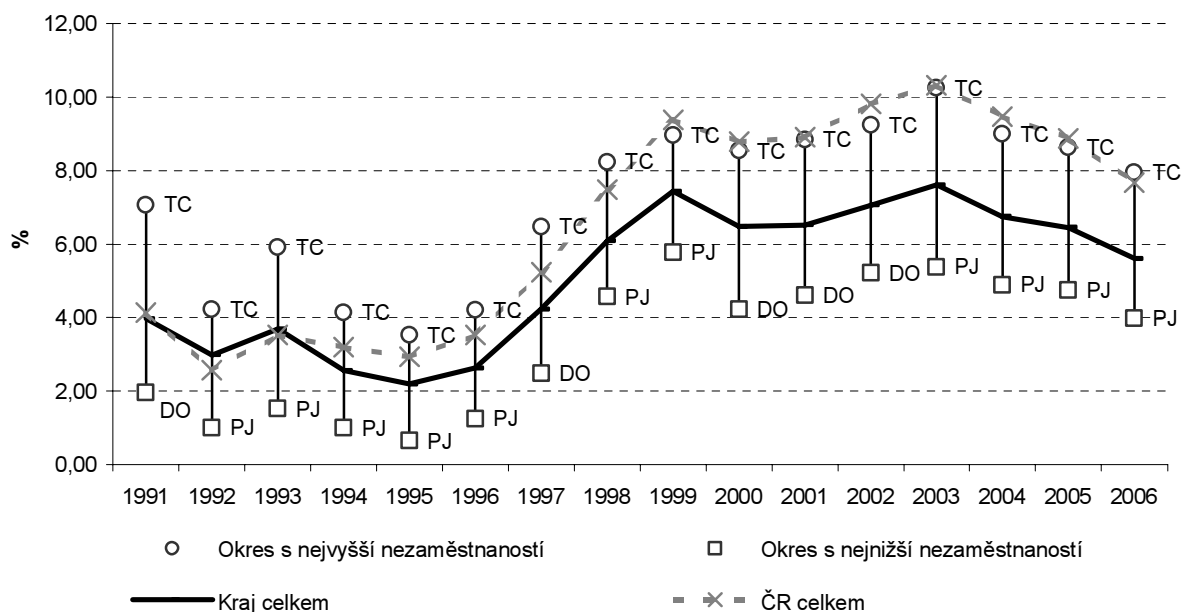
Růst nezaměstnanosti v rozmezí let 2000 až 2003 byl ovlivněn propouštěním velkého počtu zaměstnanců v rámci organizačních změn. V roce 2003 firma Alcoa Fujicora Stříbro z důvodu změny výroby propustila dočasně část svých zaměstnanců. Činnost ukončily firmy: Dimberger Halže, nemocnice v Plané

u Mariánských lázní, Strojplast Tachov. Reorganizace probíhaly ve vojenských útvarech.

Míra registrované nezaměstnanosti se v časové řadě let 2004 až 2006 snížila o 1,04 procentních bodů. **V rámci Plzeňského kraje se okres Tachov v míře registrované nezaměstnanosti (7,95%) umístil na posledním místě za okresem Klatovy . Ke snižování nezaměstnanosti přispěla změna ekonomické situace po vstupu České republiky do EU. Ve firmě Alcoa Fujicora se zaměstnanost v průběhu 1. pololetí 2004 vrátila do původního stavu, výrazněji přibírali zaměstnance ve firmách Automotive Bor a KERMI ve Stříbře. Počet volných pracovních míst do roku 2003 klesal, od roku 2004 se začal (s výjimkou roku 2005) zvyšovat. Počet neumístěných uchazečů, který připadl na jedno volné pracovní místo, se snížil ze 9,0 uchazeče v roce 2004 na 7,5 uchazeče v roce 2006. Ke snížení nezaměstnanosti přispívá částečně i rekvalifikace uchazečů, po skončení rekvalifikace se daří na trhu práce umístit 70 až 75 % uchazečů.**

V roce 2006 se okres Tachov zařadil v míře registrované nezaměstnanosti u mužů na sedmé místo a u žen na šesté místo. I když se nezaměstnanost v okrese Tachov snižovala, v rámci Plzeňského kraje dosahuje okres Tachov nejvyšší nezaměstnanosti. Vysoká nezaměstnanost je podmíněna celou řadou nepříznivých faktorů: nejnižší hustota obyvatel v kraji, malý počet venkovských sídel, nižší úroveň vzdělání, obtížnější přírodní podmínky (vyšší nadmořská výška) a nízká dopravní obslužnost. S těmito nepříznivými faktory souvisí i nižší počet podnikatelských záměrů v okrese.

**Vývoj míry registrované nezaměstnanosti v Plzeňském kraji
(stav k 31. 12.)**

v roce 2004 až 2006 podle metodiky platné od 1. 7. 2004

5.1 Nezaměstnanost v okresech Plzeňského kraje (stav k 31. 12.)

Zdroj: MPSV

	Míra registrované nezaměstnanosti ¹⁾				Rozdíl v procentních bodech 2006-2004	Míra registrované nezaměstnanosti muži ¹⁾			Rozdíl v procentních bodech 2006-2004
	2000	2004	2005	2006		2004	2005	2006	
Plzeňský kraj	6,47	6,74	6,45	5,60	-1,14	5,74	5,31	4,56	-1,18
Domažlice	4,23	6,51	6,45	5,14	-1,36	5,12	5,08	3,75	-1,37
Klatovy	6,17	8,51	8,59	7,74	-0,77	7,31	7,19	6,43	-0,88
Plzeň-město	7,29	6,21	5,53	4,85	-1,36	5,39	4,64	4,02	-1,37
Plzeň-jih	4,84	4,89	4,74	3,98	-0,92	3,98	3,69	3,26	-0,72
Plzeň-sever	5,68	5,86	5,79	5,13	-0,73	4,94	4,81	3,98	-0,96
Rokycany	7,92	7,09	6,78	5,46	-1,64	5,63	5,10	3,85	-1,78
Tachov	8,54	8,99	8,62	7,95	-1,04	8,44	7,34	7,22	-1,22

1. pokračování

	Neumístění uchazeči o zaměstnání celkem				Index 2006/2000	Míra registrované nezaměstnanosti ženy ¹⁾			Rozdíl v procentních bodech 2006-2004
	2000	2004	2005	2006		2004	2005	2006	
Plzeňský kraj	18 535	21 051	20 500	17 959	96,9	8,00	7,93	6,93	-1,07
Domažlice	1 286	2 143	2 080	1 754	136,4	8,39	8,32	6,93	-1,46
Klatovy	2 847	3 920	4 092	3 592	126,2	10,07	10,51	9,42	-0,65
Plzeň-město	6 506	6 021	5 507	4 912	75,5	7,17	6,60	5,88	-1,29
Plzeň-jih	1 543	1 875	1 863	1 600	103,7	6,10	6,10	4,87	-1,23
Plzeň-sever	2 162	2 501	2 520	2 239	103,6	7,10	7,10	6,63	-0,47
Rokycany	1 799	1 832	1 712	1 424	79,2	9,00	9,11	7,65	-1,35
Tachov	2 392	2 759	2 726	2 438	101,9	9,67	10,35	8,93	-0,74

2. pokračování

	Neumístění uchazeči o zaměstnání ženy				Index 2006/2000	Dosažitelní uchazeči o zaměstnání celkem			Index 2006/2004
	2 000	2004	2005	2006		2004	2005	2006	
Plzeňský kraj	9 495	11 144	11 039	9 809	103,3	19 645	19 315	16 929	86,2
Domažlice	652	1 178	1 144	1 032	158,3	2 077	2 035	1 704	82,0
Klatovy	1 379	2 039	2 140	1 928	139,8	3 679	3 876	3 444	93,6
Plzeň-město	3 403	3 232	3 012	2 688	79,0	5 470	5 051	4 499	82,2
Plzeň-jih	795	1 020	1 045	876	110,2	1 735	1 747	1 474	85,0
Plzeň-sever	1 059	1 323	1 343	1 268	119,7	2 281	2 318	2 060	90,3
Rokycany	987	1 016	957	844	85,5	1 680	1 595	1 338	79,6
Tachov	1 220	1 336	1 398	1 173	96,1	2 723	2 693	2 410	88,5

¹⁾ v letech 2000 - 2003 podle metodiky platné do 30.6. 2004, v letech 2004 - 2006 podle metodiky platné od 1. 7. 2004

3. pokračování

	Neumístění uchazeči o zaměstnání absolventi škol a mladiství		Index 2006/2000	Neumístění uchazeči o zaměstnání se zdravotním postižením		Index 2006/2000	Dosažitelní uchazeči o zaměstnání ženy		Index 2006/2004
	2000	2006		2000	2006		2004	2006	
Plzeňský kraj	1 955	1 281	65,5	2 334	3 067	131,4	10 272	9 180	89,4
Domažlice	169	119	70,4	298	359	120,5	1 135	1 005	88,5
Klatovy	270	249	92,2	249	508	204,0	1 883	1 838	97,6
Plzeň-město	672	371	55,2	761	808	106,2	2 902	2 430	83,7
Plzeň-jih	221	119	53,8	187	273	146,0	932	800	85,8
Plzeň-sever	271	187	69,0	192	284	147,9	1 174	1 153	98,2
Rokycany	180	74	41,1	251	317	126,3	927	794	85,7
Tachov	172	162	94,2	396	518	130,8	1 319	1 160	87,9

4. pokračování

	Volná pracovní místa		Rozdíl 2006-2000	Volná pracovní místa pro absolventy a mladistvé		Index 2006/2000	Volná pracovní místa pro občany se zdravotním postižením		Rozdíl 2006-2000
	2 000	2 006		2 000	2 006		2 000	2 006	
Plzeňský kraj	3 431	7 214	3 783	412	1 122	272,3	264	165	-99
Domažlice	533	520	-13	126	87	69,0	61	3	-58
Klatovy	695	929	234	59	25	42,4	19	8	-11
Plzeň-město	1 065	3 865	2 800	93	712	765,6	31	44	13
Plzeň-jih	264	538	274	31	57	183,9	33	36	3
Plzeň-sever	271	730	459	48	64	133,3	15	4	-11
Rokycany	109	306	197	41	160	390,2	4	42	38
Tachov	494	326	-168	14	17	121,4	101	28	-73

dokončení

	Počet neumístěných uchazečů na 1 volné pracovní místo		Rozdíl 2006-2000	Počet absolventů a mladistvých na 1 volné pracovní místo pro absolventy a mladistvé		Rozdíl 2006-2000	Počet občanů se zdravotním postižením na 1 volné pracovní místo pro zdravotně postižené		Rozdíl 2006-2000
	2 000	2 006		2 000	2 006		2 000	2 006	
Plzeňský kraj	5,4	2,5	-2,9	4,7	1,1	-3,6	8,8	18,6	9,7
Domažlice	2,4	3,4	1,0	1,3	1,4	0,1	4,9	119,7	114,8
Klatovy	4,1	3,9	-0,2	4,6	10,0	5,4	13,1	63,5	50,4
Plzeň-město	6,1	1,3	-4,8	7,2	0,5	-6,7	24,5	18,4	-6,2
Plzeň-jih	5,8	3,0	-2,9	7,1	2,1	-5,0	5,7	7,6	1,9
Plzeň-sever	8,0	3,1	-4,9	5,6	2,9	-2,7	12,8	71,0	58,2
Rokycany	16,5	4,7	-11,9	4,4	0,5	-3,9	62,8	7,5	-55,2
Tachov	4,8	7,5	2,6	12,3	9,5	-2,8	3,9	18,5	14,6

5.2 Struktura nezaměstnaných uchazečů podle věku v okresech Plzeňského kraje (stav k 31. 12.)

Zdroj: MPSV

	Počet uchazečů do 25 let		Index 2006/2000	Počet uchazečů 25 - 34 let		Index 2006/2000	Počet uchazečů 35 - 44 let		Index 2006/2000
	2000	2006		2000	2006		2000	2006	
Plzeňský kraj	4 523	2 965	65,6	4 623	4 222	91,3	3 798	3 609	95,0
Domažlice	297	256	86,2	292	401	137,3	268	355	132,5
Klatovy	707	621	87,8	692	808	116,8	592	780	131,8
Plzeň-město	1 580	835	52,8	1 698	1 307	77,0	1 323	947	71,6
Plzeň-jih	402	250	62,2	378	377	99,7	296	316	106,8
Plzeň-sever	557	410	73,6	542	539	99,4	416	413	99,3
Rokycany	444	198	44,6	429	287	66,9	352	300	85,2
Tachov	536	395	73,7	592	503	85,0	551	498	90,4

dokončení

	Počet uchazečů 45 - 54 let		Index 2006/2000	Počet uchazečů 55 - 59 let		Index 2006/2000	Počet uchazečů nad 60 let		Rozdíl 2006-2000
	2 000	2 006		2 000	2 006		2 000	2 006	
Plzeňský kraj	4 641	4 583	98,8	887	2216	249,8	63	364	301
Domažlice	355	485	136,6	73	219	300,0	1	38	37
Klatovy	714	935	131,0	137	401	292,7	5	47	42
Plzeň-město	1 576	1 123	71,3	303	603	199,0	26	97	71
Plzeň-jih	395	403	102,0	66	221	334,8	6	33	27
Plzeň-sever	516	547	106,0	121	285	235,5	10	45	35
Rokycany	466	384	82,4	97	208	214,4	11	47	36
Tachov	619	706	114,1	90	279	310,0	4	57	53

5.3 Struktura neumístěných uchazečů podle vzdělání v okresech Plzeňského kraje (stav k 31. 12.)

Zdroj: MPSV

	Počet uchazečů se zákl. vzděl. a bez vzděl.		Index 2006/2000	Počet uchazečů vyučených		Index 2006/2000	Počet uchazečů stř. školy bez maturity		Index 2006/2000
	2000	2006		2000	2006		2000	2006	
Plzeňský kraj	6 152	5 551	90,2	7 131	6 906	96,8	232	190	81,9
Domažlice	527	644	122,2	442	649	146,8	25	29	116,0
Klatovy	882	986	111,8	1 147	1 530	133,4	41	36	87,8
Plzeň-město	1 967	1 353	68,8	2 286	1 630	71,3	89	67	75,3
Plzeň-jih	457	456	99,8	654	618	94,5	18	14	77,8
Plzeň-sever	656	654	99,7	994	966	97,2	19	16	84,2
Rokycany	607	489	80,6	714	558	78,2	23	17	73,9
Tachov	1 056	969	91,8	894	955	106,8	17	11	64,7

1. pokračování

	Počet uchazečů s nižším středním vzděláním		Index 2006/2000	Počet uchazečů s úplným středním všeobecným vzděláním		Index 2006/2000	Počet uchazečů s ÚSO s vyučením i maturitou		Index 2006/2000
	2 000	2 006		2 000	2 006		2 000	2 006	
Plzeňský kraj	236	316	133,9	551	510	92,6	721	638	88,5
Domažlice	25	27	108,0	31	43	138,7	41	46	112,2
Klatovy	33	58	175,8	86	90	104,7	126	138	109,5
Plzeň-město	48	67	139,6	251	168	66,9	270	203	75,2
Plzeň-jih	32	41	128,1	36	50	138,9	68	70	102,9
Plzeň-sever	58	61	105,2	55	62	112,7	70	70	100,0
Rokycany	17	21	123,5	33	34	103,0	88	55	62,5
Tachov	23	41	178,3	59	63	106,8	58	56	96,6

dokončení

	Počet uchazečů s ÚSO s maturitou bez vyučení		Index 2006/2000	Počet uchazečů s vyšším odborným vzděláním		Index 2006/2000	Počet uchazečů s vysokoškolským vzděláním vč. vědecké výchovy		Index 2006/2000
	2 000	2 006		2 000	2 006		2 000	2 006	
Plzeňský kraj	2 878	3 032	105,4	54	87	161,1	580	729	125,7
Domažlice	153	263	171,9	5	4	80,0	37	49	132,4
Klatovy	431	620	143,9	14	16	114,3	87	118	135,6
Plzeň-město	1 260	1 040	82,5	20	32	160,0	315	352	111,7
Plzeň-jih	244	272	111,5	1	7	700,0	33	72	218,2
Plzeň-sever	270	344	127,4	2	13	650,0	38	53	139,5
Rokycany	266	199	74,8	6	7	116,7	45	44	97,8
Tachov	254	294	115,7	6	8	133,3	25	41	164,0

6. Nezaměstnanost ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje

Údaje získané o nezaměstnanosti ve správních obvodech musíme hodnotit odděleně od údajů, které byly získány za okresy, protože pro výpočet míry registrované nezaměstnanosti byla použita pracovní síla (obyvatelé ekonomicky aktivní) ze SLDB k 1. 3. 2001.

V roce 2006 se v porovnání s rokem 2005 ve všech SO ORP nezaměstnanost snižovala. Nejvíce se dařilo snižovat míru registrované nezaměstnanosti v SO ORP: Horšovský Týn (o 1,56 procentních bodů), Stříbro (o 1,40 procentních bodů), Horažďovice (o 1,39 procentních bodů) a Stod (o 1,22 procentních bodů). Nejméně se snížila v SO ORP Blovice (o 0,54 procentního bodu). Ke snižování nezaměstnanosti v SO ORP Plzeňského kraje přispívá především budování průmyslových zón spojené se vznikem celé řady zahraničních firem. Počet neumístěných uchazečů, který připadl na 1 pracovní místo, se v roce 2006 v porovnání s rokem 2005 nejvíce snížil v SO ORP Stříbro (o 11,6 neumístěného uchazečů) a nejméně v SO ORP Plzeň (o 1,3 neumístěného uchazeče).

V roce 2006 byl z celkového počtu neumístěných uchazečů dosažen nejvyšší podíl neumístěných žen v SO ORP Blovice (62,3%), naopak nejnižší podíl v SO ORP Tachov (45,7%). Podíl neumístěných absolventů škol se pohyboval v rozmezí od 2,5% v SO ORP Horšovský Týn do 7,8% v SO ORP Horažďovice, podíl občanů se zdravotním postižením v rozmezí od 11,3% v SO ORP Kralovice do 23,3% v SO ORP Nepomuk.

Nejvyšší podíl neumístěných uchazečů do 24 let z celkového počtu neumístěných uchazečů činil 19,3% (SO ORP Nýřany), nejnižší 12,6% (SO ORP Nepomuk). Podíl neumístěných uchazečů ve věkové kategorii nad 50 let se pohyboval v pásmu od 25,4% v SO ORP Sušice do 34,3% v SO ORP Rokycany.

6.1 Nezaměstnanost ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje stav k 31. 12. 2006

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

	Uchazeči o zaměstnání	z toho podíl v %				Míra nezaměstnanosti v % ¹⁾	
		dosažitelných	žen	absolventů škol	občanů se zdravotním postižením	k 31. 12. 2005	k 31. 12. 2006
Plzeňský	17 959	94,3	54,6	5,6	17,1	6,76	5,93
v tom SO ORP:							
Blovice	244	91,0	62,3	6,1	16,0	4,67	4,13
Domažlice	1 192	97,0	58,8	6,0	20,0	6,45	5,64
Horažďovice	397	97,0	56,4	7,8	14,6	7,78	6,39
Horšovský Týn	402	97,3	59,7	2,5	22,4	6,99	5,43
Klatovy	1 839	94,8	52,4	4,6	14,6	7,75	6,75
Kralovice	880	93,4	56,1	6,6	11,3	7,74	7,13
Nepomuk	301	92,4	60,8	5,3	23,3	6,11	5,10
Nýřany	1 287	91,0	56,5	6,0	13,7	5,51	4,78
Plzeň	5 229	91,8	55,0	6,4	16,2	5,67	5,05
Přeštice	467	94,2	54,2	6,6	16,9	5,11	4,31
Rokycany	1 424	94,0	59,3	3,4	22,3	6,83	5,73
Stod	505	90,5	47,5	4,0	16,6	5,41	4,19
Stříbro	759	98,8	53,5	5,5	20,3	9,98	8,58
Sušice	1 354	97,0	54,6	6,5	13,4	11,53	10,77
Tachov	1 679	98,9	45,7	4,1	21,7	9,67	8,82

¹⁾ míra nezaměstnanosti je vypočtena jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání a obyvatel ekonomicky aktivních (podle sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001)

dokončení

	Podíl z celkového počtu uchazečů v %				Počet volných pracovních míst	Počet uchazečů na 1 volné místo		
	osob ve věku		osob s délkou evidence			k 31. 12. 2005 celkem	k 31. 12. 2006 celkem	k 31. 12. 2006 dosažitelných
	do 24 let včetně	50 a více let	6 - 12 měsíců	nad 12 měsíců				
Plzeňský	16,5	29,3	16,1	34,7	7 214	5,2	2,5	2,3
v tom SO ORP:								
Blovice	18,9	28,7	18,0	25,4	62	13,8	3,9	3,6
Domažlice	14,8	30,8	18,3	37,0	377	4,6	3,2	3,1
Horažďovice	18,1	27,0	12,3	33,2	60	9,0	6,6	6,4
Horšovský Týn	12,9	32,6	12,9	45,3	101	8,4	4,0	3,9
Klatovy	16,6	29,4	15,9	35,1	636	7,1	2,9	2,7
Kralovice	16,6	29,8	14,3	39,9	94	20,1	9,4	8,7
Nepomuk	12,6	32,6	17,9	38,5	80	8,1	3,8	3,5
Nýřany	19,3	28,2	17,6	27,2	533	5,4	2,4	2,2
Plzeň	17,0	27,1	17,7	30,9	4 072	2,6	1,3	1,2
Přeštice	17,1	31,9	15,4	24,0	188	6,6	2,5	2,3
Rokycany	13,9	34,3	14,3	40,8	306	11,7	4,7	4,4
Stod	15,0	32,1	14,1	34,3	146	14,5	3,5	3,1
Stříbro	16,7	33,2	13,3	42,7	62	23,9	12,2	12,1
Sušice	17,9	25,4	16,5	34,6	233	10,4	5,8	5,6
Tachov	16,0	30,3	13,9	40,1	264	11,7	6,4	6,3

7. Závěr

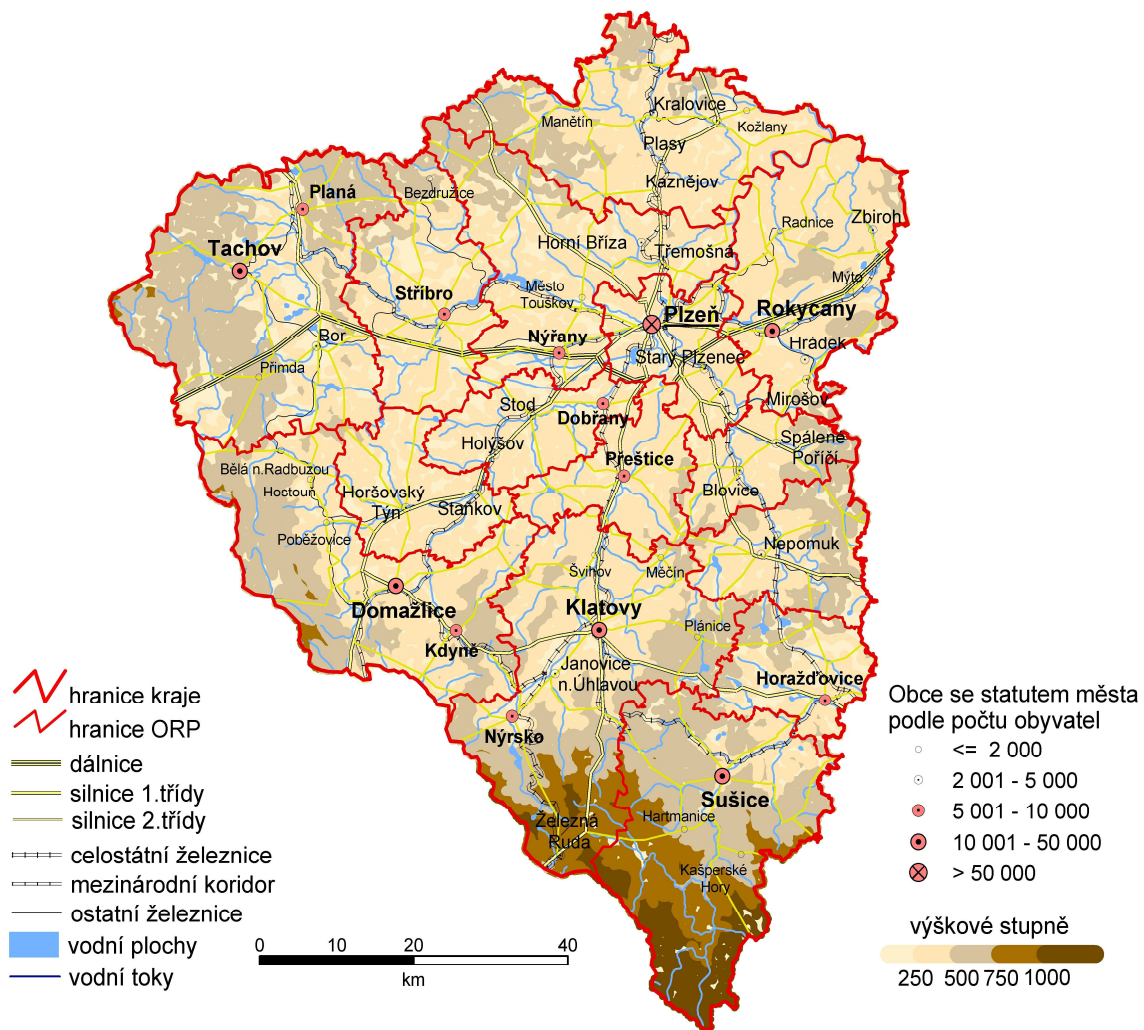
Cílem této publikace bylo zhodnotit vývoj nezaměstnanosti v Plzeňském kraji za období let 2000 až 2006. Publikace poskytuje nejen ucelený pohled na postavení Plzeňského kraje mezi ostatními kraji České republiky, ale zabývá se i hodnocením rozdílů uvnitř kraje z různých hledisek. Při svém hodnocení se opírá o výsledky získané z VŠPS a od MPSV. Při hodnocení nezaměstnanosti nezapomíná zmínit faktory, které nezaměstnanost ovlivňují. Mezi tyto faktory patří věková struktura, vzdělanost, zaměstnávání cizinců a makroekonomické vlivy.

Z hlediska hodnoceného vývoje představuje nezaměstnanost období, ve kterém se situace na trhu práce rychle mění. Nezaměstnanost se v první polovině hodnoceného období zvyšuje a v roce 2003 dosahuje historicky nejvyšší hodnoty za období transformace české ekonomiky. Důsledek vysoké nezaměstnanosti je podmíněn předstihem privatizace před restrukturalizací. Při zapojování české ekonomiky do světového trhu se postupně odbourala ochrana českého trhu. Nutnost obstát nejen na světovém, ale i na českém trhu znamenalo snižovat náklady práce a zvyšovat produktivitu práce, což vedlo k propouštění nadbytečné pracovní síly.

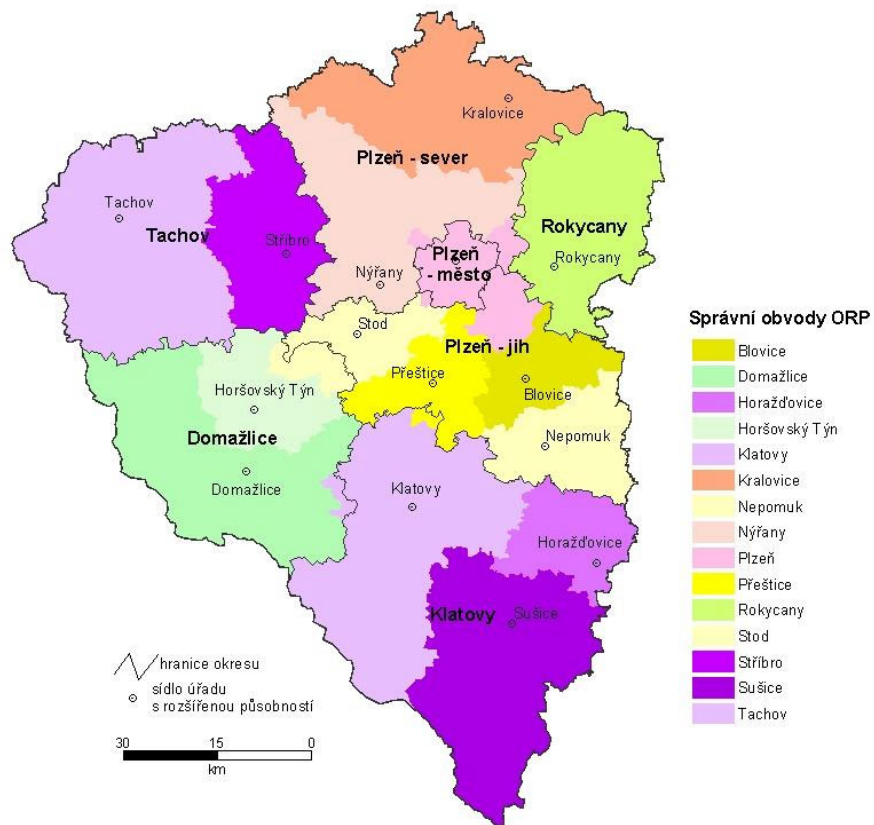
V druhé polovině hodnoceného období se začíná nezaměstnanost snižovat. Po vstupu České republiky do EU v roce 2004 se situace na trhu práce začíná měnit. Na jedné straně příliv zahraničních investic, vznik zahraničních firem představuje nabídku většího počtu pracovních příležitostí především pro mladší generaci, na druhé straně se začíná zvyšovat skupina ekonomicky neaktivního obyvatelstva v důsledku stárnoucí populace a rostoucího počtu studujících na středních a vysokých školách.

K rozvoji aktivních a preventivních opatření pro nezaměstnané osoby přispívá i nový zákon o zaměstnanosti, který byl schválen s účinností od 1. října 2004. Nový zákon obsahuje řadu nových opatření v aktivní politice zaměstnanosti, jako rozšíření příspěvků pro zaměstnavatele, rozšíření subjektů, které se mohou účastnit rekvalifikace, individuální plány pro zlepšení poradenské a zprostředkovatelské činnosti, zejména pro kategorii uchazečů, kterým je věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání.

Geografická mapa Plzeňského kraje

Administrativní členění Plzeňského kraje

Míra registrované nezaměstnanosti podle obcí Plzeňského kraje k 31. 12. 2006

